

TA DOKUMENT JE **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV, IN JE NAMENJEN ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJA TER SEZNANJANJE OBČINSTVA Z OBRAVNAVO NJIHOVIH ODZIVOV. VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA

JANUAR 2026

Povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki, mnenja in priporočila, statistika

Objava na spletnem naslovu www.rtvlo.si/varuh: 13. 2. 2026

Končna redakcija: 13. 2. 2026

Pripravile: Marica Uršič Zupan, Katja Karlin Musulin in Mirjana Bijelić

Poudarki v odzivih in odgovorih ter mnenja in priporočila za januar 2026

Januarja 2026 je varuhinja prejela 314 odzivov. Tako visoke številke odzivov ni bilo že dve leti, od januarja 2024. V letu 2025 je bilo povprečno mesečno število odzivov 195. Ob tem velja poudariti, da razlog za povečano število niso množični verižni odzivi, saj je bila večina odzivov posamičnih.

Povečalo se je število odzivov na vse tri enote RTV Slovenija: na televizijo se jih je nanašalo 132, kar je sicer razmeroma nizek delež vseh odzivov. Na Informativni program se je nanašalo 58 odzivov, pri čemer je bila velika večina mnenj na več oddaj, med njimi nekaj tudi na novo oddajo Debate z Bergantom. Varuhinja je podrobneje pregledala dva odziva – na oddajo Politično s Tanjo Gobec in na oddaji Pogovor s predsednikom vlade in Pogovor z opozicijo.

Kar 18 odzivov se je nanašalo na Razvedrilni program, največ na silvestrski program. Poleg splošnih mnenj se je nanj odzvala tudi gledalka, ki je opozorila na neprimerno smešenje jecljanja v humorističnem vložku.

Večji obseg športnih prenosov zimskih športov je sprožil tudi več odzivov na Športni program, kjer so gledalci izražali mnenja o komentatorjih, najbolj pa jih je zmotilo, da so zaradi oglasov zamudili prvi del smučanja Ilke Štuhec.

Zelo veliko, kar 30, je bilo januarja odzivov na programsko shemo, ponovitve in premike oddaj na TV Slovenija. Gledalci so pogrešali razvedrilne oddaje in nove dele nadaljevanke Takšno je življenje, očitali so prevelik delež ponovitev oddaj in premik oddaje Intervju na zelo pozen termin v nedeljo zvečer, starejši gledalec pa je predlagal podaljšanje trajanja podnapisov z imeni nastopajočih.

Tudi na radio je bilo januarja nekoliko več odzivov (skupaj 10). Dva sta se nanašala na zmanjšanje števila oddaj Možgani na dlani in Sami naši, en poslušalec pa je menil, da je glasbena razlika med Prvim in Valom 202 (še) prešibka.

Število odzivov na MMC (78) je bilo nekoliko manjše kot decembra, vendar je bil december izjema zaradi 67 pobud za ukinitve komentiranja, lansko mesečno povprečje odzivov na MMC pa je znašalo 52 odzivov. Tudi januarja so prevladovali odzivi, povezani s komentiranjem (50). Še nekaj je bilo utemeljitev, zakaj komentiranje na MMC-ju ni smiselno, veliko je bilo pripomb uporabnikov zaradi umika njihovega komentarja, podrobneje pa je v poročilu obdelana pripomba uporabnika o smiselnosti povzetkov komentarjev. O tem je varuhinja pridobila tudi odgovor uredništva in zapisala mnenje s priporočilom, saj gre za vprašanje, kaj je programska vsebina in kaj ne, pa tudi o rabi umetne inteligence.

Na novinarske vsebine MMC-ja se je nanašalo 26 odzivov, enega od bralcev je zmotilo, zakaj MMC sploh poroča o Evroviziji, če RTV Slovenija na njej ne bo sodelovala. Varuhinja je o tem zapisala mnenje.

Na MMC se je nanašalo tudi nekaj od skupno 19 odzivov na jezikovno kulturo. Glede podnapisa pod vdelanim videoposnetkom je varuhinja menila, da mora biti tudi ta v slovenskem jeziku. V poročilu sta tudi dve podrobni utemeljitvi jezikovnih svetovalcev o rabi besed starostniki in starejše osebe ter o sklanjanju ženskih priimkov.

Na oglaševanje so prišli štirje odzivi, gledalca je med drugim zmotilo, da mora na TV SLO 1 v enem dnevu gledati kar štiri prodajna okna, a se je izkazalo, da je to izjema, sicer so na sporedu tri, na TV SLO 2 pa jih ni več. Nekaj pripomb se je nanašalo na dostopnost programov, kjer so gledalci pozorni zlasti na vsak izpad podnapisov za gluhe in naglušne. V poglavju RTV splošno pa je pripomba gledalke, ki jo je zmotilo voščilo za vesele praznike 5. januarja. Varuhinja je ob tem pogrešala jasnejša merila za objave prazničnih voščil, zlasti če se navezujejo na verske praznike.

Kazalo vsebine

TELEVIZIJA SLOVENIJA.....	5
I. INFORMATIVNI PROGRAM.....	5
Politično s Tanjo Gobec 11. 1.: »Takšna izbira gostov ni več vprašanje uredniške presoje, temveč resen dvom v osnovno načelo pluralnosti in nepristranskosti«	5
»Če vam bi bilo kaj do enakopravnosti, bi bila oddaja pogovor z vladajočimi strankami in z opozicijo«	7
Odzivi na prvo oddajo Debate z Bergantom 25. 1.....	8
Pohvale	9
Mnenji.....	11
Kritika voditelja oddaje Marcel	12
II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM	12
»Lauda se je ponesrečil na starem Nürburgringu pri mestu Nürnberg na zahodu Nemčije in ne v Nürnbergu na Bavarskem.«	12
Pohvali	13
III. RAZVEDRILNI PROGRAM	13
Odzivi na oddajo Silvestrski pozdrav	13
Pohvala silvestrski oddaji Kaj dogaja?	17
Mnenje o odhodu nekaterih voditeljev oddaje Dobro jutro	17
IV. ŠPORTNI PROGRAM	17
Ženski superveleslalom 31. 1.: »... nam ne privoščite gledati v celotnem nastopu«	17
»Tekma je zaradi športnic in te si zaslužijo pozornost športne javnosti«	19
Prenos ženskih smučarskih skokov 9. 1.: »Komaj razumem, kaj govori reporter«	20
»Po poročilih ob 19. uri na TV SLO občasno ne poročate o dosežkih Nike Prevc«	20
Pohvala oddaji Vse naše igre.....	21
V. SPLOŠNO	22
Nadaljevanka Takšno je življenje: Kdaj bodo na sporedu novi deli?.....	22
Pogrešamo priljubljene razvedrilne oddaje	23
»Ponovitve na ponovitve«	24
Premik ure predvajanja oddaje Intervju v pozen večerni čas.....	25
»Na teletekstu, kjer je spored, prenos piše le za prenose, ki so na 2. programu«	27
»TV SLO 3 ne deluje kot specializiran parlamentarni program«	27
TV klinika z Davidom Zupančičem: »Oddaja ima odbijajočo sceno«	29
Pohvala programu TV Slovenija ob izteku leta	29
Pobuda za daljše podnapise nastopajočih	30
Mnenja.....	31
RADIO SLOVENIJA	32
I. RADIO PRVI	32

Možgani na dlani: Zakaj se zmanjšuje število izobraževalnih oddaj?	32
Odziv na zmanjšanje števila oddaj Sami naši v letu 2026.....	33
Čestitke in pozdravi: Lahko voščijo »kolegi«, »nekdo« pa ne?.....	34
Pohvala oddaji Med štirimi stenami 26. 1.....	36
MMC.....	36
I. NOVINARSKÉ VSEBINE	36
»Čuden podpis pod fotografijo«	36
»Prosim, da pristojne opozorite, naj o Evroviziji 2026 ne poročajo«	37
Mnenje: »Popravite rezultate v tenisu«.....	39
Odzivno poročilo Uredništva za nove medije.....	39
II. UPORABNIŠKE VSEBINE.....	40
Podpora pobudi za ukinitev komentarjev na MMC – nadaljevanje	40
So povzetki komentarjev res potrebni in smiselni?.....	43
»Vplivanje na prihajajoče volitve«	44
RTV SLOVENIJA	45
I. JEZIKOVNA KULTURA	45
»Če ne morete zagotoviti vsaj slovenskih podnapisov, ne vrivajte tujih vsebin«	45
»Neorganska, umetna in slogovno neprimerna raba ženskih priimkov«	47
Je beseda starostnik res slabšalna?.....	50
»Napačen prevod izraza "Lithuanian partisans" v dokumentarcu Pot v Auschwitz«	53
Nedeljsko popoldne in raba slovenskega jezika	54
Mnenje o govorni kulturi na RTV Slovenija	56
II. OGLAŠEVANJE	57
SP v slalomu 4. 1.: »Je šlo za dogovorjeno umeščanje izdelka?«	57
Koliko TV-prodajnih oken je na sporedu na TV SLO 1 na dan?.....	59
Dobro jutro: »Toliko oglasnih premorov je res že nespoštljivo do gledalcev«	60
III. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM.....	61
Globalna vas: Predvajanje samo dela oddaje.....	61
EP v rokometu med Slovenijo in Madžarsko 25. 1. brez podnapisov	62
»RTV ni naredila nič« glede prilagoditve vsebin z različnimi tehnikami dostopnosti	63
»Glasovno predvajanje je zelo moteč dejavnik še tako dobrega prispevka«	65
Pohvala za podporo in prizadevanja na področju dostopnosti programov RTV SLO.....	65
IV. SPLOŠNO.....	66
»Danes je 5. 1. 2026, RTV pa nam še vedno vošči vesele praznike«	66
O nesodelovanju RTV Slovenija na Evroviziji ter o glasbenih ločnicah Radia Prvi in Vala 202	68
STATISTIKA	71

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

Politično s Tanjo Gobec 11. 1.: »Takšna izbira gostov ni več vprašanje uredniške presoje, temveč resen dvom v osnovno načelo pluralnosti in nepristranskosti«

Gledalec **A. D.** se je odzval na izbiro gostov v oddaji [Politično s Tanjo Gobec](#) 11. januarja in zadnje tedne nasploh:

»Izražam ostro in nedvoumno nestrinjanje z načinom, kako se na javni televiziji izvaja in predstavlja oddaja, ki jo uredništvo označuje kot politično celo v naslovu.

/.../ kako odgovorni utemeljujejo uredniške odločitve, pri katerih so v oddajo ponovno povabljeni izključno ali pretežno podporniki aktualne oblasti.

Ali se zavedate, da javna televizija obstaja zaradi gledalcev in davkoplačevalcev – ne zaradi političnega enoumja? Takšna izbira gostov ni več vprašanje uredniške presoje, temveč resen dvom v osnovno načelo pluralnosti in nepristranskosti, ki bi moralo biti temelj javnega medija. Namesto nepristranskosti ponujate /.../ gledalcev s skrajnimi mnenji.

Pričakujem jasen, argumentiran in konkreten odgovor.«

Urednik uredništva tedenskih oddaj Dejan Ladika

V oddaji Politično s Tanjo Gobec zelo skrbno izbiramo goste na aktualno dogajanje. Od novega leta smo tako gostili generalnega direktorja policije Damjana Petriča, komentatorja Marinka Banjaca in Janeza Markeša, poslanki Urško Klakočar Zupančič in Vido Čadonič Špelič, komentatorja Luko Lisjaka Gabrijelčiča in nekdanjega politika Pavla Gantarja ter na mednarodno dogajanje novinarskega kolega Branka Sobana. Če gledamo torej v nizu oddaj, gre za res pester in relevanten izbor sogovornikov.

11. 1. sta v oddaji gostovala dr. Marinko Banjac s FDV-ja in kolumnist Dela Janez Markeš. Ta dvojec je že večkrat sodeloval. Gre za relevantna, kritična analitika, ki svoje poglede vedno tudi zelo jasno utemeljita.

Kot pa sem enkrat že povedal, vedno ni mogoče dobiti vseh gostov: ali sodelovanje zavrnejo ali so ob nedeljah zvečer zadržani. Vsekakor pa si prizadevamo, da imamo v oddaji glede na obravnavamo tematiko najbolj relevantne sogovornike.

To nedeljo (op. a.: 15. 2.) bo gostja oddaje predsednica države Nataša Pirc Musar.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Pregled gostov v oddaji [Politično s Tanjo Gobec](#) kaže, da so gostje večinoma izbrani na aktualno temo, vedno pa ne dosegajo obsega mnenja, zapisanega v Poklicnih merilih in načelih novinarske etike v programih RTV Slovenija:

»2.2 Obseg mnenj

Da bi dosegla uravnoteženost in nepristranskost, **mora RTV Slovenija zagotoviti najširši možen obseg izražanja različnih stališč in mnenj.** Programi RTV Slovenija morajo biti politično nevtralni, kar pomeni, da novinarji in uredniki ne smejo dajati prednosti določenim političnim in

ideološkimi stališči. Predstavitve različnih stališč in mnenj morajo biti poglobljene, zajemati morajo vse njihove razsežnosti in odtenke. Programi RTV Slovenija morajo biti zato celoviti. Če tega ni mogoče doseči v enem prispevku, je treba celovitost zagotoviti z nizom prispevkov na določeno temo. /.../

2.3 Uravnoteženost sporočanja

Programi RTV Slovenija, ki obravnavajo vprašanja javnega interesa, o katerih obstajajo v javnosti različna stališča, morajo zagotoviti enakovredno in enakomerno predstavitev najširšega možnega izbora stališč o določeni zadevi. Enakovrednost in enakomernost v tem kontekstu pomenita nepristranskost in razumen obseg, upoštevajoč težo posameznih stališč ali mnenj, njihovo pomembnost ali možno pomembnost.

Če je le mogoče, mora novinar za določen prispevek ali oddajo najti predstavnike vseh vpletenih (prizadetih) strani ali nazorov. Če tega ne more, mora to poslušalcem in gledalcem sporočiti na preprost in neposreden način.

2.3.1 Uravnoteženost sporočanja v posamezni oddaji

V posamezni oddaji, ki obravnava za večino sporno temo, je treba predstaviti najširši možen obseg stališč in mnenj o tej temi. Z nepristransko držo novinarja/voditelja je treba poslušalcem in gledalcem omogočiti, da si o zadevi sami oblikujejo sodbo, ki bo temeljila na predstavljenih dejstvih.«

Oddaja Politično s Tanjo Gobec je tematsko zaokrožena oddaja, tudi dovolj dolga, da lahko v eni oddaji doseže **uravnoteženost sporočanja**. Ko ima dva sogovornika, to večinoma dosega, oddaja **11. 1., ki ste jo izpostavili, pa ni zagotovila »najširšega možnega obsega izražanja različnih stališč in mnenj«, saj sta bila sogovornika v mnogih stališčih in mnenjih precej podobna.**

Ko gosti enega sogovornika, je doseganje širokega nabora stališč seveda še manjše, **možno pa je zagotoviti širši obseg izražanja stališč s primerno izbiro sogovornikov v nizu oddaj.** Vendar pa so bili skoraj vsi posamični gostje oddaje (ki so nastopali sami) v zadnjih mesecih predstavniki **vladajoče koalicije** (ministri, predsedniki koalicijskih strank, predsednik vladnega strateškega sveta) ali državnih ustanov (direktor Policije, predsednik KPK). **To poraja dvom v izbiro gostov, ki bi zagotavljali najširši možen obseg izražanja različnih stališč in mnenj.**

Oddaja v opisu sicer navaja, da »na poglobljen in strnjen način z gosti odstira najpomembnejše politično dogajanje /.../«, kar neposredno ne obljublja iskanja najširšega nabora sogovornikov, vendar **poglobljen način vsaj deloma vključuje tudi širino stališč, saj pogled na politično dogajanje z različnih zornih kotov daje jasnejšo in tudi bolj poglobljeno sliko dogajanja.** Politično področje je za širino predstavljenih mnenj in stališč še posebej občutljivo.

Na to programske ustvarjalce opozarjajo tudi Programski standardi RTV Slovenija, ki v poglavju o vrednotah javnega medija v točki 1. Univerzalnost navajajo:

»Programske vsebine in storitve so namenjene in dostopne vsem družbenim skupinam pod enakimi pogoji in nikogar ne izključujejo. **RTV Slovenija tako sooblikuje skupni prostor izražanja in razširjanja raznovrstnih stališč, ki prispevajo k demokraciji, družbeni povezanosti, vključenosti, pripadnosti ter s tem k razvoju posameznika in družbe.**«

Zato uredništvu priporočam razmislek o navedenih programskih standardih in poklicnih merilih.

»Če vam bi bilo kaj do enakopravnosti, bi bila oddaja pogovor z vladajočimi strankami in z opozicijo«

Gledalec V. Š. se je odzval na [Pogovor s predsednikom vlade](#), in [Pogovor z opozicijo](#). Oddaji sta bili na sporedu 12. januarja:

»Če vam bi bilo kaj do enakopravnosti, bi bila oddaja pogovor z vladajočimi strankami in z opozicijo! Ampak pogovor s predsednikom vlade 60 minut - z opozicijo 50 minut, v katero je vključen tudi Kordiš, ki je pred dnevi ustanovil novo stranko - je kot poslanec leve vlade - ni opozicija. Potem pa dve novi stranki in NSI. Pa pogledjmo povprečno minutažo, če bi bil še SDS: 10 minut na stranko. Eno uro hvale premierja – 5 do 10 minut za posamezno stranko. Očitno je to propaganda, jaz na tako soočenje tudi ne bi prišel, če nimam enake časovnice za govor. Kdo naj vam še verjame, da ste pošteni in enakopravni do vseh - samo slep in gluhi mogoče!«

Urednica Uredništva notranjepolitičnih oddaj Nataša Rijavec Bartha

Po veljavnih Poklicnih merilih in načelih novinarske etike v programih RTV Slovenija mora daljšemu pogovoru s predsednikom vlade slediti pogovor z opozicijo. Pravna služba RTV Slovenija nam je odgovorila, da so v smislu točke 4.2 Poklicnih meril in načel novinarske etike v programih RTV Slovenija poleg SDS in NSi tudi stranke Demokrati, Mi socialisti in Suvereni opozicijske parlamentarne stranke. V uredništvu se z gledalcem povsem strinjamo, da so veljavna določila zaobšla koalicijske partnerje, zato smo jih dan pozneje gostili v oddaji Odmevi. Še pojasnilo glede dolžine - pogovor s predsednikom vlade je trajal 48.57, z opozicijo 40.38, pri čemer je treba povedati, da je povabilo v oddajo pogovor z opozicijo zavrnila največja opozicijska stranka SDS.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Odgovoru dodajam, da RTV Slovenija že najmanj deset let vsako leto pripravi daljša pogovora s predsednikom vlade in opozicijo. Oboje ima vsako leto zapisano tudi v Programsko-produkcijskem načrtu, večinoma je obema pogovoroma namenjenih skupno 105 minut. V PPN-ju je ta oddaja vpisana kot Pogovor s predsednikom vlade/opozicijo, ne pa kot pogovor s koalicijo in opozicijo. Na [Pogovori s politiki](#) sem pregledala shranjene pogovore s predsednikom vlade in z opozicijo od leta 2016 dalje. Podatki kažejo, da ima TV Slovenija glede tega ustaljeno prakso ne glede na to, katere stranke so v vladi in katere v opoziciji. Tu je seznam vseh teh pogovorov in njihove dolžine:

Datum predvajanja oddaje	Dolžina Pogovora s predsednikom vlade (v minutah)	Dolžina Pogovora z opozicijo (v minutah)
22. 09. 2016	49	48
19./20.3. 2018	49	50
17. 12. 2018	51	48
16. 09. 2019	51	50
28. 05. 2020	52	52
19. 11. 2020	51	50

21. 06. 2021	52	51
29. 12. 2021	50	50
18. 12. 2023	51	52
16. 09. 2024	30	29
16. 12. 2024	58	20
12. 01. 2025	48	40

Seznam kaže, da TV Slovenija vsako leto pripravi na isti dan (samo enkrat z enodnevnim zamikom) pogovor s predsednikom vlade in takoj zatem pogovor s predstavniki opozicije. Dolžine pogovorov so bile večinoma izenačene, z izjemo leta 2024, ko je bil pogovor z opozicijo (20 minut) občutno krajši od pogovora s predsednikom vlade (58 minut), in letos, ko je bil pogovor z opozicijo (40.38) za slabo petino krajši od pogovora s predsednikom vlade (48.57). Iz uvodnega dela pogovora z opozicijo leta 2024 je razbrati, da je bil pogovor krajši zato, ker je vabilo na pogovor sprejel samo predsednik ene od dveh (takratnih) opozicijskih strank, Matej Tonin, kar kaže na upravičeno krajši čas, namenjen opoziciji.

Ti podatki dokazujejo, da ima glede daljših pogovorov s predsednikom vlade in opozicijo TV Slovenija jasno izdelana merila, ki jih že vrsto let spoštuje. Ker se je v tem času zamenjalo že več vlad, to – vsaj glede odmerjenega časa – dokazuje tudi njeno nepristranskost.

Čas, namenjen različnim političnim akterjem, je sicer samo eden od dejavnikov enakopravne in celovite obravnave političnega življenja, je pa eden redkih, ki je zlahka merljiv. Seveda predstavljajo daljši pogovori s predsednikom vlade in opozicijo le majhen delček programskega časa, ki ga TV Slovenija namenja politiki. Ali je zbir vseh vsebin nepristranski in celovit, je zato težko jasno določiti.

Odzivi na prvo oddajo Debate z Bergantom 25. 1.

Na novo tedensko oddajo [Debate z Bergantom](#) je varuhinja januarja prejela tri odzive:

»Prva oddaja Bergantovih Debat me je navdušila. Ob njej sem se ovedla, kako nam vsakodnevni strankarski boji na TV grenijo življenje in nam kazijo pogled na realnost. Z eno besedo zastrupljajo javnost: jo vznemirjajo, strašijo in širijo sovraštvo med ljudmi, poglobljajo razklanost, namesto da bi spodbujali k prizadevanjem za skupno dobro. TV je žal postala njihovo priročno trobilo in v času pred volitvami bo tega neizogibno še več. V tej strupeni propagandni vojni se resnica ne more prebiti na plan.

Zato je toliko bolj pomembno, da ste si zamislili oddajo, kot so Debate z Bergantom. Strokovnjaki so dobili priložnost, da spregovorijo o svojih pogledih na sedanji čas pri nas, da nas opozorijo na bistveno, kar odloča o naši prihodnosti. V kakšni skupnosti hočemo živeti, kaj mora za to narediti vsak od nas. Prav usmeritev v iskanje rešitev je omogočila, da smo slišali nekaj koristnih napotkov.«(M. K.)

»Že od zgodnjega otroštva imam izkušnjo, da me vsebina dobre knjige lahko spravi do solz, jočem lahko ob dobri glasbi ali filmu ... nocoj sem prvič zajokal ob pogovorni oddaji! Nikoli si ne bi mislil, da ja to mogoče! Bravo za Berganta!« (J. P.)

»Z zanimanjem sem prisluhnila današnji novi oddaji, ki jo vodi g. Bergant. Oddaja me je fascinirala s temo in izjemnimi gosti, ki so nam z znanjem in vpogledom v vse sfere današnjega stanja v družbi dali misliti. Vse pohvale.« (K. P.)

22 odzivov na prvo oddajo [Preživetje v ponorelem svetu](#), ki je bila na sporedu 25. januarja ob 20.55 na TV SLO 1, je varuhinji poslal tudi voditelj oddaje Igor E. Bergant. Večinoma je šlo za pohvale, med njimi pa je bilo tudi nekaj konkretnih pripomb in opažanj gledalk in gledalcev.

Pohvale

Za prispevek [Izobraževanje pod nadzorom](#) v Tedniku, 5. 1.

»TV SLO 1 je v ponedeljek v Tedniku (5. 1. 2026, voditeljica gospa Jelena Aščič) dokaj objektivno prikazala problem močno zaostalega šolanja otrok in mladostnikov v Sloveniji, ki ga je sama opredelila kot približno 250 let starega: <https://www.rtv slo.si/slovenija/250-let-v-solskih-klopeh-od-klecanja-na-koruzi-do-ustnega-opomina/720056>.

TV SLO si zasluži pohvale in potencialno spodbudo za bodoče oddaje, ki bi prikazovale ne samo hudo zaostalost slovenskega izobraževalnega sistema (preduniverzitetnega in univerzitetnega) in politično "zaostalost" v razmišljanju o ohranjanju povsem zastarelega slovenskega šolskega sistema, ampak da je zelo dobrodošlo moderno razmišljanje o bodočem napredku Slovenije k 22. stoletju namesto k "srednjemu veku", ob spoštovanju mednarodnega prava. /.../

Videti je, da je TV SLO 1 poleg kritike slovenskega šolskega sistema, začela prikazovati tudi možni napredek (razvojne dimenzije Slovenije) k mednarodno priznani inkluzivni in znanstveno modernejši rešitvi razvoja šolskega sistema in nasploh družbenega napredka, s prikazovanjem "razvojne koalicije" /.../ « (B. H.)

Za izbiro gosta v oddaji [Tarča 8. 1.](#)

»Če ste imeli kakšne zasluge, da je doktor Kavčič prišel na RTV (Tarča), vsa čast. Na žalost ni imel dovolj besede (ki je v taki oddaji tudi ne more imeti), da bi pojasnil vse okoliščine svojega primera, predvsem pa, da bi razgalil blišč in bedo našega javnega zdravstva.« (P. S.)

Oddaji [Tarča](#)

»Pohvalila bi oddajo Tarča, je res nekaj dobrega in poštenega. nam pokaže marsikaj tako, kot je treba, da smo dobro informirani. Želim vsem, ki jo pripravljajo, veliko poguma in profesionalnosti še naprej, da bodo še naprej delali v dobro nas gledalcev. Saj za to menda imamo javno RTV.« (M. G.)

Oddajama *Globus* in *Politično s Tanjo Gobec*

»Rada bi sporočila globoko spoštovanje in podporo oddajama *Globus* ter *Politično s Tanjo Gobec* - gotovo sta med "paradnimi konji" nacionalke. Čestitke in upam, da bosta oddaji še zelo dolgo v programski shemi.« (P. H.)

Voditeljici Tanji Gobec za oddaji *Politično s Tanjo Gobec* in *Pogovor s predsednikom vlade* 12. 1.

»Pohvala. Vedno zelo dobro pripravljena! Čudovito vodenje oddaj oz. pogovorov - intervjujev. Vse priznanje za njeno delo.« (D. V.)

Oddaji *Utrip* 24. 1.

»Oglašam se vam, da vam sporočim, da je današnji, 24. 1. 2026, *Utrip* nekaj tako dobrega, da si zasluži vse možne pohvale. Izjemno zbrano, še boljše komentirano! Iskrene čestitke gospe Vanji Kovač! Izjemno! Ko bi jo le ljudje slišali! Vse dobro!« (B. J. S.)

Oddaji *Intervju* 25. 1.

»Čestitam vam za intervju z ekonomistom UMAR-ja Petrom Wostnerjem. Z njim odpirate prave teme, ki usodno odločajo o prihodnosti Slovenije. Da se gledalci učimo, razmišljamo in da se zavemo odgovornosti vsakega od nas na bližnjih volitvah. Bojim se samo, da tega intervjuja marsikdo ni slišal, ker ste ga mnogo manj oglašali kot *Bergantove Debate*. Zato vam priporočam, da novinarji TVS ob različnih priložnostih črpate iz poročila UMARja in iz Wostnerjevih razlag. Gre za spreminjanje mentalitete prebivalcev Slovenije, to pa zahteva ponavljanje na prepričljiv način in ne zaklinjanje na uravnoteženost! Ker strokovnjaki utemeljeno zagovarjajo tisto, kar je za našo skupnost dobro, in opozarjajo na to, kar nam škodi. O tem ne more biti nobenega dvoma. Hvala za to, da ste se ob pravem času lotili pravih tem. S tem izpolnjujete svoje poslanstvo. Se že vnaprej veselim takih oddaj. Naj jih bo čim več!« (M. K.)

Oddaji *Slovenija danes, regionalne novice* 26. 1.

»V jadra vaših prizadevanj in vsakodnevnega truda obveščati in ozaveščati javnost, kar ob močnem kulturnem naboju tudi je osnovno poslanstvo nacionalne RTV Slovenija, ste zajeli pravi veter; ne izgubite smeri, saj ste odlični zadeli – pravo smer! K ljudem.

Pohvala novi oddaji: [Slovenija danes, regionalne novice](#). Pohvala velja vsem ustvarjalkam in ustvarjalcem, tistim na terenu, kot vsem v montaži v domači RTV-hiši.

Prispevek govori o nedokončanem domu starostnikov v Osilnici, ob tej veliki sramoti države Slovenije! /.../ Domovina se vedno brani na skrajnih robovih naše poselitve, kjer se najtežje živi, kjer je najmanj delovnih mest, kjer je najmanj mladih, kjer se plačuje enake davke, kot se jih v »zlati« Ljubljani, kjer pa so, karikiram, vse površine na Čopovi ulici »pozlačene«. Kot davkoplačevalec zahtevam od Vlade RS takojšnjo, urgentno pot v Osilnico! Brez izmikanj, lažnih predvolilnih obljub, brez pogojevanj in izgovorov, da je - kot do sedaj minister Maljevac - strop v nedokončanem domu starostnikov v Osilnici cca. 4 cm prenizek, hodnik nedokončanega doma starostnikov pa za 7 cm preozek! Lari-fari! Političen in neživiljenjski lari-fari! Žaljiv do ljudi z obrobja domovine! /.../

Za konec: Srce se stisne, skoraj zaledeni kri ob krutem dejstvu (podatku) ob že sicer nevarnem padcu rodnosti v Sloveniji, posebej pa ob naši državni meji: V demografsko in zaposlitveno že tako silno ogroženi občini Osilnica se je v letu 2025 rodil en (1) sam otroček, ta drobni, a tako dragocen žarek upanja, da življenje ne bo za vedno v Osilnici umrlo, zato pa so imeli kar devet (9) pogrebov! Devet!« (M. B.)

Mnenji

O informativnih vsebinah v času pred volitvami

»Želim podati mnenje glede informativnih programov in vabljenih komentatorjev - predvsem levih - na nacionalno TV. K temu so me spodbudili moji prijatelji in znanci.

Pred nami so volitve, zato je še toliko bolj pomembno poslanstvo nacionalne televizije, ki jo vsi plačujemo, da ste pri podajanju informacij objektivni in da vabite k sodelovanju vse komentatorje, tako z leve kot z desne. Celovite informacije so za gledalce izrednega pomena, še zlasti v času pred volitvami.

Ugotavljamo, da na nacionalni TV temu ne sledite in to že dolgo. Izrazito pristransko poročanje! In kaj počno na RTV predstavniki civilne družbe, nevladne organizacije? V času volitev?

Nič nimam-o proti civilni družbi, nevladnikom - so del družbe. Vendar je potrebno razmejiti njihovo poslanstvo od poslanstva politike. Še zlasti pred volitvami. Ne želimo, da še naprej s pristranskim poročanjem in necelovitim podajanjem informacij manipulirate z volivci. Vsi, desni in levi, smo del te družbe.

Danes imamo na voljo veliko medijev, kjer lahko preverjamo informacije, vendar je nacionalna TV dolžna poskrbeti za pravilne, poštene in celovite informacije, ki so temelj za odločitev posameznika na volitvah. In prenehajte navijati za antiJanša program, ker smo vsaj nekateri volivci prepoznali to vašo vlogo.

Podpiramo pa vašo novinarko Eriko Žnidaršič v njeni raziskovalni vlogi v zvezi s korupcijo in gospodarskim kriminalom.« (N. D.)

O "poročanju s terena"

»Ko je Ljubljano danes (op. a.: 6. 1.) prekril sneg, so v uredništvu DIO veličastne TV Slovenija izvedli še eno epizodo svojega puhlega pozerstva - "poročanja s terena" na vogalu hiše Radia Slovenija. Tokrat je imela mlada novinarka, ki bi v suhi pisarni zbrane in zapisane informacije brez vsake škode za verodostojnost lahko prebrala s trotl-bobna v studiu, res smolo. Na mrazu in prekrita s snežinkami je [med javljanjem za Dnevnik](#) začela smrkati in s težavo dokončala prispevek.

Vse skupaj bi bilo prav simpatično, če bi šlo za pravo javljanje s terena. A je šlo za navaden blef, za naklepno in ceneno, do gledalcev skrajno podcenjujoče ustvarjanje lažnega vtisa javljanja s terena. Televizija Slovenija v njeni namišljeni veličini in dejanski lažnosti.« (B. P.)

Kritika voditelja oddaje Marcel

»Sodim, da je odnos g. Marcela do gostov zelo podcenjujoč. Namreč ne more se postavljati "nad" njih kot vseved. Ali povedano drugače, on gostov sploh ne rabi. Je nestrpen in ne posluša odgovorov. Je zelo moteč.« (D. V.)

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

»Lauda se je ponesrečil na starem Nürburgringu pri mestu Nürnberg na zahodu Nemčije in ne v Nürnbergu na Bavarskem.«

B. P. je opozoril na napačno navedbo imena kraja v opisu filma [Dirka življenja](#) v arhivu RTV 365:

»V arhivu RTV 365 sem nocoj naletel [na film Dirka življenja \(Rush\)](#) z naslednjim opisom /.../ "Spektakularen film o nepozabnem rivalstvu med legendarnima voznikoma Formule 1 Jamesom Huntom in Nikijem Laudo, ki je zaznamovalo najbolj seksi in bleščeče obdobje tega adrenalinskega športa.

Piše se leto 1976. James Hunt je agresiven in objesten ženskar, ki življenje jemlje kot en sam uživaški razvrat, Niki Lauda pa po avstrijsko pragmatična zategnjena tečnoba, ki nima časa ali občutka za taktnost in družabno življenje. Eden je seksi in karizmatičen, drugi ima podganji obraz in mirno priznava, da bi, če bi bil v življenju nadarjen za kaj drugega, to tudi počel. Njuna skupna točka pa je zaledje bogatih in uglednih družin, ki se jim vsak po svoje že na začetku kariere upreta.

Njun odnos se spremeni po grozljivi nesreči na dirkališču v Nuerembergu, ki Laudi pusti posledice za vse življenje. Po svoje sokriv je tudi Hunt."

Če zanemarim dejstvo, da se formula 1 v slovenščini piše z malo začetnico, in ne analiziram več /.../ opisov oseb, za katere ni jasno, ali se nanašajo na filmska lika ali dejanskih osebi, pridem do dejstva, da se je Lauda ponesrečil na starem [Nürburgringu](#) pri mestu Nürnberg na zahodu Nemčije in ne v [Nürnbergu](#) na Bavarskem. Mesto Nueremberg je /.../

Ker bo ta film iz arhiva izginil že čez tri dni, spodaj pripenjam zaslonsko sliko spornega opisa.«

Urednica Uredništva tujih oddaj TV Slovenija Neli Vozelj Aberšek

Mi smo napako pri imenu dirkališča takoj popravili, a očitno se ni preslikala na MMC. Smo urgirali tudi pri njih. Gledalcem se zanjo opravičujemo.

Gledalec in bralec se je odzval:

»Zahvaljujem se vam za pojasnilo, ki kaže, kako velika in neobvladljivo kompleksna hiša je RTVS. Po ogledu filma, ki ima v psevdo dokumentarnost vnesene veliko dramatizacije in holivudskega prirejanja dejstev, nisem nič manj zgrožen nad njegovo /.../ kratko predstavitevijo. Takega besedila od uredništva, ki je del kulturno-umetniškega programa, ne bi pričakoval, četudi je bilo le od nekod (slabo) prepisano.«

Pohvali

Dokumentarnemu filmu [Pivovarska vojna 22. 1.](#)

»Pohvalil bi televizijsko oddajo o Pivovarni Laško Union. Bil je res dober dokumentarec. Novinarji, ki so ga pripravljali, so zajeli veliko informacij o obeh podjetjih; žal se je končalo, kot se je. Vsebina oddaje je bila res zanimiva.

Sam se odzivam večinoma na televizijske oddaje – pač slepi ljudje moramo poslušati ne samo radio, ampak tudi TV, da lažje povem videčim, kaj sem 'videl', in nato lažje medsebojno komentiramo.« (M. D.)

Ekipi oddaje [Male sive celice](#)

»Vse pohvale celotni ekipi MSC! Upam, da vam bo uspelo pridobiti kakšno oddajo več v prihodnji sezoni, saj so oddaje res dragocene. Učenci lažje najdejo smisel za učenje, saj ugotovijo, da znanje lahko pride prav :) Poleg tega pa se na šoli krepí medvrstniško povezovanje (navijanje), ekipni duh, povezovanje šolske skupnosti, pa tudi mentorji dobimo kakšno "plus točko" pri učencih :)« (K. P., mentorica MSC)

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

Odzivi na oddajo Silvestrski pozdrav

Varuhinja je prejela šest odzivov na oddajo [Silvestrski pozdrav](#) 31. decembra. Med njimi je bila ena pritožba, štiri kritična mnenja in ena pohvala oddaji. Vse odzive skupaj z odgovori odgovornega urednika in varuhinje objavljamo spodaj:

»S to pritožbo želim izraziti svoje razočaranje in globoko zaskrbljenost nad vsebino, predvajano na programu RTV Slovenija, dne 31. 12. 2026, v oddaji Silvestrski večer, natančneje v nastopu Vinka Šimeka, Borisa Kobala, Francija Keka in Boštjana Megliča. V omenjeni predstavi so se nastopajoči na grob in neprimeren način norčevali iz osebe, ki jeclja.

Sama sem mama 11-letnega dečka, ki se z jecljanjem spopada že od tretjega leta starosti. Ob tem bi rada poudarila, da jecljanje ni preprosta jezikovno-govorna motnja, iz katere bi se bilo dopustno norčevati, temveč motnja, ki lahko pomembno zaznamuje posameznikov čustveni in socialni razvoj. Prav zaradi neprimernih odzivov, nerazumevanja ter pomanjkljive ozaveščenosti okolja in širše družbe se pri posameznikih z jecljanjem nemalokrat pojavijo tudi resnejše psihične stiske in motnje.

Iz navedenih razlogov menim, da ima RTV Slovenija kot osrednji nacionalni javni medij posebno odgovornost, da na tovrstne težave opozarja, predvsem pa, da ne dopušča predvajanja vsebin, ki so žaljive ali stigmatizirajoče, in to še posebej v terminu največje gledanosti. Žal ne gre za osamljen primer, saj se norčevanje iz oseb, ki jecljajo, pojavlja tudi v različnih oglasih, napovednikih oddaj ter humornih vložkih v drugih oddajah vaše televizije.

Ponovno bi rada poudarila, da so takšne vsebine neustrezne, neetične in žaljive do oseb z govorno-jezikovnimi motnjami. Še več, takšni prispevki niso nedolžni, temveč za sabo puščajo prizadetost, razočaranje in občutek nesprejetosti pri posameznikih, ki se s to motnjo soočajo, posebej problematični pa so za otroke in mladostnike v razvoju, ki so na tovrstna sporočila še toliko bolj občutljivi.

Zaradi vsega navedenega vas iskreno prosim za večjo pozornost in dvig ozaveščenosti o tej problematiki v vašem programu, predvsem pa za dosledno izogibanje vsebinam, ki se norčujejo iz oseb z jecljanjem. Iz oseb z gibalnimi ovirami se, na srečo, v javnosti že dolgo ne norčujemo več, saj je družba ob prizadevanjih različnih organizacij dosegla višjo raven zavedanja o neprimernosti in škodljivosti takšnega ravnanja. Na področju govorno-jezikovnih motenj žal še vedno ni tako. Iskreno vas pozivam, da na tem področju skupaj naredimo korak naprej. Če bi bilo to v interesu RTV Slovenija, sem pripravljena tudi javno spregovoriti o izzivih, s katerimi se soočajo posamezniki, ki odraščajo z jecljanjem.

Vnaprej se vam zahvaljujem za vaš čas in strokovno obravnavo moje pritožbe.» (K. Š. I.)

Odgovorni urednik Razvedrilnega programa TV Slovenija Mario Galunič

Humoristična točka, na katero se nanaša pritožba, je odlomek iz predstave *Penziči*, v kateri štirje upokojeni humoristi na duhovit in samoironičen način obravnavajo izzive in težave, povezane s procesom staranja. V eni izmed šal je zares omenjeno tudi jecljanje. Bistvo humornega učinka v tem primeru izhaja iz poudarjanja starostnih tegob nastopajočih in vsebinsko nikakor ni usmerjeno proti osebam z jezikovno-govorno motnjo. Obžalujemo, da se je gledalka ali kdor koli morda počutil prizadetega zaradi te vsebine, saj avtorji besedila z njim zagotovo niso imeli namena stigmatizirati kogarkoli. Obenem cenimo vaš pogled in vas podpiramo v prizadevanjih za večjo ozaveščenost o govorno-jezikovnih motnjah, zlasti pri otrocih in mladostnikih, ter bomo vaše opozorilo upoštevali pri prihodnjem uredniškem presojanju tovrstnih vsebin. Urednikom v programu bomo tudi predlagali, da to tematiko obravnavajo v naših drugih oddajah (npr. v Dobro jutro) na primeren način in s tem pokažejo, da razumemo, za kako pomembno in resno temo gre. V humornem programu to enostavno ni mogoče. Hvala za razumevanje.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Zahvaljujem se vam za poslane pripombe in razmislek glede humorističnega vložka v silvestrski oddaji. Del humoristične točke, na katero ste se odzvali, se nanaša na jecljanje. Čeprav sem prepričana, da ustvarjalci tega dela nikakor niso želeli prizadeti oseb, ki jecljajo, so to pri marsikom nehote storili. Zagotovo je to tudi posledica premajhne občutljivosti družbe nasploh za osebne stiske in tudi težke življenjske in poklicne preizkušnje oseb z govorno motnjo in drugimi osebnimi okoliščinami. Jecljanje je osebna okoliščina, večinoma prirojena, v nekaterih primerih se pojavi tudi kasneje, a nikoli po lastni izbiri ali krivdi. Med posledicami so težave na poklicni poti, nizka samozavest in socialna izolacija.

Vključujoča družba si prizadeva, da nikogar ne izključuje ali diskriminira zaradi njegove osebne okoliščine in to velja tudi za osebe, ki jecljajo. In za vključujočo družbo si morajo prizadevati tudi razvedrilne oddaje in humoristične vsebine.

Programski standardi RTV Slovenija glede tega v poglavju III navajajo: »Da bi RTV Slovenija delovala v interesu javnosti in izpolnjevala upravičena pričakovanja javnosti, mora upoštevati naslednja načela in naloge: /.../ uveljavljanje ločnice med duhovitostjo in vulgarnostjo, preprečevanje žalitev, smešenja in vseh drugih oblik poseganja v integriteto ljudi«.

Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija pa v poglavju 12, ki govori o odnosu do nekaterih posebnih skupin poslušalcev in gledalcev, od programskih ustvarjalcev med drugim terjajo:

»Ko se izogibamo stereotipom in kažemo vso paleto družbenih vlog, se moramo zavedati nevarnosti prikazovanja družbe, kakršne ni. Ko obstajajo predsodki in pomanjkljivosti, je treba o njih poročati in jih predstaviti v programih. Vendar pa jih ne smemo gojiti in podžigati.

Nekatere skrbi so skupne vsem skupinam, ki se počutijo neenako predstavljene v programih. Programi RTV Slovenija naj ne razglašajo Romov za kriminalce, žensk za gospodinje, pogrešanih ljudi za žrtve, homoseksualcev za neplodne, starih ljudi za nesposobne ali ljudi katerega koli poklica, nagnjenja ali načina življenja za ljudi, ki si zaslužijo posmeh.«

Odgovorni urednik je pokazal razumevanje za vaš odziv in se zavezal, da bodo v uredništvu prispevali svoj delček k osveščanju družbe o govorno-jezikovnih motnjah. Zato je vaš odziv zelo dragocen. Upam tudi, da bo vaš razmislek dosegel ne samo avtorje predstave Penziči, temveč vseh humorističnih predstav, v katerih je meja med humorjem in neprimernim smešenjem zelo tanka.

Gledalka se je odzvala:

»Najlepša hvala za vaš obširen in spoštljiv odgovor ter za posredovanje razmisleka odgovornemu uredniku. Cenim, da ste se na pobudo odzvali z razumevanjem in da ste poudarili pomen večje občutljivosti ter ozaveščanja o govorno-jezikovnih motnjah.

Veseli me zaveza, da boste na to tematiko opozorili tudi znotraj uredništva in v drugih programskih vsebinah. Verjamem, da lahko s takšnimi koraki skupaj prispevamo k bolj vključujočemu in spoštljivemu medijskemu prostoru. Hvala za vaš čas in odprtost za dialog.«

(Kritična) mnenja

»Z veseljem sem pričakovala oddajo Silvestrski pozdrav. Več let že namreč pričakava z možem novo leto doma. To, kar ste predvajali 31. 12., je preseglo mero dobrega okusa. Vedno isti pevci, ki so peli na playback, nekateri celo slabo sinhronizirano. Humoristični vložki so bili plehki, predvsem t. i. penziči pa pod mejo dobrega okusa. Sprašujem vas, zakaj tako podcenjujete gledalce. Mar menite, da si vsi želimo cenениh, celo primitivnih šal in starih popevk - z nekaterimi izjemami pri izvajalcih, seveda. Prosim, povejte mi, od kod vam ideja, da je za gledalce doma vse dobro.« (J. E.)

»Zgolj kot naključni nekajminutni gledalec ocenjujem silvestrski program iz Maribora kot nedostojnega in žaljivega za povprečnega državljana. Ceneni štos (vulgarni) ... "če lahko jaz pomočim" ..., gospodiča z čopom in gospodične, ki pokliče sodelujočega "k nogi"... Da ne izpostavim play back nastopov ... zvok harmonike, še preden se ta raztegne v rokah glasbenika

in venček Helene Blagne brez vsaj fake spremljave. Vzdušje v dvorani ni nakazovalo na pričakovanje novega leta. Kar nekaj. Ljudje so sedeli brez vsaj malce "šminke", ki bi gledalce spomnila, da gre za silvestrski program. Res je, gledal sem le nekaj minut. Žal več nisem zmogel. Nacionalni televiziji želim vse najboljše. Drugih ne gledam. Le hrvaško. Morda jo pogledate tudi pri vas. /.../» (B. S.)

»Najprej, tudi pri tej oddaji ste bili tečni /.../ vsaj s petimi dolgimi reklamami - komaj malo poslušaj in se razvedriš, pa spet nažiganje z reklamami. Penziči, vse ok, dokler niso pretvorili partizanske pesmi "hej brigade" v neko štosno besedilo! Vse lepo in prav na njihovih predstavah, ne pa v silvestrski oddaji. Pri penzičih se je po dolgem času pojavil Kobal, pa še Kek - odločna levičarja /.../ in vam je tako početje nekaj normalnega. /.../ še silvestrske oddaje ne znate izpeljat v veselem domačem vzdušju brez reklam in partizanskih napevov ...» (V. Š.)

»Kot da smo obstali v letu 1995, posneto (ponovno? po lanskem fiasku?) v telovadnici? Program, privlečen iz naftalina (z redkimi izjemami), manjkala sta samo Stojan Auer in Mito Trefalt, pa bi nas časovna kapsula privedla nazaj v nostalgичna 90. leta. Za vse ostalo ste poskrbeli vi. Smo preklopili na HRT1.« (J. P.)

Pohvala

»Rada bi pohvalila novoletni program na RTV. Tako dobrega še ni bilo nikoli. Ne vem, kdo je bil ustvarjalec tega. Pet ur prijetne zabave in oba voditelja krasna. Med vsemi temi voditelji se mi zdi najboljši Boštjan Romih, ker je prijeten, korekten in ne zganja /.../. Romih je krasen, želim si več takih oddaj in voditeljev /.../.« (D. L.)

Odgovorni urednik Razvedrilnega programa TV Slovenija Mario Galunič

Naš Silvestrski pozdrav je bil najboljše gledana razvedrilna oddaja leta in povsem nam je jasno, da je (bilo) nemogoče zadovoljiti vse okuse. Zagotovo se lahko s kakšno pripombo tudi strinjamo, šlo je za zelo zahteven projekt, tako produkcijsko kot vsebinsko in izvedbeno. Veseli smo vseh odzivov, tako pohvalnih kot kritičnih. Številni gledalci so v silvestrskem programu prepoznali sproščenost, povezovalno energijo ustvarjalne ekipe, kakovostno vodenje in izbor glasbenih ter humornih vsebin. Takšne pohvale pomenijo pomembno spodbudo za ustvarjalce in uredništva.

Hkrati pa se zavedamo, da silvestrski program nagovarja izjemno širok in raznolik krog gledalcev z zelo različnimi pričakovanji, glasbenimi okusi in občutkom za humor. Prav v tem je tudi njegova največja uredniška zahtevnost. Silvestrska oddaja je namenjena skupnemu prazničnemu trenutku, zato skuša združiti različne generacije, glasbene žanre in slogovne pristope, pri čemer žal ni mogoče v celoti zadovoljiti vseh okusov in pričakovanj.

Pri snovanju programa si prizadevamo za ravnotežje med tradicijo in sodobnostjo, med domačnostjo in aktualnostjo ter med lahkotno zabavo in spoštovanjem dobrega okusa. Razumemo, da so posamezni glasbeni ali humorni vložki lahko komu bližje, komu drugemu pa manj, in prav zato so mnenja gledalcev za nas dragocena iztočnica za razmislek ob prihodnjih načrtovanjih.

Vaše odzive bomo posredovali uredništvom in ustvarjalcem in gotovo jih bodo upoštevali pri nadaljnjem razvoju silvestrskega in drugega prazničnega programa.

ODGOVOR VARUHI NJE Z MNENJEM

Odgovorni urednik je predstavil uredniške zagate, kako pripraviti oddajo, ki bi polepšala silvestrski večer vsem, ki takrat gledajo osrednji program javne televizije. Pridobivanje naklonjenosti zelo širokega kroga gledalcev je praviloma obratno sorazmerno z zahtevnimi glasbenimi žanri, zahtevnejšimi humornimi vložki in tehtnejšimi vsebinami. Poleg tega gre seveda za razvedrilno oddajo, saj imajo vsi, ki jih na silvestrski večer ne zanima razvedrilo, možnost gledati filme na TV SLO 2 ali spremljati katerega od radijskih programov. Tudi priljubljene stare popevke so praviloma všeč številnim gledalcem.

Glede humorja pa odzivi kažejo, da je meja med smešnostjo in cenenostjo zelo tanka.

Programski standardi navajajo, da mora RTV Slovenija skrbeti za »uveljavljanje ločnice med duhovitostjo in vulgarnostjo, preprečevanje žalitev, smešenja in vseh drugih oblik poseganja v integriteto ljudi«. Seveda to ne pomeni, da se mora TV Slovenija odreči vsem humorističnim vsebinam, saj je, ne nazadnje, dolžna predvajati tudi razvedrilne vsebine in prav to od nje gledalci pričakujejo tudi na silvestrski večer. Vendar mora biti pri teh vsebinah še posebej pazljiva in že pri načrtovanju oddaj od ustvarjalcev humorističnih vsebin zahtevati, da tudi te vsebine sledijo Programskim standardom RTV Slovenija.

Pohvala silvestrski oddaji Kaj dogaja?

»Dragi ustvarjalci oddaje Kaj dogaja?, včeraj sem pogledala [silvestrsko oddajo](#) in veste kaj, to je pa višek! Tok dobre oddaje delat, kaj vam pa je? Sej vas bodo prec ukinil. /.../

Še enkrat čestitke in poklon do tal. Kdor pa se je spomnil Perota in simfonikov pa res... Ja, ne vem, kaj naj rečem. Ma, uživala sem vsako sekundo. Hvala, res hvala. /.../« (D. Š.)

Mnenje o odhodu nekaterih voditeljev oddaje Dobro jutro

»Ta trenutek smo izvedeli, da oddaje Dobro jutro ne bo več vodila simpatična in zelo sposobna voditeljica Ljubica. Pa kaj se greste, veliko ljudi je mnenja, da se je oddaja zelo poslabšala, posebno ob odhodu sposobnih in simpatičnih voditeljev, zato vam predlagamo, da jo čimprej ukinete.« (A.)

IV. ŠPORTNI PROGRAM

Ženski superveleslalom 31. 1.: »... nam ne privoščite gledati v celotnem nastopu«

Gledalka in trije gledalci so se pritožili, ker si zaradi oglasov niso mogli ogledati celotnega nastopa slovenske smučarke Ilke Štuhec na [superveleslalomu v Crans Montani 31. januarja](#):

»Ob spremljavi superveleslaloma iz Crans Montane me je, kot verjetno še veliko gledalcev, zelo zmotil reklamni blok tik pred nastopom naše edine predstavnice Ilke Štuhec. Povožil je več kot polovico njenega nastopa. Ob že tako skromnem zastopstvu naših tekmovalcev na smučarskih tekmah v svetovnem pokalu nam še teh ne privoščite gledati v celotnem nastopu. Nespodobno - arogantno - nezaslišano za nacionalno TV-hišo, ki smo jo obvezno dolžni finančno vzdrževati vsi. Ni opravičila! V isti sapi pa z obletavanjem novinarjev okoli tekmovalcev pričakujete, da vam bodo dali izjavo, po možnosti še preden se nadihajo po nastopu. Nastopu, ki vam ni niti toliko pomemben, da bi ga v celoti posredovali gledalcem, kar je vaša prvenstvena naloga.« (B. P.)

»Danes, dne 31. 1. 26, sem gledala prenos veleslaloma za ženske. Glej ga zlomka, ko je bila na vrsti slovenska tekmovalka, si je RTV dovolila dati na spored reklame. Vem, da so reklame velik del sredstev in dobička, vendar si tega kot "slovenska tv", ki jo plačujemo vsi državljani, ne smela dovoliti. /.../.« (J. H.)

»Gledam prenos, potem pa date reklame, ko gre naša edina smučarka na progo.« (I. B.)

»Zanima me, zakaj ste danes pravkar z reklamami povozili tri četrt nastopa edine Slovenke Ilke Štuhec? Dokazujete svojo privrženost oglaševanju na RTV in ne športu. Mi pa plačujemo prisilno naročnino.« (V. G.)

Urednik Uredništva športnih oddaj in prenosov na TV Slovenija Tomaž Hudomalj

Vaša jeza je upravičena. Kar se je zgodilo, je nedopustno.

V Športnem programu TV Slovenija resno in odgovorno skrbimo za slovenski šport. Dajemo poudarek slovenskim nastopom, domačim tekmovanjem, zanimivim zgodbam. Tudi v tem primeru je seveda bil namen pokazati nastop Ilke Štuhec. A po spletu okoliščin smo ga več kot polovico zamudili. Kot rečeno - sprejemam vso odgovornost za napako. Po startni številki 22 je vedno prostor za oglase. Zato smo po nastopu številke 22 tudi začeli vrteti oglase. Žal pa nismo vedeli, da so tokrat ta oglasni blok ukinili. Ko smo to ugotovili, smo seveda želeli oglase prekiniti, a nas je tokrat ustavila tehnična težava.

Vam in vsem ostalim gledalcem se za napako opravičujemo. V prihodnje bomo pri teh stvareh še bolj previdni.

ODGOVOR VARUJINJE Z MNENJEM

Odgovor vam sicer ni prinesel zamujenega nastopa Ilke Štuhec, je pa urednik podrobno pojasnil, zakaj je do tega prišlo, priznal napako in se zanjo opravičil. Iz odgovora je tudi razvidno, da nikakor ni šlo za namerno napako, temveč sta jo zakrivila tudi splet okoliščin in tehnična težava. Športno uredništvo je vsekakor tisto, ki želi predstaviti gledalcem vse nastope športnikov, njihove izjave po tekmah in k njim dodati še spremljevalne studijske oddaje, kot je bila zadnja dva meseca oddaja Zima je zakon.

Obenem pa so prav TV-pravice za športne prenose vse dražje. RTV-prispevek, ki je obvezna zakonska dajatev, predstavlja dobri dve tretjini prihodkov RTV Slovenija, približno desetino prihodkov pa ustvari RTV Slovenija s prihodki od oglaševanja, največ prav na TV Slovenija. Brez teh prihodkov marsikaterega prenosa ne bi bilo. To vam zapisujem samo v pojasnilo, nikakor pa ni razlog za to, da oglasi »povozijo« več kot polovico nastopa naše smučarke. Kot je zapisal že

urednik, si v Športnem programu tega nikakor ne želijo. Tokrat je šlo za napako, za katero vsi upamo, da se ne bo ponovila.

Gledalec B. P. se je odzval:

»Hvala za posredovanje pritožbe na ustrezno mesto! Sprejemam opravičilo in sem zadovoljen s pojasnilom in odzivom odgovornih, saj smo v zadnjih časih zelo redko priča takemu ravnanju. Ustvarjalcem oddaj želim čim manj takšnih spodrslijajev.«

»Tekma je zaradi športnic in te si zaslužijo pozornost športne javnosti«

Gledalec H. J. je športnemu uredništvu očital nespoštljivost, ker ob koncu [2. vožnje SP v slalomu za ženske v Kranjski Gori 4. januarja](#) niso prenašali razglasitve najboljših smučark:

»Po končani tekmi v KG (ženski slalom) v trenutku razglasitve zmagovalk režiser kaže novinarja Bašlja in komentatorja Koširja, medtem ko razglasitev vidimo zgolj v ozadju. Povsem drugače je na Eurosportu in drugih televizijah. Tekma je zaradi športnic in te si zaslužijo pozornost športne javnosti, ko se veselijo zmage. Takrat morata - za teh nekaj trenutkov - novinar in komentator umolkniti in prepustiti ekran neposrednemu osebemu doživljanju športnega uspeha. Hvala, če boste to pripombo posredovali odgovornim, za sicer vrhunsko izveden in komentiran športni dogodek.«

Urednik Uredništva športnih oddaj in prenosov na TV Slovenija Tomaž Hudomalj

Najprej hvala za pohvalo. Veliko nam pomeni, ko ljudje prepoznajo naš trud in vloženo energijo. Vedno se trudimo našim gledalcem pokazati čim več zanimivega dogajanja. V ospredje vedno postavljamo športnice in športnike ter njihove rezultate. Vse to pa želimo oplemenititi tudi z mnenji naših strokovnih gostov, zgodbami iz ozadja ...

V tem primeru smo morali čimprej nadaljevati z našimi vsebinami, saj se nam je mudilo na tekmo novoletne turneje smučarskih skakalcev. Kot se boste zagotovo strinjali, je bil to dogodek, ki nas je zaradi izjemnih slovenskih rezultatov zelo zanimal. Pripravljen smo imeli tudi še pogovor z naši izvrstno smučarko Andrejo Slokar, ki je spregovorila prvič po poškodbi. Zaradi vsega naštetega smo morali tokrat izpustiti razglasitev najboljših na tekmi v Kranjski Gori.

ODGOVOR VARUJINJE Z MNENJEM

Urednik je pojasnil, zakaj so sprejeli takšno odločitev. Glede na to, da se je neposredni prenos iz Kranjske gore končal z nekaj kadri, ki bi jih gledalci zlahka pogrešali, sicer menim, da bi lahko našli minuto ali dve za neposredni prenos podelitve nagrad. Vendar to lahko vidimo sedaj, ko so vsi vklopi in prenosi že končani, na dan tako pestrega dogajanja pa je sprotno usklajevanje dolžin posameznih prenosov in reportaž mnogo bolj zapleteno.

Upam, da ste zadovoljni vsaj s pojasnilom, ki kaže, da je šlo za enkratni dogodek in ne sistemski uredniški pristop do razglasitev nagrad.

Prenos ženskih smučarskih skokov 9. 1.: »Komaj razumem, kaj govori reporter«

Gledalec J. G. se je odzval na [prenos ženskih smučarskih skokov](#) z Ljubnega ob Savinji 9. januarja. V klicu varuhinji je povedal:

»Vključite televizijo in TV SLO 2, prenos skokov: komaj razumem, kaj govori reporter Aleš Potočnik. Je odličen reporter, a žal ne slišim dobro vsega, kar govori, ker je mednarodni zvok iz ozadja, s prizorišča, občasno tako močan, da ga preglasi. In ni vzrok moj televizor.«

Urednik Uredništva športnih oddaj in prenosov na TV Slovenija Tomaž Hudomalj

Res je bil mednarodni ton na Ljubnem zelo glasen, sploh je bilo to opazno v studijskem delu. Ampak smo to zaznali in za vikend popravili, sploh na reporterskem mestu.

Sem pa v petek spremljal tekmo tudi sam in nisem imel težav, da ne bi slišal reporterja.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Zvok prizorišča (t. i. "mednarodni ton") je sicer pomemben, da gledalci bolj neposredno in pristno doživljamo dogajanje na prizorišču, vendar seveda samo do tolikšne jakosti, da ne preglasi govora komentatorja. Uravnavanje njunega razmerja je zato zelo pomembno. V primeru prenosa z Ljubnega je bil na nekaterih mestih zvok s prizorišča občutno premočan. Kot izhaja iz odgovora urednika, je šlo za enkratno napako, ki so jo zaznali in odpravili.

Gledalec se je odzval:

»Hvala za vaš odgovor. Včeraj je bil prenos zelo v redu, lep, na trenutke ni bilo tako močnega mednarodnega tona. Je pa bil med pogovorom s Kajo Bodljaj.«

»Po poročilih ob 19. uri na TV SLO občasno ne poročate o dosežkih Nike Prevc«

Gledalec J. N. je opozoril, da v športnih poročilih po osrednjem Dnevniku 25. januarja niso poročali o zmagi Nike Prevc:

»Opažam, da v dnevnem pregledu Šport takoj po osrednjih poročilih ob 19. uri na TV SLO občasno ne poročate o dosežkih Nike Prevc. Zadnjič je bilo tako včeraj, nedeljo 25. 1., ko je dosegla drugo zmago v Saporu, ki je niste niti omenili. Pa razlog ni mogel biti pomanjkanja časa, saj ste v oddajo uvrstili celo intervju z avstrijskim smučarjem, zmagovalcem slaloma. A zmagi Nike bi lahko namenili vsaj stavek.

Pa nič od tega ... Prepričan pa sem, da ji bodo vaši novinarji na olimpijadi stali za vratom na vsakem koraku, saj si medalj, razen od obeh Prevcov, ni obetati. Seveda bodo /.../ ob uspehih, upam, da ne ob slabših. Enako obravnavo do vseh prosim!«

Urednik Uredništva športnih novic na TV Slovenija Anže Bašelj

Uspehi Nike Prevc so za RTV Slovenija izjemno pomembni in jih redno spremljamo ter izpostavljamo, prenašamo tudi vse tekme.

Njena zmaga v Saporu je bila podrobno obravnavana v oddajah [Šport ob 13h](#) in [Šport ob 17h](#), ki sta informativni oddaji Športnega programa in sta bili predvajani na dan tekme, ki je potekala

v zgodnjih jutranjih urah. Takrat smo gledalcem posredovali vse ključne informacije in razpoložljivo vsebino. Ob tem smo veliko pozornosti njeni zmagi posvetili tudi v oddaji [Zima je zakon](#).

V osrednjih poročilih ob 19. uri pa zaradi časovne omejenosti in uredniške zasnove oddaje praviloma izbiramo dogodke, ki jih lahko v tistem trenutku tudi vsebinsko nadgradimo (z aktualnimi izjavami, analizo ali dodatnim kontekstom). Ker novih informacij ali slikovnega gradiva glede zmage v Saporu v tem času ni bilo, dogodka nismo ponovno izpostavili.

Poudariti želimo tudi, da športni program RTV Slovenija ni omejen zgolj na eno oddajo – gledalce o dosežkih naših športnikov obveščamo v več informativnih oddajah, na spletni strani in na radijskih programih.

Razumemo vašo željo po enakovredni obravnavi in zagotavljamo, da uspehi Nike Prevc v našem programu uživajo posebno pozornost, skladno z njenimi dosežki in pomenom za slovenski šport. Tega se dobro zavedamo, tako da bomo tudi zaradi vašega sporočila še toliko bolj pozorno na takšne primere. Hvala za razumevanje in srečno.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Urednik športnih novic je osvetlil celovito poročanje o uspehih slovenskih športnikov v vseh športnih poročilih in drugih oddajah. Iz odgovora je razvidno, da ima uredništvo dobra merila glede pozornosti, ki jo v vseh športnih oddajah namenjajo športnikom z enakovrednimi dosežki. TV Slovenija ima čez dan več športnih poročil, zato tudi varuhinja presoja celovitost in nepristranskost poročanja v vseh oddajah, ne (samo) v vsakih posamičnih poročilih.

Iz vašega odziva (kot tudi iz nekaterih podobnih) pa razberem, da dajete gledalci posebno težo športnim poročilom po Dnevniku in v njih pričakujete poročanje o vseh najpomembnejših dosežkih dneva, četudi so že bili podrobno predstavljeni v prejšnjih športnih poročilih in drugih oddajah. Ta pričakovanja so podobna pričakovanjem gledalcev Dnevnik, ki prav tako pričakujejo v njem poročila o vseh pomembnih dnevnih dogodkih, čeprav so že bili predstavljeni v Prvem dnevniku, Poročilih ob petih ali v Odmevih. Dnevnik in športna poročila po njih imajo za gledalce posebno težo.

Zato priporočam uredništvu športnih poročil razmislek o morebitni dopolnitvi vsebinske zasnove športnih poročil po Dnevniku na način, da bi poleg nadgradnje dnevnih športnih dogodkov vsebovala tudi krajše vesti o vseh najpomembnejših športnih dosežkih dneva.

Pohvala oddaji Vse naše igre

»Oddaj TV Slovenija skoraj nikoli več ne gledam. Zasledila pa sem napoved oddaj [Vse naše igre](#) in se odločila, da jih bom pogledala. Navdušena sem. To so zelo lepe oddaje.

Iskrene čestitke avtorju in scenaristu, gospodu Bojanu Krajncu, posebno pa voditelju, gospodu Alešu Smrekarju. Če bi vsi novinarji vodili oddaje tako suvereno, živahno in sproščeno, bi človek z veseljem pogledal še marsikatero oddajo. Bravo, Aleš Smrekar!« (M. P. L.)

V. SPLOŠNO

Nadaljevanka Takšno je življenje: Kdaj bodo na sporedu novi deli?

Varuhinjo so poklicali gledalki in gledalec, ki jih je zanimalo, zakaj ne morejo spremljati novih delov nadaljevanke [Takšno je življenje](#) in kdaj bodo spet na sporedu:

»Kaj se dogaja z nadaljevanko Takšno je življenje? Kar naenkrat je ni več.« (B. D.)

»Pred novim letom sem gledala nadaljevanko Takšno je življenje, zdaj je ni več. Se vam ne zdi, da bi si gledalci zaslužili obvestilo na televiziji, vsaj ob ponovitvi prejšnjih delov, pa tudi sicer, kdaj bo na sporedu nadaljevanje? Veliko nas čaka, kaj se bo še zgodilo v njej.« (N. K.)

»Rada bi povedala, da sem ogorčena nad tem, da ste na TVS 1 ukinili nadaljevanko Takšno je življenje. Zanima me, zakaj nam to delate? Zakaj se tako igrate z našimi željami in programom? Ne zdi se mi prav. Če je nekaj nadaljevanka, pričakujemo nadaljevanje. Nadaljevanke po navadi radi gledamo in jih komaj čakamo, potem pa jih kar naenkrat ukinete. /.../« (T. R.)

Gledalca pa je zmotilo, da TV Slovenija predvaja ponovitve in ne novih delov nadaljevanke:

»Kot plačnika RTV-prispevka me zanima, zakaj predvajate ponovitve nadaljevanke Takšno je življenje in ne predvajate preostanka delov, ki še niso bili predvajani?« (G. P.)

Pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve Rok Smolej

Nadaljevanka Takšno je življenje se predvaja v skladu s planom. Prvi del prve sezone se je zaključil ob koncu decembra, ko so prednost dobile praznične vsebine.

Ob zaključku prvega dela prve sezone serije smo gledalce obveščali po vseh kanalih: s promocijskim spotom na televiziji (umestili smo ga neposredno za 33. epizodo, torej neposredno za zadnji del prvega dela prve sezone nadaljevanke), s sporočilom za javnost, v katerem smo zapisali, da se nadaljevanka vrača v letu 2026 in da je krajši premor posledica drugih programskih poudarkov, predvsem olimpijskih iger. O nadaljevanju serije smo gledalce obvestili tudi v oddaji RTV smo. Vse to smo komunicirali tudi po socialnih omrežjih in nenazadnje z objavljenimi sporedi.

V etru je tudi že nov promocijski spot, ki napoveduje, da se nadaljevanka vrača kmalu, točen datum predvajanja bomo javnosti sporočili pravočasno, saj tudi za drugi del prve sezone načrtujemo intenzivno promocijsko kampanjo.

ODGOVOR VARUHINJE

TV Slovenija namerava preostale dele nadaljevanke Takšno je življenje predvajati po koncu olimpijskih iger in po izteku ponovitev prvega dela. Prvi del bo na sporedu v petek, 27. februarja.

Pogrešamo priljubljene razvedrilne oddaje

Tri gledalke so napisale, da pogrešajo razvedrilne oddaje, ki jih trenutno ni na sporedu, zanimalo jih je tudi, ali so ukinjene. Odzive in odgovore varuhinje navajamo spodaj:

»Zakaj ste samovoljno ukinili oddajo Joker? Še posebej nas jezi, ker brez najave, kar meni nič tebi nič ukinjate redno oddajo Kaj dogaja?. Povsem neresno s strani RTV.« (B. P. z družino)

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Oddaja Joker ni ukinjena, prav tako ne oddaja Kaj dogaja?. Obe oddaji se vračata na zaslone konec februarja oziroma kmalu. Joker samo še to, pomladansko sezono, jeseni naj bi se po dolgih letih res poslovil. Oddaja Kaj dogaja? pa bo v pomladanski sezoni celo daljša in bogatejša. Torej se ne ukinja, temveč celo širi.

Odsotnost teh oddaj v januarju je enaka kot vsa leta.

Gledalka se je odzvala:

»Lepo se zahvaljujemo za vaš informativen odgovor z razveseljivo vsebino, torej ne bomo prikrajšani za priljubljene oddaje Kaj dogaja?, Vem! ... Lepo, da ostajajo!«

»Ker me je ob torkih zvečer velikokrat do solz nasmejala Saševa oddaja Inkognito, jo v januarju pogrešam. Zanima me, ali je samo začasno ukinjena, ali pa so se na TV odločili za konec te luštne in zabavne oddaje.« (M. J.)

ODGOVOR VARUHINJE

Ne, TV se ni odločila za konec te oddaje, ki je res luščna in tudi pri gledalcih zelo dobro sprejeta. Tako kot večina oddaj Razvedrilnega programa je na sporedu v dveh sezonah, jesenski in pomladanski. Prva traja do božično-novoletnih praznikov, druga od konca februarja do konca maja.

Programsko-produkcijski načrt, ki vsebuje vse oddaje za leto 2026, predvideva v letu 2026 kar 30 oddaj Inkognito (lani jih je bilo 28).

»Zelo sem razočarana nad dejstvom, da ste ukinili vse, že itak preredke razvedrilne oddaje na nacionalnem TV-programu. Kot bi hoteli odgnati gledalce, ker zdaj pač moram iskati kaj zabavnega drugje in potem še ostale stvari pogledam drugje. Samo to sem hotela povedati, mogoče le malo v razmislek.« (V. G.)

ODGOVOR VARUHINJE

TV ni ukinila razvedrilnih oddaj. Večina oddaj Razvedrilnega programa je na sporedu v dveh sezonah.

Programsko-produkcijski načrt, ki vsebuje vse oddaje za leto 2026, predvideva v letu 2026 kar 30 oddaj Inkognito, 144 oddaj kviza Vem!, 84 oddaj Besedolov, 14 oddaj kviza Joker (jeseni pa novo oddajo v njegovem terminu), novo narodnozabavno oddajo (28 oddaj) in 28 oddaj Kaj dogaja?. Oddaja Kaj dogaja? bo v letu 2026 daljša kot doslej, dolga bo kar 55 minut.

Nova sezona oddaj se bo začela konec februarja ali v začetku marca. Spremljajte spored, čez dva dni bo [tu](#) že spored za zadnji teden februarja. Sicer pa so bile v januarju na sporedu nekatere druge premierne oddaje, med njimi tudi nekaj razvedrilnih.

»Ponovitve na ponovitve«

Gledalka in trije gledalci so se s kritičnimi dopisi odzvali na ponovitve na TV Slovenija, od tega trije na TV SLO 1, eden pa na TV SLO 2:

»Res me jezite, da imate toliko ponovitev na prvem programu. Danes jih je vsaj 15, vmes dve doolgi prodajni okni po 15 minut. Komaj dobro ste začeli predvajati nove oddaje Besedolova in Vem!, že ponavljate, da ne govorim o reklamah celo med Dnevnikom. Osebno menim, da imate občutno preveč zaposlenih (primerjam s sosednjimi državami) in gre največji delež vplačanih naročnin za plače. Ni prav, ni pošteno!« (D. M.)

»Ob spremljanju RTV so ponovitve na ponovitve; gledamo črno-bele ter tretjerazredne filme, 20 let stare nadaljevanke, vse več reklam, posebno med biatlonom itd. /.../« (M. B.)

»Zanimivo, da ima RTV tri TV-programe, kjer se dostikrat predvajajo ponovitve. TV MMC in sedaj se še propagira RTV 365, kjer so določene vsebine. Kljub temu se prekinja TV serije ... Ker bojda ni prostega termina. Dan ima 24 ur. Teden ima 7 dni. "Ni časa." Vedno se pa najde čas za oglase./.../« (S.)

»Koliko časa bom še moral plačevati RTV-prispevek za same ponovitve. Konkretno danes (op. a.: 9. 1.) TV SLO 2, kar od 13. ure do 22.30 same ponovitve.« (R. P.)

Pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve Rok Smolej

Vtis gledalcev je napačen.

Število premiernih januarskih vsebin tako na TV SLO 1 kot na TV SLO 2 se je od leta 2024 do leta 2026 povečalo, januarja 2025 je bilo na obeh programih objavljenih več premiernih vsebin kot januarja 2024, januarja 2026 pa na obeh programih več premiernih vsebin kot januarja 2025. Trend povečevanja premiernih vsebin je tudi programska usmeritev vodstva TV Slovenija, tako v mesecih, ko se še ne začnejo sezone velikih razvedrilnih oddaj kot tudi poleti. Če bi imeli ugodnejša finančna izhodišča, bi bilo premier seveda še več.

DODATNO POJASNILO VARUHNJE

Odgovoru dodajam, da je TV-prodaja od začetka leta 2025 samo na TV SLO 1, na TV SLO 2 pa 15-minutnih prodajnih oken od lani ni več. Besedolov in Vem! imata vsako leto dve sezoni, tako je z oddajami Razvedrilnega programa že vrsto let: jesenska sezona se začne v začetku septembra in konča pred božično-novoletnimi prazniki, pomladanska se začne konec februarja ali v začetku marca in traja do konca maja ali junija. Programsko-produkcijski načrt za leto 2026 predvideva 144 novih oddaj kviza Vem! (lani 140) in 84 novih oddaj Besedolov (lani prav tako 84).

Tudi sedanje ponovitve bodo kmalu zamenjale premierne oddaje, tudi zadnji deli nadaljevanke Takšno je življenje.

Med Dnevnikom oglasov ni, tudi zakonodaja jih prepoveduje, so pa v času po Dnevniku in pred Slovensko kroniko, torej med eno in drugo oddajo.

Glede deleža denarja, ki gre za plače, je podobnega mnenja kot vi tudi Uprava RTV Slovenija, to je že večkrat tudi javno izpostavila. Vendar je RTV Slovenija javni zavod in v njem ni možno odpuščanje zaposlenih tako kot v zasebnih družbah. V letu 2026 je predvideno zmanjšanje zaposlenih za 50, z nenadomeščanjem tistih, ki bodo odšli drugam ali se upokojili.

DODATNO POJASNILO VARUHNJE GLEDALCU R. P.

TV SLO 2 je namenjena športnim vsebinam. Te niso na sporedu vedno; ko jih ni, so na TV SLO 2 ponovitve. Po vašem dopisu ste na TV SLO 2 lahko spremljali veliko smučanja. 6. februarja se v Italiji začnejo Olimpijske igre in bo na TV SLO 2 zelo veliko prenosov in premiernega programa.

Premik ure predvajanja oddaje Intervju v pozen večerni čas

Gledalec **B. O.** se je odzval na prestavitev časa predvajanja oddaje Intervju z ustaljenega na pozen večerni nedeljski termin:

»Ena redkih oddaj na TV Slovenija, vrednih ogleda, je Intervju na 1. programu v večernih nedeljskih urah. Običajno smo ga spremljali ob 21h, zdaj pa je očitno prestavljen na kasnejšo uro (22:30), kar je – sploh glede na naslednji delovni dan – bistveno prepozno. S tem se zmanjša gledanost, kar je morda tudi namen. Znano je, da je za mnoge dr. Možina kot domala edini preostali »politično neočiščeni« kader na RTV moteči faktor, saj se mu oddaja Pričevalci skrajšuje, tedenskega Utripa ne sme več pripravljati, zdaj pa se njegov Intervju pomika v manj gledljiv termin. Obenem nikomur ne pride na misel, da bi v nočni termin postavili tako negledljivo oddajo, kot je Marcel. Zoper takšno ravnanje protestiram in predlagam, da se oddaja Intervju vrne v običajni termin, gospoda Možina pa naj se neha šikanirati. Ponovno moram ob tem opozoriti, da je RTV Slovenija javni medij, ki ga prek obveznega prispevka plačujemo vsi državljani, vključno z menoj.«

Pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve **Rok Smolej**

Oddaja Intervju je predvajana v skladu z veljavnim Programsko-produkcijskim načrtom in programsko shemo, ki ju je predlagala Uprava in sprejel Svet RTV Slovenija

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija **Polona Fijavž**

Oddaja Intervju je v nedeljskem t. i. prime-time terminu (ob 21.00) imela povprečno 55.000 gledalcev, medtem ko je v tem času pred televizijskimi ekrani povprečno 727.000 gledalcev.

Ocena za leto 2026 je bila, da glede na cilje, ki jih je Televiziji Slovenija za leto 2026 naložila Uprava RTV Slovenija in so zapisani v Programsko-poslovnem načrtu (med drugim povečanje ali ohranitev gledanosti programov Televizije Slovenija), oddaja Intervju dosega preskromno gledanost v osrednje-večernem terminu, sploh glede na potencial gledalcev, ki so na voljo pred

ekrani. Oddaja tudi ne izkazuje trenda povprečne rasti gledanosti, kar je bilo v letu 2025 sicer značilno za prvi program Televizije Slovenija, in je imela ob nedeljah ob 21.00 znatno nižjo gledanost od primerljive pogovorne oddaje v primerljivem terminu (Marcel). Zato smo ocenili, da ambicijam oddaje Intervju bolj ustreza kasnejši večerni termin, ki pa je na primer povsem primerljiv s terminom oddaje Odmevi, ko je pred ekrani še vedno na voljo skoraj pol milijona gledalcev. V nedeljski prime-time termin smo po novi shemi uvrstili novost: še vedno tehtno, a ambicioznejše zastavljeno pogovorno oddajo, za katero načrtujemo, da bo k ogledu pritegnila večje število gledalcev. Smo pa za oddajo Intervju našli tudi ustrežnejši termin ponovitve, in sicer jo po novi shemi ponavljamo ob torkih ob 20.00 na TV SLO 2, da si jo imajo priložnost ogledati gledalci, ki jim je dvaindvajseta ura prepozna in ne uporabljajo zamika ali ogleda na zahtevo.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Odgovorna urednica je podrobno pojasnila razloge za premik oddaje Intervju.

Ali bo spremenjena programska shema prispevala k večji gledanosti TV Slovenija ob nedeljah zvečer, bo pokazal čas. Sama sem izrazila dvome in pomisleke že ob ponedeljkovem dolgem pasu informativnih oddaj, ki traja od 18.57 do 23.05 (tudi oddaja Osmi dan, večerna Kultura in Šport po Odmevih so informativne oddaje, le da s področja kulture in športa). **Obseg informativnih oddaj se je sedaj povečal še ob nedeljah zvečer, kjer niz informativnih oddaj med 18.57 in 23.20 prekine le 50-minutna nadaljevalka.**

Toda morda bodo podatki o gledanosti pokazali, da je ta odločitev dobra. Vsekakor je gledanost pokazatelj, ali programske vsebine dosegajo (dovolj) širok krog javnosti. In gledanost ni odvisna samo od vsebine, temveč tudi od časa predvajanja.

Glede predvajanja **ponovitve oddaje ob torkih ob 20.00 na TV SLO 2** pa se je že v februarju pokazala težava, saj so bili vsi dnevi in večeri na TV SLO 2 zapolnjeni s športnimi prenosi in **najmanj dva torka (17. in 24. 2.) ponovitve Intervjuja ob 20.00 na TV SLO 2 ne bo.**

Odgovorna urednica Polona Fijavž mi je na ta dodatni pomislek odgovorila:

»V času zimskih Olimpijskih iger se oddaja Intervju ponavlja v dveh terminih: na TV SLO 1 vsak četrtek ob 12h in na TV SLO3 vsak ponedeljek ob 21. uri. Ponovitev na TV SLO 2 izjemoma dvakrat odpade.«

Ponovitev oddaje Intervju na TV SLO 1 vsak četrtek ob 12.00 je redna. To je primerna ura, je pa kar štiri dni po premierni oddaji. Vse ostale primerljive oddaje imajo med premiernim predvajanjem in ponovitvijo na TV SLO 1 krajši čas:

- en dan Politično s Tanjo Gobec, Debate z Bergantom (nedelja premiera, ponedeljek ponovitev), Tednik (ponedeljek, torek), Globus (torek, sredo), Tarča (četrtek, petek),
- dva dni Zrcalo tedna (nedelja, torek), Marcel, Osmi dan (ponedeljek, sredo),
- štiri dni Intervju (nedelja, četrtek).

Zato je vaš občutek, da je oddaja Intervju potisnjena nekoliko na rob, tudi s tega vidika lahko upravičen.

»Na teletekstu, kjer je spored, prenos piše le za prenose, ki so na 2. programu«

»Rad bi pohvalil športni program, ki se v teh dneh lepo trudi s prenosi, studijskim programom, kot je Zima je zakon in nas lepo ogreva za zimske olimpijske igre s pregledom prejšnjih. Moti pa me, da na teletekstu na strani 589, kjer je spored, prenos piše le za prenose, ki so na 2. programu, ne piše pa, če je kak prenos npr. na 1. programu ali na MMC-ju.

Tak primer je danes, v soboto (op. a.: 31. 1.), ko je prenos ženskih skokov na MMC-ju, a to na teletekstu ne piše. Zaradi tega nam lahko kakšen prenos uide.

Zanima me še, zakaj ni teh prenosov poleg MMC-ja še tudi na 3. programu hkrati? Tako bi lahko doma gledali prenose, kadar se prekrivajo na TV-ju in ne na računalniku ali telefonu..« (F. G.)

Odgovorni urednik Športnega programa TV Slovenija Gregor Peternel

MMC je vedno predhodno obveščen o prenosi na MMC TV, saj oni prevzamejo signal in ga dajo v predvajanje na MMC TV. Zakaj tega ne napišejo na TTX, ne vem, to je v njihovi domeni. V primeru dveh istočasnih prenosov drugega predvajamo na TV SLO 3 ali MMC TV, na TV SLO 2 pa z grafičnim zapisom gledalce opozarjamo, kje lahko spremljajo drugega.

Varuhinja je odgovorno urednico Uredništva za nove medije vprašala, ali bi bilo možno objaviti spored za MMC TV na teletekstu. Odgovorila je:

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Pri tehnikah sem preverila in pošiljam pojasnilo.

Sporedi se sicer preslikavajo iz Provysa na teletekst. Preslikava iz Provysa na teletekst stran 589 je precej stara, zato nadgradnja le-te ni možna. Ko se bo ta preslikava prenavljala, lahko pogledamo tudi možnost dodajanja MMC TV na to stran.

ODGOVOR VARUHIJNE Z MNENJEM

Teletekst nima sporeda za MMC TV. Glede na to, da so prenosi na MMC TV samo takrat, ko na TV SLO 2 že poteka en prenos in da na TV SLO 2 o prenosu na MMC TV obvestijo gledalce, se mi zdi to zadostno obveščanje, saj je obvestilo prav tam, kjer so gledalci, ki jih to za nima. Je pa spored MMC TV na voljo [tukaj](#).

»TV SLO 3 ne deluje kot specializiran parlamentarni program«

Gledalec I. K. je v odzivu pristojnim očital neizpolnjevanje poslanstva TV SLO 3:

»/.../ V praksi TV SLO 3 pogosto:

- ne predvaja vsebin, ki bi jih moral, zlasti posnetkov sej delovnih teles,
- ponavlja informativne in druge oddaje, ki so že bile predvajane na TV SLO 1,
- ima daljša obdobja programske praznine /.../

Še posebej problematično je, da morajo gledalci primerljive parlamentarne vsebine iskati na tujih ali komercialnih kanalih /.../

Takšna programska praksa:

- zmanjšuje preglednost delovanja oblasti,
- povzroča zmedo glede tega, kje in kdaj lahko gledalci spremljajo parlamentarne vsebine,
- pomeni neupravičeno omejevanje pravice do obveščenosti,
- odpira vprašanje smotrne in zakonite rabe javnih sredstev.

/.../ prosim za:

1. Pisno pojasnilo, zakaj TV SLO 3 v praksi ne zapolnjuje programskega časa s parlamentarnimi vsebinami.
 2. Pojasnilo programskih kriterijev, po katerih se ponovitve splošnih informativnih oddaj umeščajo na TV SLO 3.
 3. Kdaj bo vzpostavljeno redno predvajanje posnetkov sej delovnih teles, zlasti v popoldanskem, večernem in vikend terminu.
 4. Obrazložitev, zakaj program TV SLO 3 dejansko ne deluje kot specializiran parlamentarni program, in je trenutno še en podaljšek ali ponovitveni kanal TV SLO 1.
- Pričakujem, da bo RTV Slovenija kot javni zavod svoje delovanje uskladila z zakonom, lastnim poslanstvom in pričakovanji javnosti.«

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija Polona Fijavž

Programsko shema TV SLO 3 se v najširšem smislu naslanja na zakonska določila v zvezi s parlamentarnim programom, na programske zasnove in ožje na veljavno sprejeti programsko-poslovni načrt, ki vsebuje tudi veljavno potrjeno shemo TV SLO 3. PPN in shema sta pripravljena tudi v skladu s predvidenim kadrovskim načrtom. Shema TV SLO 3 je izrazito drsna in se prilagaja aktualnemu parlamentarnemu dogajanju.

Pri ponovitvah splošnih informativnih oddaj na TV SLO 3 gre za uredniško presojo in dolgoletno prakso, na podlagi katere je pripravljena tudi shema, pri čemer so upoštevana ustrezna razmerja med informativnimi, kulturno-umetniškimi in izobraževalnimi vsebinskimi sklopi. Osrednji televizijski Dnevnik se na TV SLO 3 posreduje v slovenskem znakovnem jeziku.

Kot že večkrat pojasnjeno, se vsi z zakonom predpisani in s PPN potrjeni prenosi redno predvajajo, kadar zaradi sočasnosti dogodkov ni možen hkratni prenos, se vsebina objavi v posnetku. Ko ni prenosov ali ponovitev informativnih in ostalih oddaj, se po veljavno sprejeti shemi predvajajo napovedi parlamentarnih aktivnosti.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Ko sta v parlamentu sočasno na sporedu dve seji delovnega telesa ali včasih celo tri ali ko se ena seja zavleče v čas druge, TV SLO 3 predvaja eno sejo (tisto, ki se prej začne ali tisto, ki je po predvidenem dnevnem redu pomembnejša), po koncu predvajane seje pa vedno predvajajo še vse tiste seje, ki jih niso mogli predvajati v neposrednem prenosu. Torej zakonske obveznosti, da prenaša vse seje parlamenta in njegovih delovnih teles, TV Slovenija izpolnjuje.

Poleg tega so vse seje dostopne tudi na RTV 365 oziroma na rtslo.si.

V preostalem času ne predvaja ničesar ali predvaja ponovitve po uredniških merilih, kot jih je opisala odgovorna urednica. Zato menim, da TV SLO 3 deluje v skladu z zakonom in lastnimi pravili. Pričakovanja javnosti so glede tega različna, v času od poletja 2023 zaznavam razhajanja glede predvajanja ponovitev sej (precej gledalcev si jih želi, pred tem so nekatere motile).

TV klinika z Davidom Zupančičem: »Oddaja ima odbijajočo sceno«

Gledalka **M. D.** se je odzvala na scenografijo oddaje [TV klinika z Davidom Zupančičem](#):

»Sem gledalka TV SLO. V zadnjem času spremljam tudi pogovorno oddajo TV klinika, ki jo vodi dr. Zupančič. Pravzaprav sem jo enkrat "po nesreči" gledala, ravno oddajo o gripi in sem bila navdušena.

Zakaj je nisem spremljala že prej? In zakaj sem neredna gledalka? Ker ima oddaja zelo odbijajočo sceno. Prazno in dolgočasno. Moje mnenje je, da bi moral biti studio oddaje bolj privlačen, morda malce bolj slikovit in živahen. Da pritegne na prvi pogled in ostaneš na kanalu, ko iščeš, kaj bi gledal.«

Urednica Uredništva izobraževalnih oddaj TV Slovenija Katja Stamboldžioski

Najlepša hvala, da ste si vzeli čas in z nami delili svoje mnenje o oddaji TV klinika z Davidom Zupančičem ter za pohvalo njene vsebine. Oddajo snemamo v virtualnem studiu, kjer je večina elementov - razen stolov in dveh mizic - ustvarjena grafično. Pri zasnovi smo se odločili za sodoben, čist in svetel vizualni slog, ki poudarja vizualno identiteto zdravstvene oddaje z uporabo svetlih površin, geometrije in rdečih grafičnih elementov. Gre za minimalistični slog, s katerim smo želeli ustvariti nekoliko drugačen videz od klasičnih studijskih postavitvev in se po estetiki oddaljuje od obstoječih scenografij.

Kljub temu se zavedamo, da ima vsak gledalec svoj okus, zato cenimo vaš odziv in ga bomo upoštevali pri nadgrajevanju oddaje.

Avtorica scenografije Greta Godnič

Zahvaljujem se za mnenje gledalke.

Mogoče scenografija deluje tako zato, ker je to virtualna scenografija. Voditelja se je postavilo v stilizirano bolnišnično okolje, ker kot zdravnik v takem okolju deluje.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Urednica je pojasnila zasnovu studijske podobe oddaje in zakaj so se za takšno odločili, obenem pa tudi prisluhnila vašim kritikam in pomislekom. Tudi v preteklosti sem na podobo studia te oddaje že prejela nekaj kritičnih pripomb in jih posredovala uredništvu, zato se nadejam, da bo studijska podoba doživela nekaj sprememb, da bo tudi na pogled gledalcem prijetnejša. Ne nazadnje so oddaje namenjene gledalcem in pritegnejo (ali ne) jih tudi z videzom.

Pohvala programu TV Slovenija ob izteku leta

»Pisem vam za celoten letoletni program, ki se je predvajal na TV SLO 1 in TV SLO 2. Rad bi dal uradno pohvalo!

Razvedrilni program

- Božična noč, ki jo je vodila Bernarda Zarn: izjemna raba slovenskega jezika, imenitni gostje ter nastopajoči.

- križanka Vem!: zanimivi tekmovalci

- Silvestrski pozdrav: voditelja Bostjan Romih in Vesna Ponorac sta bila zelo uglasjena in usklajena. Tudi glasbeniki so bili zelo primerni, celo tudi vsi komiki. Res nepozabno! Ta oddaja je bila lahkotna, sproščena in se čuti zelo povezovalna ekipa.

Kulturni program

Otroški in mladinski program: krasen izbor risank predvsem sinhronizirane risanke meni najbolj ljube - Pobeg purana, Tudi miši gredo v nebesa ... Pa tudi druge risanke in otroške oddaje.

Kulturni program: slišal sem, da se bo začela druga sezona snemanja Takšno je življenje. To je bilo predvajano v oddaji Ah, ta leta!. Zelo dobra slo. serija. Ne prenapeta oz. ni ostra, kot so druge na drugih programih oz. televiziji. Zelo življenjska.

Informativni program

Krasna voditelja iz oddaje Slovenija v letu 2025, ki sta jo vodila Manica J. Ambrožič in Dejan Ladika. Dva izjemna voditelja informativnega programa. Odlična raba slovenskih besed in uglasjena. Všeč mi je tudi, da se je vrnila v Dnevnik Jasmina Jamnik! Zato, ker je ta oseba uglasjena, striktna in predvsem verodostojna. Enako tudi Saša Krajnc.

TV SLO 2 pa krasen izbor filmov na vseh ravneh.

Bil je dober program. Menim, da bi s takim tempom nadaljevali. Naj bodo zgled tudi druge televizije. Kar pogumno naprej /.../« (A. D.)

Pobuda za daljše podnapise nastopajočih

»Še vedno nekateri podnapisi, ko napišejo, kdo nastopa, prehitro izginejo z zaslona. A se ne da tega podaljšati? Starejši slabše vidimo in počasneje beremo, pa ne moremo tako hitro prebrati, sploh če je podnapis daljši.« (B. V.)

Urednica Uredništva dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija Maša Tomažin Hladen

Imamo standardizirano pravilo, kakšen je najkrajši čas, da se telop izpiše. Telop je praviloma izpisan 7 sekund. Dolžina je sicer pogojena tudi z dolžino izjave - če je izjava krajša, je krajši.

Urednik Uredništva športnih novic na TV Slovenija Anže Bašelj

Kot je napisala Maša Tomažin Hladen.

Urednik uredništva tedenskih oddaj Dejan Ladika

Se pridružujem kolegoma. Dolžina telopov je določena, standardizirana, lahko jih pa sicer skrajšamo, če je izjava sogovornika krajša.

Sam sicer spodbujam novinarske kolege, da sogovornike tudi večkrat podpišejo, zlasti ko gre za daljše prispevke in javnosti manj znane ljudi. Zdaj jih bom še enkrat spodbudil. Trudimo se tudi, da so zlasti funkcije sogovornikov jasne in se jih da pravočasno prebrati in razumeti.

Podnapise s prevodi pa uredijo in zakodirajo kolegi iz prevajalske službe.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Uredniki so pojasnili uveljavljena pravila. Sedem sekund ni kratek čas, v tem času je možno prebrati ime, priimek in vlogo nastopajočega. Podobno kot pri velikosti črk pa tudi pri času objave napisa prihaja vse bolj do izraza dejstvo, da smo starajoča se in dolgoživa družba in da s staranjem potrebujemo za branje in razumevanje nekoliko daljši čas. Zato pozdravljam naklonjenost urednika tedenskih oddaj, da je pri daljših napisih tudi čas predvajanja daljši ali da se (pri daljših tedenskih oddajah) pojavi na zaslonu večkrat.

Mnenja

»Menim, da bi bilo smiselno razmisliti o pogostejšem vključevanju različnih slovenskih krajev v vizualne kulise, reportaže, oddaje«

»Kot gledalec in državljan Republike Slovenije podajam pripombo glede vizualnih kulis ter splošne programske usmeritve RTV Slovenija, ki je v velikem delu izrazito in prekomerno koncentrirana na Ljubljano, medtem ko so ostala slovenska mesta, regije in njihove posebnosti sistematično zapostavljene. V številnih informativnih, kulturnih in drugih oddajah se kot ozadje, simbol ali referenčni prostor ponavljajo skoraj izključno podobe Ljubljane. Recimo oddaja Dobro jutro, Dnevnik in druge pogovorne oddaje, kjer je v ozadju pokrajinska kulisa. Potem imamo mnjenja prebivalcev, kjer se v večini oz. skoraj vedno izvaja samo v Ljubljani. Praznovanja, dogodki enako. Večinoma samo Ljubljana, tudi vnaprej napovejo kakšne dogodke, kar pa ne velja za ostale kraje v Sloveniji. Takšna praksa ustvarja vtis, da je Slovenija omejena predvsem na glavno mesto, kar ne odraža dejanske raznolikosti države niti njenega regionalnega, kulturnega in zgodovinskega bogastva. Slovenija ni samo Ljubljana. RTV Slovenija – kot nacionalni javni zavod – bi morala bistveno bolj uravnoteženo predstavljati tudi druga mesta in kraje, kot so Maribor, Celje, Kranj, Novo mesto, Ptuj, Murska Sobota, Nova Gorica, Koper ter številne druge znamenitosti in naravne ter kulturne posebnosti po vsej državi. Tak pristop bi zagotovil bolj uravnoteženo in pravično zastopanosti vseh regij, spodbujal domači turizem, predvsem mladim omogočil bolj celovito predstavo o Sloveniji ter krepil občutek vključenosti in pripadnosti tudi zunaj osrednjeslovenske regije. Na to obvezuje tudi zakonodaja. /.../ Menim, da bi bilo smiselno razmisliti o pogostejšem vključevanju različnih slovenskih krajev v vizualne kulise, reportaže, oddaje in promocijske vsebine, saj bi s tem RTV Slovenija še bolj uresničevala svoje poslanstvo javnega servisa. /.../« (I. K.)

»Ko pišete spored, napišite še državo«

»Ko pišete spored za revije, Stop in druge, za športne prireditve, zakaj napišete spodaj samo mesto, da potem ne vemo, kje je to? Napišite prosim še državo. Pri smučanju, npr.« (M. K.)

»Nekaj pohval, nekaj pripomb in nekaj priporočil k TV-oddajam«

»Oddaja Ah, ta leta!. Vesela sem je, šele eno leto sem upokojenka, a jo gledam od začetka. Dobro je pripravljena, voditeljici sta prijetni. Moti me samo, kadar se toliko poudarjajo izjemni uspehi posameznikov, ki so sicer že vse življenje bolj posebni, kar pa ni odraz večine upokoencev,

ki smo se nadelali in nadružili v "obveznih" skupinah, zdaj bi pa radi preprosto živeli vsakdanjost. To poudarjanje nujnosti raznih tečajev, dejavnosti in druženj lahko tudi zafrustrira, češ da drugače ne moremo biti vitalni starejši, in ni vedno navdihujoče. Ples denimo je lahko pomemben za fizično, psihično in umsko zdravje ne le v družbi, mogoče celo vsak dan doma.

Moj predlog je, da morda obudite, kar je bilo včasih že pri oddaji Dobro jutro – kaj recimo berejo znane osebnosti. Ali pa splošno predstavitev kake knjige vsak teden. Pa marsikaj o modi in negi bi se dalo govoriti, tudi starejši smo radi lepi in elegantni in športni in negovani. Vsebin za dvig razpoloženja je veliko.

Žal me motijo tudi pogosta ponavljanja. Veliko preveč se je propagirala nadaljevanka Takšno je življenje (ki je prijetna, a jo spet kazi nejasen govor nekaterih igralcev), preveč je ponavljanj vsebin v Dobro jutro (ali se ponavljajo skozi mesece, tedne ali pa to, kar se že dneve poroča v Dnevniku).

Vsa pohvala vam tudi za dobre filme. Malo več humorističnih/satiričnih oddaj bi si še želela (odlični sta Kaj dogaja? in Radio GA - GA) in kake sprostitvene glasbene, z več zvrstmi, z dobrimi glasbeniki, mogoče v živo z orkestrom (zadnje oddaje V petek zvečer pred leti so bile odlične, s kakovostnimi glasbeniki in skeči). Zgolj narodnozabavna glasba z nekimi tekmovanji žal ni tedensko razvedrilo za različne ljudi.

Odlična je tudi Dnevna soba, vsaka oddaja. Želela bi si še kake v stilu nekdanjega Polnočnega kluba, z raznimi življenjskimi pogovori.

Pohvala tudi za vse oddaje o kulturi, pa za NaGlas!, pa za Rojake, pa za kviz Vem!, pa za otroške in dokumentarne oddaje nasploh.

Hvala vam za posluh. Hvala pa tudi za vašo verodostojnost in zaupanja vredne prispevke. Želim vam dobro, uspešno in prijetno delo.» (L. D.)

RADIO SLOVENIJA

I. RADIO PRVI

Možgani na dlani: Zakaj se zmanjšuje število izobraževalnih oddaj?

Poslušalec B. A. se je odzval na zmanjšanje števila oddaj [Možgani na dlani](#) v letošnjem letu:

»Vem, da je lajanje v karavano, pa vseeno izražam svoje ogorčenje, ker zmanjšujete obseg izobraževalne oddaje Možgani na dlani na Radiu Prvi ob četrtnih. Upam, da to ni trend.

Po mojem mnenju s tem izgubljate prednost pred komercialnimi mediji. Ne tekmuje z njimi; ko gre za denar, bodo vedno "uspešnejši" od vas, njihov edini cilj je profit. Razvijajte to, v čemer ste dobri, odlični, to je mnogo izobraževalnih oddaj, celotne vaše hiše.«

Odgovorni urednik Radia Prvi Danijel Poslek

Število oddaj Možgani na dlani se v letu 2026 zmanjšuje v skladu s sprejetim Programsko-produkcijskim načrtom, kar pomeni, da bomo letos pripravili 28 oddaj, v letu 2025 smo jih 49. Zmanjšanje števila oddaj je posledica uredniške odločitve, da nekoliko zmanjšamo obseg

govorne produkcije v posameznih programskih pasovih, hkrati pa bo nižja frekvenca oddaj (zaradi več časa za produkcijo) omogočila dodatno vsebinsko pestrost posameznih vsebin. Hkrati pa poudarjam, da bodo oddaje Radiosfera, ki bodo ob četrtkih »v izmenjavici« z oddajo Možgani na dlani, prav tako namenjene znanosti, zdravju ipd. in tako poslušalk in poslušalcev ne bomo prikrajšali za tovrstne vsebine.

ODGOVOR VARUHI NJE Z MNENJEM

Urednik je pojasnil razloge za zmanjšanje števila oddaj. Ob sprejemanju Programsko-produkcijskega načrta za leto 2026 sem imela tudi sama podoben pomislek kot vi, dodatno tudi zato, ker so predstavniki radia poleg navedenega razloga – uredniške odločitve o zmanjšanju obsega govorne produkcije, ki se je v preteklih letih povečevala – navajali tudi krčenje finančnih sredstev.

Oddaja Možgani na dlani je zelo kakovostna programska vsebina in v mnogih vidikih dosledno izpolnjuje v Zakonu o RTV Slovenija navedeno javno službo, ki jo mora izvajati RTV Slovenija, pa tudi programske standarde RTV Slovenija.

Radijski programi še vedno nudijo veliko tehtnih vsebin, tudi izobraževalnih, znanstvenih ... Veliko takšnih vsebin ima [program Ars](#), tudi [Prvi](#) seveda, nekaj pa tudi Val 202, Radio Si in oba regionalna programa, Koper in Maribor. Velja pabrskati po njihovih sporedih in podkastih, saj res ponujajo širok nabor vsebin, o katerih pišete.

Obenem se vam še enkrat zahvaljujem za vaš odziv. Zelo je dragocen, saj kaže, da je tudi med poslušalci veliko takih, ki pričakujete od javnega radia tehtne, zahtevne vsebine, ki pomembno prispevajo k našemu razumevanju človeka in sveta, s tem pa tudi k boljši družbi in boljši prihodnosti nas vseh.

Odziv na zmanjšanje števila oddaj Sami naši v letu 2026

»Obračamo se na vas z uradno pritožbo in resno zaskrbljenostjo zaradi nedavnega krčenja radijske oddaje Sami naši na RTV Slovenija, ki predstavlja enega redkih programskih prostorov za glasove manjšin s prostora nekdanje Jugoslavije v slovenskem javnem medijskem prostoru. Zmanjšanje števila oddaj pomeni občuten poseg v pravico poslušalcev do raznolike, vključujoče in pluralne programske ponudbe ter prispeva k nadaljnji marginalizaciji manjšinskih skupnosti, ki so pomemben del slovenske družbe.

Takšna odločitev je še posebej problematična v kontekstu javnih zagotovil o povečanem financiranju RTV Slovenija, vključno z napovedjo dodatnih 25 milijonov evrov. Varčevanje prav na vsebinah, namenjenih marginaliziranim skupinam, ustvarja vtis, da javni medij ne uresničuje v celoti svojega poslanstva zagotavljanja enakopravne zastopanosti različnih družbenih glasov. /.../ Menimo, da krčenje oddaje Sami naši ni zgolj programsko vprašanje, temveč tudi vprašanje pravic poslušalcev, medijske pluralnosti, družbene odgovornosti in enakopravne zastopanosti skupnosti v javnem prostoru.

Zato vas prosimo, da primer preučite, podate svoje strokovno mnenje ter spodbudite vodstvo RTV Slovenija k ponovnemu premisleku o tej odločitvi v skladu z javnim interesom in poslanstvom javnega medija.» (I. S. L.)

Odgovorni urednik Radia Prvi Danijel Poslek

V programsko-produkcijskem načrtu za letošnje leto je predvidenih 22 oddaj, kar je približno polovica lanske produkcije. Enako kot lani tudi za letos ni predvidena produkcija v poletni programski shemi, oddaje pa so načrtovane na 14 dni.

Pri tem poudarjam, da javna zagotovila o povečanem financiranju RTV Slovenija ne morejo in niso vplivala na uredniško odločitev o številu oddaj Sami naši v letu 2026, ampak je za takšno odločitev pomembna količina sredstev, ki jih ima enota na voljo za produkcijo svojih vsebin za posamezno leto. In ker bo teh sredstev v letu 2026 manj kot leto prej smo pri določenih oddajah znižali obseg produkcije.

Manjšinske vsebine kljub nižji frekvenci produkcije ostajajo ena izmed pomembnih produkcij Prvega programa, dejstvo pa je, da se zavedamo realnih okoliščin nastajanja programa in se jim vseskozi prilagajamo.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Varuhinja odgovoru dodajam mnenje, ki sem ga izrazila že ob sprejemanju Programsko-produkcijskega načrta za leto 2026, na seji Sveta RTV Slovenija:

Pri radiu me žalosti krčenje števila premiernih oddaj. Še posebej zato, ker je bilo na radiu krčenje precejšnje že leta 2024. kar se je tudi poznalo pri odzivih poslušalcev. V PPN-ju za 2026 je predvideno novo občutno krčenje oddaj. Moja skrb v imenu poslušalcev je velika predvsem zato, ker ne gre za krčenje vodenega programa, ki je le spremljevalec glasbe, temveč za kakovostne avtorske vsebine, ki se pri nekaterih oddajah v letu 2026 v primerjavi z letom 2025 prepolavljajo. To pomeni za poslušalce polovico vsebine manj.

Pri oddaji Sami naši gre za oddajo, namenjeno pripadnikom etničnih skupnosti s prostora bivše Jugoslavije in poslušalcem, ki želijo širiti svoje vedenje o delovanju teh skupnosti in njihovih posebnostih. Je dober primer vključevanja pripadnikov drugih etničnih skupnosti v program javnega medija, kar prispeva k vključujoči družbi. Res pa je, da samostojna oddaja ni edini način vključevanja teh oseb in vsebin v oddaje nacionalnega radia, poleg tega posebna oddaja tudi oži ciljne poslušalce. Vloga javnega medija kot gradnika vključujoče družbe je tudi v tem, da vključuje pripadnike drugih etničnih skupnosti v vse programe.

Zato uredništvu priporočam, da razmisli o tem, kako zmanjšanje obsega vsebin te oddaje nadomestiti v drugih programih.

Čestitke in pozdravi: Lahko voščijo »kolegi«, »nekdo« pa ne?

Poslušalec A. V. se je z dopisom obrnil na varuhinjo, ko mu v uredništvu oddaje [Čestitke in pozdravi](#) niso želeli objaviti voščila. Urednik oddaje ga je namreč pozval, da to dopolni z navedbo

imena osebe, ki čestita, česar pa poslušalec ni želel storiti. Povzemamo dopis, ki ga je poslal varuhinji, in navajamo voščilo poslušalca, posredovano uredništvu oddaje:

»/.../ Danes (nedelja, 11. 1. 2026, - drugi del) posredovano voščilo je bilo podpisano z imenom: - "Kolegi" - isti kriterij za "Nekdo"!?- za Vas ni sprejemljivo!

Moje voščilo (zavrnjeno), je po primerjavi in upoštevajoč navedene kriterije (in veljavne uredniške usmeritve, zame diskriminacija in samovolja postavljenih izbrancev! (jasno določena pravila, po katerih ravnam). Tako ravnanje in pristop pa rezultirajo v poslušnosti oddaje in še vprašanju smiselnosti glede na zasedenost in časovno pokritost, čemur je ta oddaja namenjena! Meni osebno pa vprašanje, zakaj plačujem prispevek za RTV SLO.«

Voščilo, ki ga je poslušalec poslal uredništvu:

»Prosim, da posredujete voščilo v oddaji Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; v nedeljo, 11. jan. 2026, v drugem delu - od 12. do 13. ure:

dragi E. /.../ (iz Škrljevega na Dolenjskem, vse najboljše ob minulem osebnem prazniku.

Kar si sama želi, predvsem pa zdravja in dobre volje, ji želi nekdo in ... nekateri!

Skladba: Daleč je za naju pomlad/Adi Smolar/ kot druga (če) pa Kam le čas beži/Štirje kovači/ ali Mraz/Avtomobili«

Varuhinja je za pojasnilo prosila odgovornega urednika Radia Prvi:

Odgovorni urednik Radia Prvi Danijel Poslek

Uredništvo Glasbenega in razvedrilnega programa si prizadeva, da bi ustreglo različnim željam poslušalk in poslušalcev. Vendarle pa smo tudi zaradi neobičajnih želja povečali uredniško pozornost do oblik zapisa čestitk in pozdravov.

Uredniška odločitev je namreč, da morajo biti čestitke čim bolj konkretne in v luči tega smo poslušalca prosili, da ob čestitki navede tudi ime tistih, ki čestitajo. Tudi dikcija »kolegi«, ki je bila objavljena v nekaterih drugih primerih, je veliko bolj konkretna in lahko naslovnik čestitke sklepa, kdo jo je naročil. Medtem pa je dikcija »nekdo« in »nekateri« povsem nekonkretna, označuje lahko domala kogarkoli. Zato čestitke v tej obliki nismo objavili in smo poslušalca prosili za dopolnitev, na kar pa ni pristal.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Odgovorni urednik je pojasnil, zakaj je prišlo do spremembe v primerjavi s prejšnjimi leti, pojasnilo tudi kaže na uredniško skrbnost in konsistentnost. Menim tudi, da je vsebinska razlika med »kolegi« in »nekdo«. »Kolegi« so konkretna skupina iz delovnega okolja, »nekdo« pa ni v ničemer definiran. Lahko pa bi bil tudi »nekdo« z dodatnimi opisi dovolj opisan, da bi bilo jasno, za koga gre.

Žal ste letos padli v nova pravila in se je treba takim novim pravilom prilagoditi. Ta so, kot poznam širše ozadje, tudi posledica zlorab te oddaje s strani nekaterih glasbenih izvajalcev. Vi za to seveda niste krivi, temveč morate le nositi posledice tega, ker mora Radio Prvi poskrbeti, da ostaja oddaja namenjena željam poslušalcev, ne pa glasbenih izvajalcev.

Upam, da to razumete in da boste uspeli oblikovati voščilo tako, da bo zanimivo za tistega, ki mu voščite, obenem pa tudi objavljivo skladno z novimi pravili.

Pohvala oddaji Med štirimi stenami 26. 1.

»Odzivam se na oddajo [Med štirimi stenami](#), ki je bila na sporedu 26. januarja. To oddajo pohvalim, saj je bila gostja Mia Koritnik, ki je osebno ne poznam, vem pa, da ima težave z vidom, podobno, kot jih imam sam. Pogovor je korektno vodila novinarka Mojca Delač. Želim si še več takšnih vsebin. Govoriti o invalidih, jih povabiti pred mikrofoni in jih predstaviti, da spregovorijo, je izjemno pohvalno. Mislim, da je to pravo delo novinarjev – ne pa razpravljanje o tem, kdo je levi in kdo desni. Delo novinarjev je povezovanje ljudi; le tako bo klima v tej državi boljša, kot je trenutno.« (M. D.)

MMC

I. NOVINARSKE VSEBINE

»Čuden podpis pod fotografijo«

Bralec B. P. se je odzval na podpis pod nosilno fotografijo članka [V več evropskih državah izredne razmere zaradi snega in mraza - RTV SLO](#), objavljen na MMC-ju 12. januarja:

»V današnjem [članku o težavah zaradi vremena v Evropi](#) je nosilna fotografija podpisana takole: Zaprta cesta ob letališču pri kraju Spittal of Glenshee na Škotskem. Foto: Reuters

Zanima me, kje "pri kraju Spittal of Glenshee na Škotskem" imajo letališče in kakšen je bil Reutersov izvirni opis fotografije.

Po drugem viru, kjer so tudi uporabili Reutersove fotografije, gre za cesto [pri smučarskem centru Glenshee](#). Zapornica na sliki je videti stalna, kakršne so nameščene za enostavno zapiranje cest (gorskih prelazov) ob neugodnih vremenskih razmerah ([primer](#)).«

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Podnapis smo spremenili. Kot smo že večkrat poudarili, za tovrstna sporočila obstaja funkcija prijavi napako.

Bralec se je odzval:

»Hvala za sporočilo in popravek. Kot sem že večkrat poudaril, uporaba funkcije "prijavi napako" včasih povzroči popravek, pogosto pa ne.«

DODATNO VPRAŠANJE VARUHIJE S PRIPOROČILOM UREDNIŠTVU ZA NOVE MEDIJE

Hvala za obvestilo o popravku.

Zanima pa me, ali ste po popravku vnesli nov čas zadnjega posega.

V omenjenem besedilu je glede časa objave navedeno:

»12. januar 2026 ob 12.14

Zadnji poseg: 12. januar 2026 ob 12.15«

Glede na čas opozorila menim, da je bil popravek opravljen kasneje in **priporočam, da uredništvo vsak tak popravek označi z novo uro zadnjega posega v besedilo.**

Opozorila bralcev na napake so namenjena tudi povečevanju zaupanja med bralci in medijem, saj dosledno in transparentno popravljanje napak, tudi majhnih, krepi zaupanje bralcev v natančnost, verodostojnost in odgovornost medija.

Programske ustvarjalce RTV Slovenija k temu zavezujejo programski standardi in poklicna merila, nekaj podrobnejših priporočil o transparentnem popravljanju napak je že leta 2018 zapisalo tudi Novinarsko častno razsodišče pri Društvu novinarjev Slovenija: <https://razsodisce.org/wp-content/uploads/2018/05/Priporo%C4%8Dilo-sledenje-popravljanja-na-spletu.pdf>

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

V takem primeru ne gre za večji vsebinski popravek, zato se ura ne spreminja.

ODZIVNO POROČILO odgovorne urednice Uredništva za nove medije Ksenje Tratnik na priporočilo varuhinje

V skladu s pravili manjših popravkov ne označujemo grafično.

<https://www.rtv slo.si/rtv/kdo-smo/multimedijiski-center/zaznamki-sprememb-dopolnitev-in-popravkov/719787>

V članku je označena nova ura posega ob spremembi podnapisa pod fotografijo.

»Prosim, da pristojne opozorite, naj o Evroviziji 2026 ne poročajo«

Bralec J. J. se je odzval na članek [ZEVIN s skladbo My Mind favoritka Dore - RTV SLO](#), objavljen na spletni strani rtvslo.si 9. januarja:

»Pišem Vam pritožbo in moje ogorčenje nad novico, ki so jo v MMC objavili 9. 1. 2026:

<https://www.rtv slo.si/zabava-in-slog/glasba/ema/zevin-s-skladbo-my-mind-favoritka-dore/769575>.

V luči (samoiniciativnega) bojkota udeležbe in prav tako napovedane odpovedi TV - radijskega prenosa ESC 2026 s strani JZ RTV je omenjeni oz. objavljeni članek grdo in poniževalno norčevanje iz nas ljubiteljev Evrovizije, ki obžalujemo neudeležbo RTV SLO in se z nesodelovanjem ne strinjamo!

1. Če se je RTV SLO odločila, da na ESC 2026 na Dunaj ne pošlje svojega predstavnika, bi bilo higiensko in korektno, da MMC in prav tako ostale enote znotraj zavoda o dogodkih, ki so posredno/neposredno povezani z Izborom ESC 2026, ne poročajo oz. naj se poročanju zavestno odpovejo!

2. Ker to je resnično grdo norčevanje!

3. V kolikor pa bo RTV SLO v prihodnjim mesecih še poročal o dogodkih in pripravah na ESC 2026, pa je bila odločitev o nesodelovanju grdo dvolično zavajanje. In v tem primeru zahtevam takojšnjo potrditev na ESC 2027!

Prosim Vas, da pristojne na to opozorite, da naj o ESC 2026 ne poročajo.«

Novinarka/urednica na MMC-ju Tanja Kozorog Blatnik

Odločitev glede tega, o čem in kom MMC poroča, je stvar uredniške presoje. MMC RTV SLO je novičarski spletni portal in se o temah, o katerih bomo poročali, odločamo na podlagi uredniških oz. novinarskih kriterijev.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Varuhinja menim, da je stališče Uredništva za nove medije skladno z Zakonom o RTV Slovenija, Programskimi standardi RTV Slovenija in Poklicnimi merili in načelu novinarske etike v programih RTV Slovenija, ki programskim ustvarjalcem in uredništvom nalagajo neodvisnost.

Zakon o RTV Slovenija:

»5. člen

Novinarke in novinarji (v nadaljnjem besedilu: novinarji), urednice in uredniki (v nadaljnjem besedilu: uredniki) RTV Slovenija in drugi, ki so neposredno udeleženi pri ustvarjanju ali pripravljanju RTV programov, morajo pri svojem delu še posebej:

- spoštovati načelo resničnosti, nepristranskosti in celovitosti informacij;

/.../

- spoštovati načelo politične neodvisnosti in avtonomnosti novinarjev;«

Programski standardi RTV Slovenija, točka II.:

»2. Neodvisnost in avtonomnost:

RTV Slovenija je neodvisna in avtonomna ustanova. Vodstvo ter programske ustvarjalke in programski ustvarjalci so pri ustvarjanju vsebin in sprejemanju odločitev na vseh področjih poklicnega in strokovnega delovanja neodvisni od političnega, kapitalskega ali interesnega vplivanja. Eden od ključnih pogojev neodvisnosti je zadostno in stabilno financiranje, ki ga zakonsko zagotavlja ustanovitelj. Programske ustvarjalke in programski ustvarjalci so pri svojem delu avtonomni in v interesu javnosti branijo poklicno avtonomijo pred pritiski političnih in kapitalskih centrov moči ter drugimi interesnimi pritiski. V skladu s tem zavračajo dejanja, ki niso v skladu s programskimi, poklicnimi in etičnimi standardi.«

Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenije, točke:

»1.5 Odgovornost

/.../

V programih RTV Slovenija poročamo o vsem dogajanju doma in na tujem, ki je pomembno za javnost. Ta merila in etična načela veljajo tudi za poročanje o dogajanju v RTV Slovenija.

1.7 Neodvisnost

Novinarji RTV Slovenija morajo v svojem poročanju dosledno spoštovati avtonomnost in neodvisnost programov RTV Slovenija, ki temeljijo na programskih izhodiščih, sprejetih na Svetu RTV Slovenija. Zato pri poslušalcih in gledalcih v ničemer ne smejo ustvarjati občutka, da so pristranski oziroma da je njihova profesionalna integriteta okrnjena.«

Odločitev o nesodelovanju RTV Slovenija na Evroviziji je sprejela Uprava RTV Slovenije oziroma vodstvo TV Slovenija.

Če bi Uredništvo za nove medije ne objavilo ničesar o Evroviziji, bi s tem pri bralcih lahko vzbujalo vtis, da ne deluje neodvisno in nepristransko, temveč odvisno od vodstva RTV Slovenija.

Vse zgoraj naštetu pa poudarja neodvisnost vseh uredniški odločitev – izrecno tudi v primerih poročanja o zadevah, ki so povezana s stališči, odločitvami ali ravnanji RTV Slovenija.

Ne gre torej za dvoličnost, temveč za jasno in nujno ločnico med uredniškimi odločitvami in odločitvami vodstva RTV Slovenija. To je srž uredniške avtonomije.

Bralec se je odzval:

»Hvala za odgovor. Ne razumem najbolj, kako lahko enota znotraj JZ deluje samostojno (neodvisno od odločitev vodstva zavoda?) Neka poopenotenost pa vendarle mora biti med enotami in stališči/odločitvami uprave? Ali ne?«

ODGOVOR VARUHNJE

Bistvo novinarske in uredniške avtonomije je prav neodvisnost od vodstva (lastnega) javnega zavoda ali podjetja, v katerem uredništvo deluje. Prav v tem se morajo medijske družbe ali zavodi ločiti od drugih družb: glede vpliva uprave na uredništvo mora biti v medijskih družbah »požarni zid«, meja, čez katero vpliv uprave ne sme segati. Če sega, če požarni zid ni tesen, ne moremo govoriti o uredniški in novinarski neodvisnosti. Zato nepoopenotenost zavoda (uprave in uredništva) dokazuje uredniško neodvisnost.

To sicer še ne pomeni, da so vse uredniške odločitve dobre, vse objave potrebne, aktualne, družbeno odgovorne, nepristranske, celovite, natančne, pravične, vključujoče ... Pomeni le en vidik – vidik neodvisnosti.

Mnenje: »Popravite rezultate v tenisu«

»Na športni strani teleteksta popravite rezultate v tenisu, in sicer, drugi par osmine finala se pravilno glasi Bublik : De Minaur (Tiafoe je že doma).« (R. K.)

Odzivno poročilo Uredništva za nove medije

Varuhinja je v [mesečnem poročilu za december](#) (str. 20-22) pri odzivih na tri članke, ki so se nanašali na znamko Red Bull, objavljene na spletni strani rrvslo.si 10., 11. in 15. decembra, uredništvu priporočila razmislek o doslednejšem in jasnejšem navajanju virov besedil in fotografij ter o previdnejšem objavljanju vsebin, ki imajo v ozadju komercialni interes ali interes za ustvarjanja pozitivne podobe podjetja, blagovne znamke ali izdelkov.

ODZIVNO POROČILO odgovorne urednice Uredništva za nove medije **Ksenje Tratnik** na priporočili varuhinje

Hvala za priporočila, pogovori potekajo dnevno in tedensko na uredniških sestankih.

II. UPORABNIŠKE VSEBINE

Podpora pobudi za ukinitvev komentarjev na MMC – nadaljevanje

V [decembrskem poročilu](#) (str. 26-29) je varuhinja zapisala, da je v drugi polovici meseca decembra prejela 67 enakih (t. i. verižnih) odzivov s podporo pobudi za ukinitvev komentarjev na portalu rtvslo.si. Januarja je prejela še 13 odzivov, skupaj torej 80 odzivov.

Na odgovora odgovorne urednice Uredništva za nove medije in varuhinje, objavljena na str. 27-29, se je odzvalo šest uporabnikov, tri primere navajam spodaj:

»Hvala za odgovor, čeprav se z napisanim ne strinjam. Absurden se mi zdi zapis o pravnih sredstvih: z ene strani komentiranje ni grožnja demokraciji, z druge pa implicitno grozite kritikom sistema, kar deluje kot odvrtačilna grožnja, ne kot odgovor na vsebino.

Praksa primerljivih javnih strani kaže, da gre pri odstranitvi komentarjev za legitimno uredniško odločitev, sprejeto v javnem interesu, ne pa za kršitev demokratičnih standardov.

Primeri javnih medijev, ki so komentiranje v celoti ali pretežno ukinili, vključujejo med drugim:

- NRK (Norveška),
- DR (Danska),
- Yle (Finska),

Tudi več oseb je naredilo lastno analizo, kjer se je dobro videlo, kakšno propagando sam RTV dovoljuje.

Pojasnilo o uporabi umetne inteligence za analizo komentarjev :) ta funkcija praktično ne naslavlja osnovnega problema, če je večina spornih ali propagandnih komentarjev ustvarjena s pomočjo botov. Al lahko le povzame vsebino (povzel bo propagandne komentarje), ne more pa ločiti resničnih uporabnikov od množično generiranih komentarjev, zato bralcem daje napačen vtis o resničnem razpoloženju in kakovosti razprav.« (B. U.)

»Najlepša hvala za vaš odgovor na moj prejšnji e-mail in za čas, ki ste si ga vzeli za obravnavo izpostavljenih vprašanj. Vaš odziv cenim in ga razumem kot znak, da vam ni vseeno za zaupanje javnosti v programske vsebine RTV Slovenija.

Rad bi dodatno pojasnil nekaj vidikov, za katere menim, da so pomembni za celovitejše razumevanje situacije. Po mojem mnenju je zelo verjetno, da je spletna stran [rtv-ekspoze.org](#) anonimna predvsem zaradi strahu pred morebitnimi posledicami, kot so anonimno nadlegovanje ali druge oblike pritiska. Menim, da anonimnost sama po sebi ne bi smela biti razlog za a priori zavrnitev njihovih navedb, temveč bi morale biti te presoje predvsem na podlagi preverljivosti in vsebinske utemeljenosti.

V tem kontekstu se mi zdi, da bi bil pozitiven in proaktiven odziv upravljalcev portala [rtvslo.si](#) predvsem v smeri temeljitega preverjanja izpostavljenih trditev. Grožnje s tožbami ali pravnimi ukrepi pa lahko v javnosti ustvarijo vtis defenzivnosti, ne pa odprtosti in skrbi za transparentnost. Ob tem bi želel poudariti še eno opažanje, ki ga [rtv-ekspoze.org](#) sploh ne navaja, sem pa ga sam že pred časom posredoval upravljalcem [rtvslo.si](#). Gre za uporabo programske vodenih uporabniških profilov (v nadaljevanju "botov") za manipulacijo sistema »zvezdic« oziroma

všečkov pri komentarjih. Pričakoval sem, da bo RTV Slovenija te navedbe vzela resno in jih preverila, vendar se zdi, da situacija ostaja nespremenjena.

Prepričan sem, da bi vaša razvojna ekipa brez večjih težav lahko razvila interno programsko rešitev, ki bi spremljala dinamiko všečkov (npr. spremljanje števila zvezdic komentarjev z vsaj N zvezdicami vsako minuto). Že precej hitro bi se pokazalo, da določeni komentarji – praviloma pro-ruski, anti-EU, anti-zahodni in pro-populistično desni – v primerjavi z drugimi prejemajo nenavadno visoko število všečkov v zelo kratkem času (poslal sem tudi grafične analize, ki prikazujejo te vzorce). Delovanje botov je navadno takšno, da v kolikor je najbolje ocenjen komentar skladen z želeno agendo, boti ta komentar podpirajo skozi daljše obdobje, če pa je nasprotno, boti všečkajo komentarje skladne z želeno agendo v zelo kratkem času, npr. par minut, z namenom, da "prehitijo" obstoječe neželene komentarje. Ko takšno dinamiko prikažeš grafično, postane zelo jasno, da ta dinamika ne more biti organska, saj postane skok v številu všečkov zelo očiten. Takšni vzorci bi po mojem mnenju morali zadostovati za resen sum in sprožitev ustreznih ukrepov.

Ob tem želim jasno poudariti, da ne trdim, da MMC ali RTV Slovenija načrtno sodelujeta pri propagandnih dejavnostih. Menim pa, da na tem področju ni bilo izkazane dovolj skrbnosti pri preprečevanju morebitnih manipulacij, ki lahko vplivajo na javno mnenje in zaupanje v medij.

Upam, da boste te dodatne pomisleke vzeli kot dobronameren prispevek k razpravi in kot spodbudo k nadaljnjemu razmisleku o izboljšavah, ki bi lahko okrepile verodostojnost in ugled javnega medija.« (E. T.)

»Hvala za vaš odziv in za posredovanje stališča Uredništva za nove medije. Z vašim zaključkom ("Zato menim, da bi bil smiseln razmislek Uredništva za nove medije o dodatni omejitvi komentiranja vsebin, ki zaradi velike nevarnosti za širjenje dezinformacij in propagande predstavljajo resno grožnjo demokraciji.") se strinjam, bi se pa vseeno želel odzvati na poslano. Moja skrb (drži, v obliki verižnega sporočila) ne temelji izključno na spletni strani rtv-ekspoze.org. Res je, da gre za anonimno objavo, vendar se njene ugotovitve v veliki meri ujemajo z mojimi lastnimi opažanji pri spremljanju komentarjev na MMC v zadnjih letih, zato se od ugotovitev ne bi posebej distanciral. Ključno pa je, da razprava ne obstane pri vprašanju anonimnosti ali avtorstva posamezne spletne strani, temveč pri dejanskih učinkih komentiranja, ki so preverljivi tudi brez sklicevanja nanjo.

Ne trdim, da RTV Slovenija načrtno ustvarja ali omogoča propagando, niti ne dvomim, da portal deluje v skladu z objavljenimi pravili in standardi. Moja skrb je, da lahko obstoječi format komentiranja pri določenih temah (kljub pravilom, (pred)moderaciji in možnosti prijavljanja kršitev) proizvaja izrazito popačeno sliko pogleda večinskega dela populacije. To se po mojem mnenju dogaja predvsem zaradi ponavljanja zelo specifičnih narativov, nesorazmerno visoke aktivnosti majhnega števila uporabniških računov ter mehanike razvrščanja komentarjev po priljubljenosti, ki nagrajuje polarizacijo.

Da ne bi ostali zgolj pri splošnih vtisih, naj omenim omejeno analizo, ki sem jo opravil danes, 6. 2. 2026. Pregledal sem zadnjih pet člankov na MMC v rubriki Svet / Vojna v Ukrajini ter analiziral 20 najbolj priljubljenih komentarjev pod vsakim člankom. V vseh primerih je med najbolje ocenjenimi komentarji prevladoval izrazito podoben vzorec: približno 70–80 % komentarjev je

vsebinsko izražalo pro-ruska, anti-zahodna ali izrazito relativizirajoča stališča do ruske agresije; preostanek je bil večinoma nevtralen, jasno pro-ukrajinski komentarji pa so bili redki (0-10 %). Zavedam se omejitev take analize, pa vseeno, vzorec je skladen z mojimi opažanji.

Pregledal sem naslednje članke:

<https://www.rtvsl.si/svet/vojna-v-ukrajini/zelenski-zelimo-si-hitrejsih-rezultatov-rusija-in-ukrajina-sta-si-izmenjali-vojne-ujetnike/772419>

<https://www.rtvsl.si/svet/vojna-v-ukrajini/po-petih-urah-koncan-prvi-dan-drugega-kroga-pogovorov-v-abu-dabiju-vsebina-ni-znana/772383>

<https://www.rtvsl.si/svet/vojna-v-ukrajini/v-ruskem-napadu-na-vzhodu-ukrajine-ubitih-najmanj-sedem-ljudi-zadeta-naj-bi-bila-trznica/772352>

<https://www.rtvsl.si/svet/vojna-v-ukrajini/ruske-sile-napadle-kijev-in-harkov-brez-ogrevanja-v-prestolnici-1170-stavb/772152>

<https://www.rtvsl.si/svet/vojna-v-ukrajini/zelenski-pred-nadaljevanjem-pogajanj-na-obzorju-vidi-dostojen-in-trajni-mir/772077>

Ob tem velja opozoriti še na širši kontekst javnega mnenja. Po podatkih, ki jih navaja Marko Lovec (FDV, 2025), je bilo slovensko javno mnenje glede vojne v Ukrajini vsaj do 2024 na strani Ukrajine ("Even though the general attitude to Ukraine was somewhat less positive than the EU average, public opinion was firmly on the side of Ukraine and viewed Russia as the perpetrator and a security threat." <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-8Y6N3S1M>). Takšni rezultati so v očitnem neskladju s tonom in vsebino "najbolje ocenjenih" komentarjev pod MMC članki, povezanimi z dogajanjem v svetu in specifično z vojno v Ukrajini, kar dodatno krepi skrb, da komentarji pri teh temah niso reprezentativni za slovensko javnost ali bralce portala, temveč predstavljajo strukturno izkrivljeno sliko, ki pa lahko na pogosto obiskanem portalu, kot je MMC, vpliva na javno mnenje.

Niti ne menim, da bi morala množica komentarjev pod določeno temo nujno ustrezati javnemu mnenju. Vidim pa lahko, da se med najbolj priljubljenimi komentarji pogosto ponavljajo vzorci, ki po svoji strukturi in argumentaciji ustrezajo dobro dokumentiranim vzorcem kremeljske oz. ruske propagande, kot jih v zadnjem dobrem desetletju opisujejo različne evropske in transatlantske analize dezinformacij. Ne trdim ničesar o namenu ali usklajevanju komentarjev ali komentatorjev, samo podajam opažanje.

Ti vzorci vključujejo zlasti:

- relativizacijo ali zanikanje ruske odgovornosti za začetek vojne, diskreditacijo žrtev in poročanja o vojnih zločinih kot "propagande",
- sistematično prelaganje krivde na EU, Nato ali ZDA kot "dejanske povzročitelje konflikta",
- sklicevanje na selektivne ali nepreverljive zgodovinske interpretacije (npr. glede leta 2014, Minska, "referendumov"),
- prikazovanje Ukrajine kot orodja Zahoda ali kot države brez lastne politične avtonomije,
- uporaba t. i. whataboutisma (tj. preusmerjanje razprave na druge konflikte in ravnanja Zahoda),
- uporaba zelo specifične terminologije, ki izhaja iz uradnih ruskih virov (posebna vojaška operacija/SVO, kijevski režim, omenjanje Ukrajine kot (neo)nacistične države ipd.).

Ne gre nujno za posamezne kršitve pravil komentiranja, temveč za ponavljajoč se vsebinski vzorec, ki se zaradi mehanike komentiranja in razvrščanja komentarjev utrjuje kot prevladujoč, hkrati pa, s po mojem mnenju nizkim nivojem diskurza, odvrča ostale komentatorje od izražanja mnenj.» (J. B.)

So povzetki komentarjev res potrebni in smiselni?

»Nedavno sem iz vašega mesečnega poročila izvedel, da ima MMC od nedavna funkcijo izbora komentarjev s pomočjo umetne inteligence. K temu lahko dodam le debel klicaj in velik vprašaj. Mar plačniki prispevka za RTVS zdaj plačujemo ne le stroške z vzdrževanjem substrata za komentariat, ampak še UI, ki vsebine zunanjih avtorjev prežveči in to potem ponudi na ogled?! Smo odjemalci vsebin RTVS v MMC postali ustvarjalci vsebin, ki jim MMC zdaj namenja celo potencial svoje umetne inteligence?

Mar ne bi bilo bolj normalno, da bi MMC izpolnjeval zakonsko določene naloge in poslanstvo RTVS, in sam ustvarjal vsebine, UI pa uporabljal za iskanje po njih? Na primer po arhivu člankov, da bi bralstvu ponudil več konteksta ob branju dnevnih novic. Da bi UI našla in postregla zgodovino naftne panoge v Venezueli, nacionalizacij in kooperacij, iz katere bi ob zadnjih dogodkih bolje videli, kaj je tam resničen problem, kaj pa namišljen, umetno ustvarjen.

Mar ne bi bilo bolj normalno, da bi MMC sredstva in ljudi namesto za preževkovanje pisanja komentariata z UI namenil izboljšanju Iskalnika po rtslo.si in arhivu 365, saj sta komaj funkcionalna? Toliko o kadrovskem izkoristku v MMC.» (B. P.)

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Uredništvo se je za uvedbo povzetkov komentarjev s pomočjo umetne inteligence odločilo z namenom izboljšanja preglednosti, dostopnosti in razumljivosti javne razprave pod članki na portalu rtslo.si. Pri vsebinah, ki pogosto zberejo več sto ali celo tisoč komentarjev, uporabniki težko dobijo celosten vpogled v razpon mnenj in argumentov. Povzetek, pripravljen s pomočjo umetne inteligence, omogoča hiter orientacijski pregled nad ključnimi poudarki razprave ter nad prevladujočimi temami, pri čemer ne nadomešča branja izvirnih komentarjev, temveč predstavlja dodatno informativno vrednost.

Takšna rešitev je skladna z nalogami javne službe RTV Slovenija, kot jih določa Zakon o RTV Slovenija, zlasti v delu, ki se nanaša na zagotavljanje obveščenosti javnosti, spodbujanje pluralnosti mnenj ter omogočanje javne razprave o vprašanih splošnega pomena. Javni medij mora slediti razvoju tehnologije in jo uporabljati na način, ki krepi njegovo temeljno poslanstvo – dostopno, verodostojno in odgovorno obveščanje. Uporaba umetne inteligence v tem primeru ni namenjena ustvarjanju novinarskih vsebin ali nadomeščanju uredniškega dela, temveč tehnični obdelavi že objavljenih uporabniških vsebin, z namenom večje preglednosti in boljše uporabniške izkušnje.

Možnost povzetka komentarjev je zasnovana skladno s Programskimi standardi in poklicnimi merili RTV Slovenija, saj ne posega v uredniško avtonomijo, ne spreminja vsebine komentarjev in ne vpliva na njihovo moderiranje. Povzetki so jasno označeni kot strojno generirani, s čimer

zagotavljam transparentnost. Uredništvo ohranja nadzor nad sistemom, pravila komentiranja in moderiranja pa ostajajo nespremenjena. Poleg tega sistem ne obdeluje osebnih podatkov komentatorjev na način, ki bi presegal obstoječo objavo komentarjev, temveč analizira besedilo znotraj že javno objavljenega diskurza.

Prepričani smo, da takšna uporaba tehnologije prispeva k večji dostopnosti javne razprave, spodbuja informirano sodelovanje uporabnikov ter krepi vlogo RTV Slovenija kot sodobnega javnega medija, ki odgovorno in premišljeno uvaja inovacije v službi javnega interesa.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Odgovorna urednica je odgovorila na vaše pomisleke o smiselnosti povzetkov in na moje dodatno vprašanje, kako so te vsebine skladne z nalogo javne službe, ki jo RTV Slovenija opravlja po Zakonu o RTV Slovenija, s Programskimi standardi RTV Slovenija in s Poklicnimi merili in načeli novinarske etike v programih RTV Slovenija.

[Programski standardi](#) že v uvodu jasno določajo, da »se nanašajo na vse vsebine in storitve, ki jih ustvarja, predvaja in zagotavlja RTV Slovenija, ne glede na to, ali gre za lastno ali zunanjo produkcijo«.

Povzetki komentarjev so primerno označeni (*»Povzetek komentarjev je pripravljen s pomočjo umetne inteligence. Vsebina ni lektorirana in je lahko nepopolna ali netočna. Za celotno razpravo si oglejte komentarje.*), vendar po obliki delujejo kot programska vsebina.

Podobnih vsebin bo z razvojem umetne inteligence verjetno še več. Zato je smiselno že sedaj odpreti razpravo o več vprašanjih:

- ali so povzetki komentarjev programska vsebina ali ne,
- kakšna programska vsebina so,
- ali dosledno spoštujejo vse programske standarde in poklicna merila,
- ali lahko prepustimo umetni inteligenci, da povzame komentarje skladno z vsemi standardi in merili?

To so vprašanja, za katera menim, da terjajo poglobljeno razpravo in razmislek uredništva, pa tudi širše na ravni RTV Slovenija. Ker je Uredništvo za nove medije prvo soočeno s temi vprašanji, **priporočam uredništvu, da o tem opravi poglobljeno razpravo** ali jo vsaj začne, saj bo to lahko v prihodnje v pomoč tudi ostalim uredništvom pri podobnih dilemah.

»Vplivanje na prihajajoče volitve«

Uporabnik **A. B.** se je odzval na predmoderirane komentarje pod novicami o slovenski politiki:

»Sem dolgoletni uporabnik portala MMC in kar opažam zadnjih nekaj dni, je, da so komentarji pod novicami o slovenski politiki predmoderirani.

Ko ste predmoderirali zunanjo politiko in razne občutljive teme, ste vedno puščali slovensko politiko nemoderirano. Kar se mi zdi pravilno, saj vsi soustvarjamo demokracijo v Sloveniji, katere del je tudi kresanje različnih mnenj v komentarjih. Sedaj pa ste si na MMC vzeli pravico,

da vi odločate o tem, kateri komentarji so objavljeni, kdaj so objavljeni in kateri ne bodo nikoli prišli v javnost.

Moja včerajšnja izkušnja je že taka, da ste pustili objavljen komentar uporabnika, ki je očitno trosil laži, kljub temu da sem njegov komentar prijavil, niste pa npr. objavili nekega mojega komentarja. S tem ste sprejeli odločitev, da lahko vplivate na demokratični proces tik pred volitvami. /.../«

POJASNILO VARUJINJE

Glede predmoderiranja slovenske politike se je sprememba zgodila po množičnih odzivih podpore za ukinitve komentiranja na MMC-ju v decembru. O tem sem pisala v [decembrskem poročilu](#) na str. 26.

Že po objavi tega poročila je urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik na dveh sejah komisij in na [seji Sveta RTV Slovenija 28. 1.](#) (na času 3.23) povedala, da so sprejeli dodatne varovalke za dvig kulture komentiranja, med drugim so 26. 1. 2026 uvedli predmoderacijo za vse članke v rubrikah Svet in Slovenija, razen znanosti in okolja.

RTV SLOVENIJA

I. JEZIKOVNA KULTURA

»Če ne morete zagotoviti vsaj slovenskih podnapisov, ne vrivajte tujih vsebin«

Bralec **B. P.** je opozoril na angleški podpis vstavka na Youtube v članku [Izstrelitev slovenskega satelita na raketi Spectrum predstavljena - RTV SLO](#), objavljenem na rtvslo.si 21. januarja:

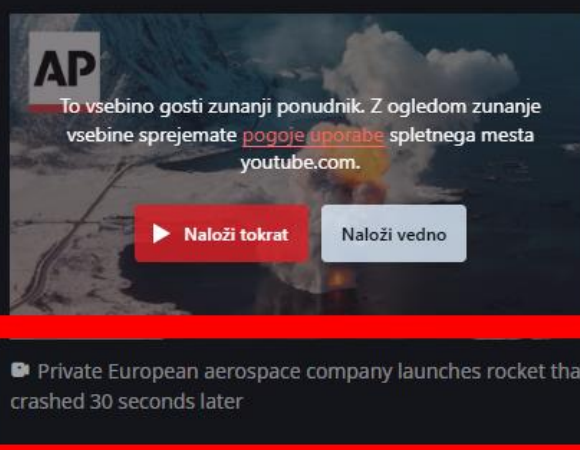
»Približno dan in morda še kakšna ura več sta minila, odkar sem s prijavo napake opozoril na angleški podpis vstavka na Youtube v sredini [objavi o izstrelitvi slovenskega satelita](#). Še sedaj je enako angleški, kot je videti tudi na posnetku zaslona pod tem dopisom.

Prijava napake torej deluje podobno kot odgovori Radia Erevan: načeloma da, vendar ...

V primeru, da je angleški podpis ob vstavljanju samodejno prevzet po naslovu izvirnega posnetka, gre brez dvoma za nefunkcionalnost vašega sistema ali njegove rabe. Če ne morete zagotoviti vsaj slovenskih podnapisov, ne vrivajte po nepotrebnem tujih medijskih vsebin. RTVS je slovenska javna medijska hiša! Preberite zakon o RTVS, hišne programske standarde in poklicna merila.«

Spectrum je nemška raketa. Izdeluje jo zagonsko podjetje **Isar Aerospace** s sedežem v bližini Münchna. **Prvi poskus izstrelitve** marca lani se je končal z eksplozijo (pripetek z Youtuba), saj je zaradi napake na ventilu, ki se je nenadoma **odprl**, odpovedal sistem za vzdrževanje smeri, zato je raketa padla v morje.

To ni nič nenavadnega, saj rakete na prvih poletih pogosto odpovejo, tudi če jih razvijejo uveljavljena podjetja, kaj šele novinci, kot je Isar Aerospace. Tudi zato bo tokratna (druga) izstrelitev napeta. Je Nemcem uspelo odpraviti vzrok(e) odpovedi in povečati zanesljivost? Še posebej zato, ker se na k... satelit.

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Neljubo napako, za katero se opravičujemo, smo popravili.

Ob tem dodatno pojasnilo, da to ni bil podnapis pod fotografijo, temveč pod vdelan video, opis videa pa je bil naveden v tekstu, kar je v skladu s pravili. Ker je tehnično omogočeno, da lahko tak opis spremenimo oz. prevedemo tudi pod videom, so to kolegi naredili.

Bralec se je odzval:

»Spoštovana gospa Tratnik, vaše pojasnilo sem moral trikrat prespati, a se mi še vedno zdi naravnost nepojmljivo.

Mogoče bi bilo pa dobro, če bi tudi fotografije podpisovali v angleščini, z izvirnimi opisi agencij, ki povedo, kaj je na sliki, kdaj in kje je bilo posneto. Če bi bilo tako, bi v današnji [novički o rekordni plovbi okrog sveta](#), pod absolutno nepovedno, sedem let staro fotografijo krmarja namesto lakoničnega podpisa "Thomas Coville. Foto: EPA" pisalo, kar je o njej [objavila agencija](#): /.../ V mojem namišljenem idealnem svetu bi bila na tem mestu sicer fotografija jadrnice ([četudi arhivska](#)), s katero so podrli rekord, saj to nam, neukim ljudem pomaga vsaj približno razumeti, za kakšno plovilo gre ... ali pa vsaj slika posadke, zaslužne za ta podvig.«

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Hvala za prevod podnapisa iz tujega jezika v slovenščino in za pojasnilo.

Menim pa, da morajo biti na spletnem portalu rtvslo.si tudi podnapisi pod video vsebino v slovenskem jeziku. Zakon o javni rabi slovenščine in Zakon o medijih namreč določata dosledno rabo slovenskega jezika, Programski standardi RTV Slovenija ter Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija pa izrecno nalagajo RTV Slovenija »posebno skrb« za slovenski knjižni zborni jezik. To po mojem mnenju velja tudi za podnapise pod vdelanimi video posnetki, zato **je objava podnapisov v tujem jeziku kršitev teh pravil.**

Kot ste navedli, je prevod podnapisa pod video vsebinami tehnično možen, zato priporočam, da to tudi dosledno izvajate.

ODZIVNO POROČILO odgovorne urednice Uredništva za nove medije Ksenje Tratnik na priporočilo varuhinje

Podnapise pod videoposnetki prevajamo, kadar je to smiselno (npr. naslovov pesmi ne prevajamo) in bomo to počeli tudi vnaprej.

»Neorganska, umetna in slogovno neprimerna raba ženskih priimkov«

Na rabo ženskih priimkov je varuhinja prejela dva odziva. Daljši in poglobljen zapis je poslal gledalec in bralec Ž. P, sicer tudi jezikoslovec, krajšega pa gledalka. Varuhinja je o sklanjanju ženskih priimkov v [Letnem poročilu 2022](#) (str. 151) že objavila mnenje jezikovnih svetovalcev RTV Slovenija in vodje lektorjev na MMC-ju. Ker so od takrat minila že dobra tri leta, je Jezikovne svetovalce RTV Slovenija in vodjo lektorjev na MMC-ju vprašala, ali so strokovna stališča kaj spremenili. Vodjo lektorjev na MMC-ju pa je vprašala tudi, ali lahko novinarji MMC-ja uporabljajo obliko sklanjanja ženskih priimkov po svoji presoji (v spodnjih primerih tudi Rastova ali Erjavčevi) ali pa je priporočena oblika Rast in Erjavac tudi v primerih, ko je potrebno za jasno razumevanje, za koga gre, prebrati del sobesedila – kot npr. v naslovu Veleslalom / Rast v Kranjski gori do krstne veleslalomске zmage.

Spodaj objavljamo oba odziva, odgovore pristojnih in odgovor varuhinje z mnenjem:

»Kot jezikoslovec, gledalec, poslušalec in zlasti bralec RTV Slovenija se na vas obračam glede jezikovne in slogovne neustreznosti, ki se je, sploh v pisnih objavah radiotelevizije, v zadnjem času izrazito razširila.

*Gre za neorgansko, umetno in slogovno neprimerno rabo ženskih priimkov v nepregibni obliki brez jedra, torej tipa **Gorenjc je Dolenjc predstavila Kranjc**.*

Da ne gre za neko splošno tendenco v jeziku, pokaže kratek pregled jezikovne in medijske krajine, kjer pri tej nerodni rabi izrazito (negativno) izstopa prav RTV Slovenija. Nekaj slovenistov mi je celo predstavilo »teorijo zarote«, da gre za samovoljno vsiljevanje te tuje konstrukcije v nasprotju s standardi na pobudo lektorjev z radiotelevizije – čemur seveda težko verjamem. V takem primeru bi se namreč marsikdo lahko upravičeno vprašal, ali v javni medijski hiši res potrebujemo tak samosvoj jezikovni inženiring, še toliko bolj v kontekstu kroničnega pomanjkanja sredstev, ko se mrzlično išče pogrešljive tarče varčevalnih rezov.

V zadnjih mesecih smo s kolegi jezikoslovci o tej temi (tudi javno) že intenzivno razpravljali, naj samo na hitro povzamem, zakaj je omenjena raba tako moteča, neprimerna in nepravilna:

- 1) razširjena raba nesklonljivih konstrukcij je **v nasprotju s temeljnimi skladenjskimi značilnostmi slovenščine**, ki je pregibni jezik – v primerih tipa Gorenjc je poklicala Dolenjc ne Horvat na primer nikakor ni jasno, kdo je poklical koga;*
- 2) velik delež, po mnogih ocenah celo večina govorcev slovenščine nas dojema samostojno nesklonljivo rabo ženskih priimkov kot nenavadno, nerodno in pogosto celo **slogovno zaznamovano – slabšalno, zaničljivo**;*

3) po veljavnem pravopisu se ženski priimki (ki so jezikovno večinoma moškega spola) ne pregibajo le takrat, kadar nastopajo v zvezi z imenom ali drugim jedrom (torej Marija Gorenjc je poklicala Špelo Dolenjc ne pa Gorenjc je poklicala Dolenjc); enako v predlogu novega pravopisa, v katerem je izrecno zapisano, da samostojno rabljena nepregibna uradna oblika priimka žensk pri mnogih govorcih velja za **manj sprejemljivo**.

Kot je zapisala ena največjih slovenistk zadnjih desetletij, Breda Pogorelec, so se samostojne (nesklonljive) oblike priimkov za poimenovanje ženskih oseb v slovenščino razširile pod vplivom tujih jezikov, sploh v strokovni literaturi. »Taka raba jezikovno ni utemeljena, zato bi morali zahtevati poleg priimka polno ali z začetnico nakazano posebnost kot dogovorjeni jezikovni znak za ujemanje« (B. Pogorelec, 1997).

V zadnjih letih se je ta raba začela širiti kot izogibanje neuradnim oblikam s svojilno pripono -ova/-eva – Gorenjčeva, Dolenjčeva. Te naj bi namigovala na svojino/pripadnost (moškemu nosilcu priimka), kar – četudi le na jezikovni ravni – nekateri govorniki in govornice označujejo kot neprimerno.

Ta argument seveda lahko sprejmemo, razumemo in upoštevamo, sploh če prihaja od tako poimenovanih nosilk priimka. Nikakor pa ne moremo nato zadeve reševati z oblikami, ki jih zavrača še precej večji del javnosti. Zlasti je tako jezikovno lomastenje neprimerno za radiotelevizijo, ki je od nekdaj slovela po skrbi za slovenski jezik in po v slovenskem medijskem prostoru bržkone daleč najvišji jezikovni ravni.

Primer treh objav v zadnjih tednih na spletni strani rtvslo.si:

»/.../ je FBI že pobral vse dokaze, vključno z vozilom Good« (<https://www.rtvsl.si/svet/s-in-j-amerika/americiani-politico-razklani-po-uboju-renee-nicole-good-ice-postal-strah-in-trepet-javnosti/769714>, 10. 1. 2026)

»Rast vrgla rokavico Shiffrin« (4. 1. 2026)

»»/.../ Da se boš lažje pripravila na sestanek,« je dejal Babič Erjavec.« (<https://www.rtvsl.si/slovenija/nova-razkritja-o-domnevno-koruptivnem-ravnanju-ljubljanskega-zupana-zorana-jankovica/767725>, 18. 12. 2025)

Domnevam, da se pisci ali lektorji takih in podobnih vrstic zanašajo na bralčevo poznavanje konteksta, a tudi bralci, ki spremljamo pretresljivo dogajanje v zvezi z ubojem Renee Nicole Good, se ob prebiranju formulacij tipa »vozilo Good« hitro lahko zmedemo in sprašujemo, katere znamke je vozilo Good (v primerjavi z na primer vozilom ford). V primeru metanja rokavice nihče ne more razbrati ali je Camille Rast vrgla rokavico Mikaeli Shiffrin ali obratno. Prav tako ni mogoče ugotoviti ali je gospod Babič nekaj povedal gospe Erjavec ali je bilo morda obratno ali pa gre zgolj za gospoda Babič-Erjavca z dvema priimkoma.

Zanašati se na to, da bo bralec/poslušalec/gledalec v današnji poplavi informacij in vse manjšega razpona pozornosti pravi pomen že nekako razbral iz konteksta, je povsem napačen pristop, nevreden javne radiotelevizije. Še toliko bolj, če upoštevamo, da s tako rabo pisci kljubujejo slovenskemu pravopisu in z njo nenazadnje odtujujejo velik del govorcev, ki občutijo take konstrukcije kot neprimerne ali celo slabšalne.

Zato vas prijazno pozivam, da kot varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev v okviru svojih pristojnosti preverite prakso ter spodbudite strokovno razpravo o njeni neprimernosti in

posledicah. Knjižni jezik ni peskovnik ali laboratorij za eksperimentiranje, temveč temeljno sredstvo jasnega, spoštljivega in vključujočega sporočanja. Jezikovna raba na javni radioteleviziji mora biti jasna, razumljiva ter hkrati spoštovati jezikovni sistem slovenščine, veljavne normativne smernice in občutljivost govork ter govorcev. Slednji to od nje tudi upravičeno pričakujemo.» (Ž. P.)

»Ena stvar me zelo moti, a tudi za to so "krivi" slovenisti, ne le govorci (ali pisci). Namreč izogibanje uporabi svojilne oblike ženskih priimkov.

Eno zadnjih takih uporab sem zasledila v [Dnevniku 7. 1. 2026](#), v prispevku o izstopu g. Vatovca iz Levice je bil del stavka novinarke: »... so se na besede Sukič odzvali ...« Tega je vedno več in zame je takšna uporaba ženskih priimkov ne le nesprejemljiva, nejasna, zgolj uporniška, ampak tudi žaljiva. Še do lani sem hvalila vaše novinarje, ki so se temu izogibali v nasprotju s komercialnimi mediji, danes pa že večina, zlasti mlajši in tisti z željo biti trendovski, beži pred omenjeno svojino. Z lektorji bi se lahko, če se svojini želite izogniti, dogovorili, kako jo nadomestiti, da jezik ostane jasen in lep (npr. z imenom in priimkom, z nazivom ob priimku v imenovalniku ali kako drugače). Lepo prosim!« (L. D.)

Lektorska koordinacija RTV Slovenja

Lektorji RTV Slovenja nismo spremenili svojega stališča glede rabe priimkov, ko ti označujejo ženske. Zaradi izrazite razdvojenosti javnosti glede tega vprašanja ter zaradi dejstva, da sklanjanje brez glasovnih končnic je pravopisno in slovnično nakazana možnost v okviru 3. ženske sklanjatve, priporočajo pa jo [Smernice za spolno občutljivo rabo jezika](#) (npr. str. 15), pri katerih je sodelovala tudi Helena Dobrovoljc, sicer predsednica inštitutskega telesa, ki je pripravilo predlog novega pravopisa, smo se odločili, da dopuščamo obe možnosti izražanja, zlasti v avtorskih oddajah, pri kolektivnih informativnih oddajah pa se obema spornima možnostma izogibamo z navedbo celotnega imena ali funkcije in priimka, če je to le mogoče (število znakov pri napisih je npr. omejitvev, ki to včasih preprečuje), in to prav zato, ker je raba zgolj priimka, sklanjanega z neglasovnimi končnicami, včasih manj informativna in zavajajoča. Vsekakor pa se lektorji nismo odločili za preganjanje oblik na -ova oz. -eva; menimo, da je to bolj kot jezikovno družbeno vprašanje, o katerem odločajo uredniki oz. uredništva kot celota.

Vodja lektorjev na MMC-ju Marko Prša

Novinarji in lektorji v Multimedijem centru se smernic in dogovora, ki zadevajo vaše vprašanje in pripombe bralca v povezavi z rabo ženskih priimkov, držimo tako rekoč v celoti, zato se lektorjem skoraj ni treba odločati med avtorjevimi izbori za eno izmed oblik. Posledično zato vztrajam pri razlagi, ki sem vam jo podal pred dvema letoma, ko ste me povprašali o tem. Hkrati je mogoče pritrditi pojasnilom lektorske koordinacije, da tudi sami novinarjem svetujemo, da ob morebitni manj informativni in zavajajoči rabi svetujemo izognitev tovrstnemu kopičenju, ali pa s potrebno mero občutljivosti to storimo sami.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Glede na pojasnilo lektorske koordinacije je sklanjanje brez končnic možno. Kot odgovarjajo lektorji, pa je prvo priporočilo programskim ustvarjalcem RTV Slovenija izpisovanje imena in priimka vedno, ko je to možno, tudi zato, ker je navajanje udeleženke dogodka samo s priimkom (brez končnice) včasih manj informativno in zavajajoče.

Primeri, ki ste jih navedli, pa kažejo, da v praksi ta priporočila niso vedno upoštevana in da je »manj informativnih in zavajajočih« primerov kar nekaj. Vendar gre večinoma za besedila, ki so že objavljena, a še nelektorirana (večino besedil lektorji pregledajo šele po objavi), po lektorskem pregledu so taki primeri zelo redki.

Je beseda starostnik res slabšalna?

Gledalka D. B. se je odzvala na rabo besede "starostnik" za starejše osebe v oddajah in prispevkih RTV Slovenija:

»Sem upokojena zdravstvena delavka, ki sem vrsto let delala kot glavna medicinska sestra v Psihiatrični bolnišnici Idrija, obenem pa veliko let kot terapevtka v psihoterapevtski skupini za zasvojene z alkoholom in drugimi substancami. Sem še vedno aktivna na dobrodelnem področju in pa seveda v lokalni skupnosti. Zakaj vam pišem? Vrsto let se borim proti nasilju nad starejšimi in proti starizmu. Že zelo dolgo ugotavljam, da tudi na RTV Slovenija niste na tem področju napredovali. Veliko novinarjev v vaši hiši uporablja pojem starostnik. Večkrat sem jim tudi pisala, enkrat mi je nekdo celo napisal, da je to beseda, ki je v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. Res je, slovar premore tudi še druge besede. Včeraj je bila v oddaji [Ah, ta leta!](#) v vmesnem vklopu tudi mlada sociologinja, ki je obravnavala to tematiko, obenem je v istem pogovoru tudi sama uporabila izraz starostnik. /.../ Vaša TV ima pomembno vlogo pri ustvarjanju mnenja, vzdušja. /.../«

Varuhinja je dopis gledalke v anonimizirani obliki poslala jezikovnim svetovalcem na RTV Slovenija in jih dodatno vprašala, ali so glede rabe izraza starostnik morda sprejeli kakšno priporočilo novinarjem ali pa prepuščajo rabo programskim ustvarjalcem, ker je odvisna tudi od okoliščin.

Lektorska koordinacija RTV Slovenija

Lektorji nimamo dogovora o rabi zgolj ene besede oz. besedne zveze, ki bi označevala upokojence in njihove nekaj let mlajše vrstnike, priporočamo pa nepokrovitelske izraze, npr. stanovalec doma ali oskrbovanec namesto varovanec.

Pozorni smo, da ubeseditvev ni žaljiva, pri tem pa se ravnamo po splošni rabi, ki jo izkazujejo splošni enojezični razlagalni slovar in imena ustanov ter uradni dokumenti in učbeniki (npr. https://www.skupnost-vss.si/impletum/docs/Skriti_dokumenti/Starost_in_staranje-Milavec.pdf).

Pogosto se odločimo za najsplošnejši izraz »starejši«, ki zajema tudi ljudi, mlajše od dogovornih ločnic (55, 60 ali 65 let), sploh ker v domovih ne prebivajo le upokojenci. Raba v govorjenem

jeziku je manj predvidljiva, ker se novinar hipoma odziva na sogovorca in pri tem izhaja iz lastnih jezikovnih izkušenj.

Beseda starostnik z besedotvornega vidika ni že obrazilno slabšalno zaznamovana (prim. mladostnik), če pa vzbuja odklanjanje, bi prosili za predlog, kako dosledno in sistematično poimenovati različne starostne skupine čim bolj nevtrarno.

Knjižnična spletna stran Cobiss kaže, da je bilo od leta 2000 objavljenih 979 diplomskih, magistrskih, specialističnih del in doktoratov ter zbornikov in strokovnih priročnikov, ki v naslovju rabijo izraz starostnik. Ta je bil namreč uveden kot nevtrarno poimenovanje in se verjetno prav zato v stroki še pojavlja, res pa jezikovni korpusi kažejo, da je v javni rabi pogostejše opisno poimenovanje.

Podatki Gigafide so naslednji:

Stari človek, starejši človek: 12831 zadetkov, od tega 9191 v publicistiki in 1475 v strokovnih besedilih;

Stara oseba, starejša oseba: 2350 zadetkov, od tega 1467 v publicistiki in 149 v strokovnih besedilih;

Starostnik: 7809 zadetkov, od tega 5702 v publicistiki in 237 v strokovnih besedilih.

(Opomniti je treba, da so številke povezane tudi z zvrstjo in obsegom pridobljenega jezikovnega gradiva; po letu 2012 prevladujejo besedila s spleta, ki v so v prejšnjem desetletju izkazovala večjo težnjo k rabi izrazov starejši, starejši človek, starejša oseba kot tiskani viri.

V praksi se navedeni izrazi pogosto pojavljajo skupaj kot sinonimi. Menimo, da prav pestrost izrazov pri tako občutljivem področju, kot je starost oz. staranje, ki je zaradi svoje narave povezano s predsodki in omalovaževanjem, zmanjšuje njihovo negativno konotacijo.

DODATNO POJASNILO VARUJINJE Z MNENJEM

Iz zapisanega in iz odgovora terminološke sekcije (ki ga navajam spodaj) izhaja, da **beseda starostnik sama po sebi ni slabšalna**, v medicinskem slovarju in strokovnih besedilih je tudi uradno rabljena. **Je pa lahko slabšalno razumljena v določenih skupinah ali okoliščinah.** Prav kontekst uporabe besed in obravnave starejših je najpomembnejši, tudi na RTV Slovenija. Radijski programi, televizijski programi in spletna stran RTV Slovenija vsak dan pošljejo v javnost ogromno oddaj, prispevkov in besedil, mnoge vsebine se dotikajo tudi staranja in starejših oseb. **Bistveno pri tem je, da zmanjšujejo ali odpravljajo stereotipe o starosti in negativno konotacijo staranja in starejših oseb.**

To zelo poudarjajo tudi Programski standardi RTV Slovenija, ki že v uvodu zapisujejo:

»Da bi opravljala to odgovorno nalogo v najširšem javnem interesu, se RTV Slovenija zavezuje, da bo delovala kot gradnik informirane javnosti, prostor strpnega dialoga ter glasnik raznolike, vključujoče in demokratične družbe.«

Podrobneje o tem govorijo tudi Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenije:

»12.4 Odnos do starejših oseb

V programih RTV Slovenija je treba posebno skrb namenjati odnosu do starejših ljudi in tako z ustreznimi oddajami pomagati oblikovati ustrezen odnos družbe do vedno večjega števila

starejših. Pri tem gre za oddaje, ki so namenjene starejšim gledalcem, ali pa za oddaje, v katerih starejši nastopajo in jih oblikujejo.

Vse več starejših ljudi je aktivnih in ustvarjalnih, zato opuščamo stereotipe o njih (ne govorimo o "življenju na obrobju", "odvisnosti", "pasivnosti", "krhkem zdravju" in podobno) in skušamo prikazati njihovo življenje v pravi luči.«

Menim, da mnoge vsebine to izpolnjujejo. Radio Slovenija je imel v zadnjem času veliko zanimivih oddaj, v katerih je predstavljal ne samo izzive, temveč tudi lepote in vrednote staranja. Prav tako Televizija Slovenija, kjer je med drugim staranju posvečena oddaja Ah, ta leta!. Nanjo prejemam številne pohvale gledalcev, ki izpostavljajo brisanje stereotipov, medgeneracijsko sodelovanje, številne lepe vidike staranja in starejših oseb, vključevalnost ... S takimi vsebinami dobivajo tudi vsi izrazi za starejše osebe pozitivno konotacijo.

Dodajam še odgovor [terminološke svetovalnice pri ZRC SAZU](#):

»Politično korektna terminologija se – tudi pod vplivom tujih, zlasti angleških zgledov – na različnih področjih uveljavlja že nekaj desetletij. Ponekod so bile terminološke intervencije, ki so želele vpeljati bolj vključevalna poimenovanja, uspešnejše kot drugod. Defektologijo je danes recimo v celoti zamenjala socialna in rehabilitacijska pedagogika, po drugi strani pa termin invalid v določenih strokah (npr. pravo) ostaja nevtrarno poimenovanje, čeprav se v drugih strokah uporablja več različnih poimenovanj, ki bi naj bila primernejša in bolj vključujoča, npr. oseba z oviranostmi, oseba z ovirami, hendikepirana oseba, oseba s posebnimi potrebami itd. (glej tudi terminološki odgovor [Invalid](#)).

Obravnava skupine ljudi, ki so v kasnejšem življenjskem obdobju (torej tistem, ki sledi srednjim letom), je gotovo eno od področij, kjer obstaja želja po vključujočem jeziku. Seveda pa je to precej lažje zagovarjati na načelni ravni kot vpeljati v prakso. Ker gre za pojav, ki ni samo strokovne narave (nenazadnje spada v skupino starejših/starih že več kot 20 odstotkov Slovencev), je razumljivo, da se uporablja več izrazov, od katerih so nekateri popolnoma neprimerni, drugi pa imajo različne prednosti in slabosti.

Od poimenovanj, ki jih omenjate v vprašanju, menimo, da za strokovno rabo niso primerni starec, ostarela oseba in senior. Starec in ostarela oseba sta negativno konotirana že v splošnem jeziku, senior pa v določenih kontekstih sicer ima pozitivno konotacijo, a se po nam dosegljivih podatkih ne uporablja v strokovnih besedilih.

Termin starostnik je s terminološkega vidika povsem ustrezen, tvorjen pa je analogno z izrazom mladostnik, ki označuje človeka v obdobju pred srednjimi leti. Kot nevtralen termin je vključen recimo v [Slovenski medicinski slovar](#), kjer je definiran kot 'moški po 65. letu življenja' in v strokovnih delih s področja medicine in zdravstvene nege, glej npr. zbornik predavanj [Nujna stanja pri starostniku](#) iz leta 2014. Termin starostnik je enobeseden, kar je v primerjavi z večbesednimi poimenovanji (npr. starejši človek, starejši odrasli (človek), starejša oseba) bolj praktično, saj je manj podvržen variacijam, pa tudi uporaba edninske in množinske oblike ne povzroča težav. Se pa strinjamo z vami, da mu mnogi pripisujejo negativno konotacijo. Če pustimo ob strani premislek, ali je negativen sam izraz ali vendarle vsebina pojma, kar je povezano s stereotipi o starosti (glej še terminološki odgovor [Starizem](#)), je v terminologiji treba upoštevati terminološki dogovor. In ker je očitno veliko strokovnjakov menilo, da je termin

starostnik neprimeren in ga je treba nadomestiti z bolj opisnim star človek oz. stara oseba ali starejši človek oz. starejša oseba, se je to tudi zgodilo.

Pri paru star/starejši človek oz. stara/starejša oseba bi se bilo najprej dobro odločiti, kaj je ustrezno jedro termina. Pri tem omenimo, da obstaja tudi termin starejši odrasli, ki se uporablja zlasti na področju andragogike in označuje osebe od 50. leta dalje (glej npr. magistrsko delo B. Kozlevčar [Izobraževanje starejših odraslih v podjetjih](#), 2011). Seveda lahko uporabljate tudi termin z jedrom človek (v množini ljudje), vendar pa v skladu s terminologijo, ki poskuša v središče postaviti osebo (t. i. pozitivna terminologija), kot jedro termina predlagamo samostalnik oseba (prim. termin oseba s slepoto na področju tiflopedagogike), torej stara oseba ali starejša oseba.

Po pregledu nam dostopnih besedil ugotavljamo, da se uporabljata tako stara oseba kot tudi starejša oseba, oboje pogosto tudi v množini (stari oz. starejši). Težko bi rekli, da je za oznako pojma ustreznejši pridevnik starejši, res pa je bolj nedoločen kot pridevnik star in v tem smislu bolj relativen. Na področju sociologije se pogosto uporablja termin s sestavino star, torej star človek oz. stara oseba (ali samo stari v množini), glej npr. članek T. Rakar in M. Filipovič Hrast [Delitev odgovornosti za blaginjo starih ljudi v blaginjskem trikotniku: kvalitativna analiza demokratičnega foruma](#) v reviji Teorija in praksa, 55/4, 2018, str. 762–782) ali strokovna monografija O. Gerdine idr. [Starost ni za mevže: o nasilju med in nad starimi](#), 2019. Pomislek o tem, ali je menjava termina potrebna, je zato na mestu.

Vendar pa je tudi termin starejša oseba v strokovnih besedilih že zelo ustaljen, zato ga nikakor ne bi odsvetovali. Poleg tega ga uporabljajo v institucijah EU, pa tudi v državni upravi (glej recimo zavihek [Domovi za starejše](#) na spletnih straneh Vlade RS), na NIJZ (npr. knjižica [Epidemija nove virusne bolezni Covid 19 in starejši](#)), v združenjih, kot je [Srebrna nit](#) itd. To pomeni, da se termin starejša oseba oz. starejši človek (pogosto v množinski obliki starejši) uporablja tako v strokovnih besedilih kot tudi v besedilih, namenjenih širši javnosti.

Strinjamo se z vami, da preimenovanje pojma samo po sebi ne zmanjšuje negativnih stereotipov, povezanih s starostjo, hkrati pa ugotavljamo, da je bil dosežen nek širši konsenz o ustreznosti in predvsem o sprejemljivosti termina s sestavino starejši, torej starejša oseba, zato je zelo verjetno, da se bo uporabljal tudi v prihodnje. Vsekakor pa raba poimenovanja starejša oseba ni zavezujoča za vsa področja, kar pomeni, da v sociološkem kontekstu lahko še naprej uporabljate poimenovanje stara oseba.

Avtorji: Simon Atelšek, Tanja Fajfar, Mateja Jemec Tomazin, Jera Sitar, Mitja Trojar, Mojca Žagar Karer«

»Napačen prevod izraza "Lithuanian partisans" v dokumentarcu Pot v Auschwitz«

Gledalec A. B. je opozoril na napačen prevod v tujem dokumentarnem filmu [Pot v Auschwitz](#), ki je bil na sporedu 27. januarja:

»Na RTV Slovenija je bil v torek, 27. 1. 2026, predvajan dokumentarec Simona Schama: *The Road to Auschwitz* (Pot v Auschwitz), v katerem menim, da je prišlo do pomembne napake v prevodu,

ki gledalce zavaja glede zgodovinskih dejstev. V slovenskem prevodu je izraz *Lithuanian partisans* iz angleščine preveden dobesedno kot "litovski partizani", kar v slovenskem zgodovinskem in jezikovnem prostoru pomeni protifašistično odporiško gibanje. V kontekstu Litve leta 1941 pa izraz *partisans* v angleščini označuje nacionalistične kolaboracionistične milice, ki so sodelovale z nacističnimi okupacijskimi silami pri pogromih in množičnih pobojih Judov. Te skupine so se sicer same imenovalle partizanai, vendar niso bile protinacistični partizani, temveč oborožene kolaboracionistične enote.

Zaradi dobesednega prevoda je gledalcem posredovana napačna informacija, ki:

- popači zgodovinski kontekst holokavsta v Litvi,
- neupravičeno povezuje protifašistične partizane z nacističnimi zločini,
- ustvarja vtis, da so odporiška gibanja sodelovala pri holokavstu in
- s tem reproducira zgodovinsko revizionistične narative.

Glede na občutljivost tematike in odgovornost javnega servisa za natančno posredovanje zgodovinskih dejstev prosim za: uradno pojasnilo, kako je prišlo do takšnega prevoda, /.../ zagotovilo, da se bo pri prevajanju zgodovinsko občutljivih izrazov uporabljala strokovno ustrezna terminologija.«

Vodja Službe za prevajanje, lektoriranje in podnaslavljanje Barbara Müller

Gledalcu se zahvaljujemo za opozorilo, natančna pojasnila in tehtne argumente. Pri prevajanju vseh, še zlasti pa dokumentarnih oddaj, smo vedno zelo skrbni in natančni, naj gre za zgodovinske in družbenopolitične teme ali pa poljudnoznanstvene oddaje s področja naravoslovja in okolja. Tokrat se je zgodila neljuba nepozornost in bomo prevod v najkrajšem možnem času popravili. V izogib napačnim zgodovinskim interpretacijam bomo besedo *partizani* nadomestili z izrazom *milice*, ne glede na to, da si sami dejansko rečejo partizani (*Lietuvos partizanai*).

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Služba za prevajanje se je zelo hitro in primerno odzvala na vaše opozorilo in popravila napačen prevod.

Nedeljsko popoldne in raba slovenskega jezika

Gledalka L. N. se je odzvala na govor voditelja Jožeta Robežnika v oddaji [Nedeljsko popoldne 28. decembra](#):

»Oglašam se vam v zvezi z oddajo *Nedeljsko popoldne*, ki jo vodita Bernarda Žarn in Jože Robežnik. Bernarda vedno govori lepo slovenščino, medtem ko Jože večkrat uporabi ljubljanske izraze, kar je zelo moteče.

Npr. *Nedeljsko popoldne* 28. 12.: Šou bi, Šla mal za foro probat, Ddej nm to razlož, Ne vem, kako jaz nisem ratal vrhunski športnik, Najtežji mi je, Dobr no, prepustu, Men je najbolj všeč, S katero sm zaslužu dnar, Ko je bla še, Kva, Prehod čez cesto z svojim sinom, Pol že puzab, Kao neka šola, Nočem se norčvt iz tega, Ti pa nisi mela tok rada ...

Oddaje verjetno ne gledajo le Ljubljanci, temveč tudi ostali Slovenci.

Ne nazadnje tudi veliko gostov uporablja take izraze. Seveda je najbolj moteče to s strani voditelja oddaje. Da se razumemo, nič nimam proti Ljubljani, a popolnoma upravičeno pričakujem, da se na RTV govori pravilno slovenščino.»

Odgovorni urednik Razvedrilnega programa TV Slovenija **Mario Galunič**

Hvala za vaše pismo in za natančno izpostavljene primere rabe jezika v oddaji Nedeljsko popoldne. Vaše pričakovanje, da se na RTV Slovenija uporablja kakovostna in pravilna slovenščina, je povsem upravičeno. Skrb za jezik je ena temeljnih odgovornosti javne televizije in vaša opozorila jemljemo resno.

Oddaja Nedeljsko popoldne sodi v razvedrilni, sproščen popoldanski format, kjer je – drugače kot v informativnih ali resnejših oddajah – dopuščena tudi bolj pogovorna in manj formalna raba jezika. To pa ne pomeni, da je dopustna slaba slovenščina ali neomejena raba neknjižnih jezikovnih zvrsti. Gre za iskanje ravnotežja med spoštovanjem jezikovne norme in sodobno, naravno komunikacijo, pri čemer je potrebno upoštevati tudi kontekst oz. vlogo, ki jo v oddaji prevzame nastopajoči.

Jožetu Robežniku, ki je v oddaji gotovo v posebni vlogi, nekje med voditeljem in humornim likom, je prav zato v tem kontekstu dopuščena raba pogovornega oziroma slengovskega jezika, kar je njegova zavestna slogovna izbira, namenjena bolj neposrednemu in pristnemu stiku z gledalci ter sproščeni komunikaciji z gosti v studiu. Ob tem velja poudariti, da voditelj knjižno slovenščino seveda obvlada in jo uporablja takrat, ko to zahteva vsebina (ko je v 'resni' voditeljski vlogi in ko to zahtevajo okoliščine). V bolj sproščenih trenutkih pa se poslužuje jezika, ki je bližje vsakdanji rabi. Že v preteklosti smo na podobne pomisleke odgovarjali pri sodelavcih oz. nastopajočih, ki niso govorili knjižne slovenščine (Desa Muck, Nataša Tič Ralijan, Boris Kobal ipd.) in praviloma so gledalci ta poseben govorni položaj tudi sprejeli oz. razumeli. Gre za tiste nastopajoče, ki prevzamejo v oddaji položaj t. i. 'sidekick-a' oz. v slovenščini 'desne roke' oz. 'zvestega spremljevalca' voditelja. V naših oddajah to pomeni, da je tak sodelavec pomemben nosilec dinamike in odnosa v oddaji. Njegova temeljna vloga je ustvarjati kontrapunkt voditelju in s tem omogočiti, da se osebnost voditelja pokaže skozi sproščen dialog, v oddajo prinaša drugačno energijo – lahko je bolj spontan, bolj človeški ali bolj neposreden, tudi v jeziku. In prav ta razlika ustvarja napetost, humor in ritem oddaje. Pogosto deluje kot glas gledalca, saj si lahko dovoli postavljati preprosta, naivna ali celo rahlo provokativna vprašanja, s katerimi preverja pravila, razlage ali pretirano resnost trenutka. Pomembna naloga teh sodelavcev je tudi humorna. Pogosto nastavlja šale, jih pobira ali komentira situacije, ki jih voditelj zaradi svoje vloge ne more. Ima več prostora za nerodnost, dvom, ironijo ali presenečenje, zato lahko sprosti napetost in prizore naredi bolj človeške. V produkcijskem smislu je tak sodelavec pogosto vezno tkivo oddaje: povezuje rubrike, skrbi za ritem, zapolnjuje prehode in v primeru zapletov v živi oddaji deluje kot varnostna mreža, ki z improvizacijo ohranja tok oddaje. In jezikovna zvrst mu je v vsem tem v izdatno pomoč. Jožetu najbolj 'pomaga' ljubljanski mestni govor, ki je seveda pogovorna zvrst slovenskega jezika.

Zavedamo pa se, da morda tak slog oz. pristop ni enako sprejemljiv za vse gledalce in da je meja med sproščenostjo in jezikovno ustreznostjo še posebej občutljiva. V tem pogledu se strinjamo,

da doslednost morda ni vedno dovolj jasna in da bo potrebna večja pozornost pri postavljanju te meje. O tem so v uredništvu z ustvarjalci in voditeljem že potekali pogovori.

Veseli smo, da ste se oglasili, saj so takšni premisleki dragoceni in prispevajo k razvoju kakovostnega, vključujočega in odgovornega programa. Hvala za vašo pozornost in skrb za jezik na TV Slovenija.

ODGOVOR VARUJINJE Z MNENJEM

Odgovorni urednik je zelo podrobno pojasnil posebnost vloge voditelja in utemeljil, zakaj in v katerih vlogah lahko njegovo jezikovno izražanje odstopa od knjižnega jezika.

Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija opredeljujejo rabo jezika v točki 1.9:

»RTV Slovenija namenja kot javna RTV-ustanova, ki ustvarja nacionalne programe, posebno skrb slovenskemu jeziku.

Jezik mora biti jasen, preprost, jedrnat in nedvoumen. Bralci, voditelji oddaj in novinarji (pa tudi redni in pogodbeni sodelavci) so dolžni dosledno uporabljati slovenski knjižni jezik ali knjižni jezik narodnih skupnosti; profesionalni bralci in novinarji pri branju uporabljajo zborni jezik, pri vodenju pogovorov pa je dopustno uporabljati splošni pogovorni jezik. Uporaba narečij je dopustna samo, če jih uporabljajo nastopajoči, ki niso zaposleni na RTV Slovenija, ali če to zahteva poseben družbeni interes (npr. ohranitev določenih narečij). /.../ V določenih okoliščinah je jezikovno izražanje, ki sicer izziva pritožbe, v oddajah upravičeno. Taka raba jezika mora prispevati k sporočilnosti oddaje. Še več, očitno mora biti, da bi izogibanje takemu izražanju okrnilo celovitost določene oddaje.«

Upam, da vam odgovori pomagajo vsaj razumeti odstopanja od jezikovne odličnosti. Obenem pa odgovor odgovornega urednika kaže tudi, da bodo tudi sami poskušali nekoliko približati govor voditelja okusu večine gledalcev.

Gledalka se je odzvala:

»Zelo sem zadovoljna, da ste mi odgovorili in seveda zahvala tudi uredniku zabavnih oddaj g. Mariu Galuniču, ki ga zelo cenim in seveda njegovo brezhibno slovenščino v katerikoli oddaji je do sedaj sodeloval in še sodeluje. Kot dobro vem, to počne res že dolgo in zelo odgovorno do nas Slovencev. To je za nas ljubitelje maternega jezika in knjižne molje res pomembno. Upam, da ga bomo imeli priliko spremljati še kar nekaj časa.«

Mnenje o govorni kulturi na RTV Slovenija

»Najprej vsa pohvala za lep in jasen zborni jezik na TV SLO ter radijcev Arsa, Radia Prvi, Radia Maribor, pa tudi Vala 202, te v glavnem poslušam. Seveda se kdaj zgodijo napake, a to je povsem človeško in sprejemljivo, ker ne gre za zanemarjanje jezika.

Druga zadeva je intonacija. Voditelji Dnevnika lepo govorijo, jasno, razločno, vsa pohvala. A ko kak prispevek napovejo, gredo včasih z glasom ne le nižje, temveč tudi tako tiho izgovorijo, da se

pri normalni glasnosti televizorja izrečeno ne razume več, največkrat ime avtorja napovedanega prispevka.« (L. D.)

II. OGLAŠEVANJE

SP v slalomu 4. 1.: »Je šlo za dogovorjeno umeščanje izdelka?«

Gledalec A. V. je opozoril na prikaz blagovne znamke izdelka med [prenosom SP v slalomu za ženske](#) iz Kranjske Gore 4. januarja:

»V prenosu slalomske tekme sem opazil, da je komentator Jure Košir nastopil pred kamero s smučmi, na katerih je bila zelo izrazito prikazana blagovna znamka proizvajalca. Logotip je bil med govorom večkrat v kadru in je deloval kot komercialna izpostavitve znotraj uredniške vsebine.

Kot gledalec pričakujem, da so komercialne vsebine jasno ločene od programa in ustrezno označene. Prosil bi za pojasnilo, ali je šlo v tem primeru za dogovorjeno sponzorstvo oziroma umeščanje izdelka ali pa je šlo za nedoslednost pri uredniški presoji kadra.«

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

[Prenos ženskega slaloma](#) iz Kranjske Gore 4. januarja je bil označen črko P oziroma z vidnim vizualnim simbolom »P« v desnem zgornjem kotu na začetku in koncu prenosa.

Simbol »P« je oznaka za promocijsko umeščanje izdelkov. To ureja 26. člen [Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah](#), ki med drugim navaja:

»Promocijsko umeščanje izdelkov, razen v primerih, ki jih določa ta zakon, je prepovedano.

(2) Promocijsko umeščanje izdelkov, ki je v skladu s tem zakonom, se ne šteje za prikrito komercialno sporočilo.

(3) Promocijsko umeščanje izdelkov je dovoljeno:

- v kinematografskih delih, filmih, igrano-dokumentarnih filmih, v nanizankah in nadaljevankah, narejenih za avdiovizualne medijske storitve, ter v športnih in zabavnih programskih vsebinah ali

- v primerih, ko ni plačila, temveč se določeno blago ali storitve, kot so produkcijski rekviziti in nagrade, brezplačno priskrbijo zato, da bodo vključene v programsko vsebino.

(4) Če je vrednost blaga ali storitev iz druge alineje prejšnjega odstavka v razmerju do produkcijskih stroškov programske vsebine zanemarljiva, ne gre za promocijsko umeščanje izdelkov po tem zakonu.

(5) Programske vsebine, ki vsebujejo promocijsko umeščanje izdelkov, morajo izpolnjevati naslednje zahteve:

- s promocijskim umeščanjem izdelkov se na njihovo vsebino in v primeru televizijskih programov na njihov spored nikakor ne sme vplivati tako, da bi to posegalo v odgovornost in uredniško neodvisnost ponudnika;

- s promocijskim umeščanjem izdelkov se ne sme neposredno spodbujati nakupa ali najema izdelkov ali storitev, zlasti ne s posebnim navajanjem teh izdelkov ali storitev z namenom promocije;

- s promocijskim umeščanjem izdelkov se ne sme izdelkom ali storitvam pripisovati neutemeljenega pomena;

- programska vsebina, ki vsebuje promocijsko umeščanje izdelkov, mora biti ustrezno označena na začetku, po morebitnih prekinitvah in na koncu, tako da je gledalec nedvoumno seznanjen z dejstvom, da programska vsebina vsebuje promocijsko umeščanje. Obveznost označevanja ne velja za programsko vsebino, ki je ni niti ustvaril niti naročil izdajatelj sam ali z njim povezana oseba.

(6) Ne glede na določbo prve alinee tretjega odstavka tega člena promocijsko umeščanje izdelkov ni dovoljeno v programskih vsebinah, namenjenih otrokom.«

Podrobnosti označevanja promocijskega umeščanja izdelkov ureja [Splošni akt o promocijskem umeščanju izdelkov in sponzoriranju](#), ki med drugim navaja:

»6. člen

(označevanje promocijskega umeščanja izdelkov)

(1) Namen označitve programske vsebine, ki vsebuje promocijsko umeščanje izdelkov, je izključno v tem, da se gledalca nedvoumno seznani z dejstvom, da bo med gledanjem posamezne programske vsebine izpostavljen avdiovizualnemu komercialnemu sporočanju, ki želi vplivati na njegovo potrošniško vedenje.

(2) Označitev mora biti izvedena z objavo jasno vidnega vizualnega simbola »P« v krogu na začetku, po morebitnih prekinitvah (na primer po oglasnem bloku) in na koncu programske vsebine ter mora trajati najmanj 30 sekund.

(3) Vizualni simbol iz prejšnjega odstavka mora biti objavljen v zgornjem desnem ali levem kotu zaslona v naslednji velikosti:

- krog: v velikosti 36 vrstic pri standardni razločljivosti slike oziroma 68 vrstic pri visoki razločljivosti slike, bele barve s 35-odstotno prosojnostjo;

- črka P znotraj kroga: v velikosti 26 vrstic pri standardni razločljivosti slike oziroma 49 vrstic pri visoki razločljivosti slike, črne barve s 50-odstotno prosojnostjo.

(4) Vizualni simbol ne sme vsebovati nobenih drugih elementov (na primer oglaševalskih elementov kot so logotip, ime izdelka) ali na drug način preusmerjati pozornosti gledalca k promocijsko umeščenemu izdelku (na primer uporaba zvočnega ali drugega vizualnega učinka). Videz simbola, pri čemer črno ozadje okrog belega kroga ni del vizualnega simbola in je namenjen le ilustrativnemu prikazu ozadja zaslona, je lahko zato samo naslednji:

«

Dodajam še odgovor **Tomaža Hudomalja**, urednika športnih oddaj in prenosov na TV Slovenija, kako je bilo z označitvijo med prenosom, o katerem ste pisali. Odgovoril je tudi na moje dodatno

vprašanje, ali je bil prenos s P označen tudi po prekinitvi (pogovoru z Andrejo Slokar na drugem prizorišču). Odgovoril je:

»Drži, vsak tak del mora biti označen. In tudi ta del je bil. Po koncu neposrednega prenosa, ob prehodu v studio (na posnetku na 57:43) je bil znak za product placement. Po pogovoru z Andrejo Slokar ni bilo več nobene prekinitve, tako da velja še znak od začetka studia.«

Glede na to, da je bil prenos označen s simbolom »P«, menim, da je bilo promocijsko umeščanje izdelkov primerno označeno in razvidno za gledalce.

Vsekakor se vam zahvaljujem za opozorilo. Vsako oglaševanje, tudi v obliki prikazovanja izdelkov ali blagovnih znamk med športnimi prenosi in pogovori, namreč želi vplivati na potrošniške navade. Ker gre pri promocijskem umeščanju za umestitev izdelka oziroma blagovne znamke v uredniško oblikovano vsebino, ki ji gledalci zaupajo, morajo biti na to posebej opozorjeni.

Koliko TV-prodajnih oken je na sporedu na TV SLO 1 na dan?

Varuhinjo je poklical je gledalec **A. G.** in vprašal:

»Lani ste se hvalili, da ste na drugem programu TV Slovenija ukinili vse TV-prodaje in da so v omejenem obsegu ostale na prvem programu, največ trikrat na dan, pa še to ne na kupu. V ponedeljek (op. a.: 26. 1.) dopoldne pa smo bili gledalci v eni borni uri in pol deležni kar treh prodajnih oken. In čez nekaj ur je bilo na sporedu še četrto. Lani ste mi rekli, da bodo največ tri ... Se vam zdi to v redu? Naj to gledamo?«

Pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve **Rok Smolej**

Še vedno velja, da na drugi spored TV-prodaj ne uvrščamo.

Na TV SLO 1 ob delavnikih povprečno uvrščamo tri TV-prodaje, enkrat tedensko izjemoma 4, zato da je program ob vikendih manj obremenjen s TV-prodajnimi okni.

Včasih se zaradi programskih prioritet in drugih okoliščin, kot so praznični program itd., zgodi, da v enem dnevu ne predvajamo toliko TV-prodaj, kot jih predvideva shema, zato moramo to nadoknaditi ob drugih dnevih, saj je predvajanje vezano na pogodbene obveznosti. Zgodi se tudi, da izpad oglasnih blokov, do katerega občasno pride v trženjsko manj atraktivnih obdobjih in terminih, nadomestimo s TV-prodajnim oknom.

Še enkrat poudarjamo, da predvajanje TV-prodajnih oken ni v našem programskem interesu, je pa v trženjskem interesu, v letošnjem letu je zaradi visokih stroškov (predvsem) pravic za velike športne dogodke cilj trženjskih prihodkov postavljen zelo visoko. Gledalce torej prosimo za razumevanje, saj tudi na račun oglasnega prostora in TV-prodaj lahko ponudimo več zanimivih programskih vsebin.

ODGOVOR VARUHINJE

Kot je razvidno iz odgovora pomočnika direktorice TV Slovenija, je šlo v primeru štirih prodajnih oken v enem dnevu za izjemo in da dnevno povprečje ne presega treh TV-prodajnih oken na dan.

Dobro jutro: »Toliko oglasnih premorov je res že nespoštljivo do gledalcev«

Gledalka **V. B.** je izrazila mnenje o motečih oglasih ob spremljanju oddaje Dobro jutro:

»Na Vas se obračam s pripombo v zvezi z oglasi, oglasnimi sporočili, ki jih je na nacionalki res nesprejemljivo veliko. Npr. oddaja Dobro jutro, ki jo vsakih nekaj minut prekinejo oglasi in tako najbrž marsikdo izgubi voljo, da bi oddajo gledal. Kar je škoda, saj je oddaja lepa, a toliko oglasnih premorov je res že nespoštljivo do gledalcev. Verjamem, da je to za televizijo vir dohodka, ma da se tako pogosto prekinja, res ne gre. Verjamem tudi, da dobite veliko pripomb na račun vseh teh oglasnih prekinitev.«

ODGOVOR VARUJINJE Z MNENJEM

Prav danes sem prejela še eno pripombo glede oglasov v oddaji Dobro jutro.

V oddaji Dobro jutro se količina oglasov ni bistveno spremenila. Oddaja je na sporedu od 7.00 do 10.00, torej tri ure. Na spletni strani rtvslo.si in v aplikaciji RTV 365 so naložene vse posnete oddaje brez oglasov, dolge so v povprečju dve uri in devet minut (najpogosteje 2.08, včasih tudi 2.12). Od skupnega časa treh ur moramo odšteti še čas Poročil ob osmih in devetih, (dvakrat po sedem minut, torej skupaj 14 minut) ter nekaj časa za napovednike oddaj. Tako ostane za oglase dobre pol ure časa, kar pomeni v povprečju 10 minut na uro. Verjamem, da je to za marsikoga moteče, še posebej, ko je na sporedu zanimiva vsebina.

Ko sem bila [21. novembra](#) gostja oddaje Dobro jutro in sem tudi tam opozorila, da gledalke in gledalce motijo oglasi, je voditeljica opozorila, da v oddaji Dobro jutro predvajanje oglasov izkoristijo tudi za menjavo gostov (odhod in prihod novega) in za menjavo scene, ker poteka oddaja v živo. Pri oddajah, ki ne tečejo v živo, te potrebe ni.

Še nekaj splošnih podatkov o oglaševanju na RTV Slovenija:

Oglasi so del prihodkov RTV Slovenija, predvideva jih tudi zakon o RTV Slovenija. Z RTV-prispevkom zbere RTV Slovenija okrog 100 milijonov evrov na leto, s prihodki od oglasov okrog 15 milijonov, ostalo z oddajanjem oddajnikov v najem, z drugimi tržnimi dejavnostmi in z razpisi. Največjo možno količino oglasov določa Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki dovoljuje komercialnim televizijam, da namenijo oglasom največ 20 odstotkov programskega časa med 6. in 18. in med 18. in 24. uro, TV Slovenija pa lahko v teh dveh pasovih nameni oglasom največ 15 odstotkov programskega časa. RTV Slovenija je torej z oglasi bolj omejena kot komercialne televizije, so pa oglasno bolj »obremenjene« bolj gledane oddaje in oddaje, ki potekajo v živo. Upam, da sem vam vsaj nekoliko pojasnila nekatere stvari, oglasov žal ne morem zmanjšati. Morda se bo to zgodilo z drugačnim načinom financiranja, ki pa ga za zdaj ni na vidiku. Je pa TV Slovenija – tudi po zelo številnih pripombah gledalcev – v letu 2025 ukinila TV-prodajo na TV SLO 2. Na TV SLO 1 pa je ostala.

III. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM

Globalna vas: Predvajanje samo dela oddaje

Poslušalec **B. V.** je opozoril, da je bil na Valu 202 v nedeljo, 7. decembra 2025, predvajan samo izsek oddaje Globalna vas, celotna oddaja pa je dostopna v podkastih, zato naj bi bili slepi in slabovidni, ki ne uporabljajo pametnega telefona, za oddajo prikrajšani:

»Prosil bi vas za posredovanje mojega perečega problema in s tem tudi večjega števila slepih in slabovidnih oseb v Sloveniji. K nam bi prav gotovo lahko prišleli še večje število starejših in drugih oseb s posebnimi potrebami, ki se tudi obračajo name.

Za kaj gre. No, prav danes (op. a.: 7. 12. 2025) sta me poklicali dve slepi gospe. Na Valu 202 sta poslušali [Globalno vas](#) (op. a.: 4. 12. 2025), v kateri je bil predstavljen zanimiv gospod, ki pa živi na Madagaskarju. Predvajan je bil samo drobec posnetka. Na koncu pa novinar z nekim zanosom pove, kot sta mi rekli je to bil g. Smrekar, da celotno oddajo najdete v podkastih.

No tu pa nastopi zelo velik problem. Namreč povprečna starost slepih in slabovidnih v Sloveniji presega 65 let. To pa pomeni, da jih zelo veliko ne uporablja pametnih telefonov, kaj šele računalnikov. Ogromno število teh oseb uporablja še telefone na mehanične tipke, v 90 % samo za klice.

Še to. Trenutno je v Sloveniji registriranih 3800 oseb z večjo okvaro vida. Poleg tega pa je še vsaj 10000 takšnih, ki imajo občutno izgubo vida, a niso včlanjeni v naša društva. Ne smemo pa pozabiti še zgoraj navedenih drugih oseb.

Sprašujem se, kako naj takšne osebe spremljajo tovrstne oddaje, ki so praktično vse zasnovane na takšen način predvajanja.

Naj za konec dodam še nekaj. Za nas slepe, ki ne obvladamo sodobnih tehnologij, je radio osrednji medij. Zdaj pa še tega ne moremo v celoti spremljati.

Dodati pa moram tudi iskreno pohvalo, da na Prvem programu Radia Slovenija še nisem zasledil takšnega načina predvajanja oddaj. Torej so predvajane v celoti, kar je odlično in za nas v celoti dostopno.«

Urednik Jutranjega uredništva na Valu 202 Tadej Košmrli

Oddajo Globalna vas na Valu 202 predvajamo ob četrtnih zjutraj (8.00). Takrat gre oddaja edino krat v celoti v eter (dolga je približno 15 minut), v nedeljo pa s kratkim izsekom (približno 4 minute) zgolj spomnimo, kaj smo predvajali v četrtek in s tem morebiti še kakega poslušalca preusmerimo na splet, da oddajo posluša v celoti. Voditelj sicer vedno opozori, da je bil to zgolj košček oddaje, pa hkrati tudi to, da je celota dosegljiva na podkastih ali v arhivu na naši spletni strani (www.val202.si). Poslušalki sta očitno ujeli nedeljsko skrajšano ponovitev.

Kar se tiče prakse, ki jo omenjate, da naj bi predvajali zgolj kose vsebin, ostalo pa (premierno) objavili samo na spletu: tega načeloma ne počnemo, z izjemo nekaterih vsebin, ki smo jih že v samem začetku zasnovali kot podkaste. Občasno dele takih oddaj res objavimo tudi v etru, da opozorimo, da imamo tudi tovrstno dodatno ponudbo, nikakor pa to ni stalna praksa (Rožnata dolina, Mihilizem, Žoga je okrogla, Odbita do bita). Podkast namreč ni radijska (ampak audio) forma in je namenjen predvajanju na zahtevo, torej takrat, ko si nekdo želi in ima čas. Za

predvajanje v etru pa je zaradi svoje dolžine (tudi do 2 uri), bolj pogovornega jezika in bolj ciljnih publik podkast načeloma neprimeren. Naj še omenim, da je to praksa večine javnih radijev v Evropi.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Odgovor urednika jutranjega programa na Valu 202 pojasnjuje, da je vsem poslušalcem na Valu 202 oddaja Globalna vas na voljo v celoti v zanjo predvidenem času, to je ob četrtnih ob 8. uri. Slepí in slabovidni, ki nimajo pametnega telefona ali računalnika, torej zanjo niso prikrajšani. Tudi nasploh ostajajo radijske vsebine vseh programov Radia Slovenija bolj ali manj enake in v nezmanjšanem obsegu. Zaradi spremenjenih navad občinstva, zlasti mladih, ki sploh več nimajo radijskega aparata, pa ustvarjalci radijskih vsebin iščejo načine, kako njim posredovati vsebine, ki jih kot javni medij morajo pripravljati in predvajati. Cilj Zakona o RTV Slovenija namreč je, da RTV Slovenija izvaja javno službo obveščanja in posredovanja zelo širokega nabora vsebin tako, da so te vsebine na voljo čim večjemu delu javnosti oziroma državljanov. Zato radijski ustvarjalci nekatere radijske vsebine posredujejo v obliki podkastov ali v drugih oblikah, ki so dostopne v digitalni obliki in vedno, ko jih uporabnik želi. Na te načine sprejemajo te vsebine tudi mnogi mladi in drugi, ki nimajo radijskih sprejemnikov. Ker gre za razmeroma nove oblike posredovanja vsebin, nanje radijski ustvarjalci opozarjajo tudi na radijskih valovih. In takrat dobijo slepi in slabovidni, ki nimajo dostopa do spleta ali niso digitalno spretni, občutek, da so za marsikaj prikrajšani. Toda gre samo za občutek, ker se je povečala ponudba oblik dostopanja. Obseg radijskih vsebin ostaja nespremenjen, zato tisti, ki spremljajo samo radio, nimajo na voljo nič manj vsebin kot v preteklosti.

Res pa je, na kar upravičeno opozarjate, da digitalizacija v nekaterih vidikih povzroča slepim in slabovidnim dodatno težavo in oviro pri dostopanju do vsebin v primerih, ko je za to potreben vid in dostop do spleta. Obenem pa so podkasti oblika dodatnih vsebin, ki je zelo primerna tudi za slepe in slabovidne. Seveda je za to potreben dostop do spleta, do katerega pa imajo s pametnimi telefoni dostop tudi mnogi slepi in slabovidni, verjamem, da obstajajo za slepe in slabovidne tudi poenostavljene oblike dostopanja.

Vsekakor bom o teh vaših tehtnih pomislekih poročala tudi programskemu odboru za invalide, saj takšne razprave večkrat nakažejo tudi možne rešitve težav.

Če imate še kakšna vprašanja, pripombe, tudi glede drugih oblik dostopanja slepih in slabovidnih, jih kar sporočite. S strpnim pogovorom, pojasnjevanjem in iskanjem rešitev se da marsikaj izboljšati.

EP v rokometu med Slovenijo in Madžarsko 25. 1. brez podnapisov

»Rokometna tekma Slovenija - Madžarska na 1. programu TV Slovenija z dne 25. 1. 2026 ob 15.30 je bila brez podnapisov, prosim za pojasnilo.« (B. H.)

Vodja Oddelka za podnaslavljanje za gluhe in naglušne v MMC-ju Aida Kampl

Za nastali izpad se iskreno opravičujemo, a prvotno je bila tekma planirana na drugem programu in tam je bilo tudi planirano s podnapisi. A ker se je tik pred zdajci to spremenilo, je prišlo do neljubega izpada. V bodoče bomo še bolj pozorni in se potrudili, da se kaj takega ne ponovi več.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Pristojna služba je primerno pojasnila razloge za izpad in se za to tudi opravičila. Vsak izpad podnapisov seveda prizadene vse gluhe in naglušne, vendar se s povečanjem števila oddaj in vsebin s podnapisi ni možno povsem izogniti napakam. Možnosti zanje se povečajo, ko so med prenosi tudi športi, odvisni od vremena. Ti včasih odpadejo ali se premaknejo, posledično Športni program TV Slovenija prilagaja prenose ostalih športov in ob takih hitrih spremembah je možnosti za takšne izpade še več.

»RTV ni naredila nič« glede prilagoditve vsebin z različnimi tehnikami dostopnosti

Gledalka **H. B.** se je s številnimi očitki odzvala na domnevno nedelovanje RTV Slovenija na področju dostopnosti vsebin za osebe z različnimi oviranostmi:

»Tudi Slovenci, ki so slepi, so del slovenske družbe. Po Konvenciji o pravicah invalidov mora država zagotoviti enakovredno življenje invalidom. Tudi slepi so invalidi. Glede na to, da imajo že 20 let stare televizije opcijo programa za invalide (gluhi in slepi), slovenska RTV ni naredila nič. Kolikor sem seznanjena, denar za prilagoditve prejemate. Najbolj osnovno, kar bi morali narediti, bi bilo potrebno vsaj komentatorje športnih dogodkov podučiti v tej smeri. Ko se dogaja prenos športnih dogodkov, komentatorji slepim ne omogočajo spremljanja dogodka. Zato je nujno potrebno spremeniti način komentiranja z opisi trenutnih stanj, še posebej pa rezultatov in mest, ki jih dosežejo posamezniki. Dajte si zavezati oči in poslušat komentarje tekem, vam bo takoj jasno, da je komentiranje popolnoma neustrezno za slepe, saj ne slišijo ne rezultatov, ne mesta, ki ga je posamezni športnik dosegel. Prosim, da ukrepate na tem področju. Ker sem uredništvu za športne programe že posredovala to prošnjo, na katero nisem dobila odgovora, se obračam na vas. Vaša dolžnost je, da se vsaj na osnovnih življenjskih področjih izvedejo ukrepi, ki morajo zagotoviti enakovredno življenje vsem prebivalcem EU. Prosim za odgovor in poročanje vaših ukrepov.«

Vodja Službe za dostopnost programov **Mateja Vodeb**

Na RTV Slovenija v skladu z veljavno zakonodajo že vrsto let aktivno prilagajamo vsebine s tehnikami dostopnosti in vsako leto povečujemo njihov delež. Za dostopnost do vsebin je na voljo pet tehnik in sicer: podnapisi in znakovni jezik za osebe z okvaro sluha, zvočni opisi in zvočni podnapisi za osebe z okvaro vida in tehnika lahkega branja za osebe s kognitivnimi oviranostmi. Več o tehnikah dostopnosti lahko preberete na naslednji povezavi: www.dostopno.si, v rubrikah O tehniki.

Za osebe z okvaro vida dnevno opremimo vrsto oddaj z zvočnimi podnapisi za vse uporabnike, ki podnapisov - prevodov tujejezičnih govorcev - ne zmorejo prebrati. S pomočjo govorne

sinteze za slovenski jezik se podnapisi sočasno s pojavom podnapisov na ekranu sprejemnika pretvorijo v zvočno obliko. Storitve zvočnih podnapisov si lahko vklopite (ali izklopite) na televizijskem sprejemniku. Za ponovni ogled so dnevnoinformativne oddaje shranjene na naši spletni strani. Več na: <https://www.rtvlo.si/dostopno/o-tehniki-zvocnih-podnapisov/506554>. Izbrani filmi in dokumentarne, otroške in mladinske in nekatere druge oddaje so opremljene z zvočnim opisom. Zvočni opis, imenovan tudi opis slike ali vizualni opis, je posebna tehnika, namenjena predvsem slepim in slabovidnim uporabnikom vizualnih medijev in tudi drugim osebam, ki težko zaznavajo dogajanje v sliki. Pripovedovalec, imenovan zvočni opisovalec, med premori v dialogih oziroma med prazninami v originalnem zvoku opisuje, kaj se dogaja na zaslonu. Pravimo, da prevaja sliko v besedo. Storitve zvočnih opisov lahko vklopite (ali izklopite) na televizijskem sprejemniku na enak način kot zvočne podnapise. Za ponovni ogled so oddaje z zvočnim opisom shranjene na naši spletni strani. Več na: <https://www.rtvlo.si/dostopno/o-tehniki-zvocnega-opisa/506552>.

V tujini nekateri ponudniki televizijskih vsebin omogočajo tudi zvočne opise športnih prenosov. Zvočne opise športnih tekem v živo izvajajo posebej izurjeni opisovalci, ki dodatno razložijo vizualne elemente, natančno opišejo dogajanje ter povzemajo podatke, ki so ponazorjeni z grafičnimi napisi v sliki. Na RTV Slovenija načrtujemo širitev storitve zvočnega opisovanja na več žanrov (tudi na šport), vendar takrat, ko bomo imeli za to dovolj sredstev. Produkcijo prilagajanja vsebin namreč financiramo izključno iz rednih finančnih sredstev, iz drugih virov denarja ne prejemo.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Vodja Službe za dostopnost je popisala, katere oblike prilagoditve dostopanja do programov RTV Slovenija je v zadnjih letih pripravila RTV Slovenija, da je s tem močno povečala dostopnost vsebin za gluhe in naglušne, slepe in slabovidne, pa tudi za osebe s težjim razumevanjem vsebin. Čudi me vaš zapis na začetku dopisa, da RTV Slovenija v zadnjih 20 letih ni naredila nič, da bi slepi lažje dostopali do vsebin RTV Slovenija. Iz zgornjega opisa je razvidno, da se je obseg vsebin, dostopnih slepim, iz leta v leto povečeval in sedaj je z različnimi tehnikami, ki so opisane, tudi slepim na voljo veliko vsebin. Ob tem velja spomniti, da ima RTV Slovenija tudi osem radijskih programov, ki predvajajo ogromno vsebin, tudi športnih. Vsekakor so radijski prenosi športnih tekmovalcev za slepe bolj prilagojeni kot televizijski, saj so vsi poslušalci odvisni samo od zvoka in opisovanja komentatorja, medtem ko televizijski prenos spremljajo videči in slepi, slišči in gluhi, zato je prilagoditev za vse težja.

Dodajam še, da nad dostopnostjo programov za osebe z različnimi invalidnostmi zelo skrbno bdi tudi Programski odbor RTV Slovenija za invalidske vsebine, ki redno preverja dostopnost vsebin za posamezne skupine invalidov, opozarja programske ustvarjalce in daje priporočila. Tudi varuhinja mu poročam o vseh pripombah in pritožbah gledalcev in poslušalcev na dostopnost programov. Poleg tega imajo invalidi svojega zastopnika v Svetu RTV Slovenija, ki prav tako bdi nad pravicami invalidov. Na sploh lahko rečem, da je dostopnosti vsebin za invalide na RTV Slovenija posvečene zelo veliko pozornosti, tudi sredstva v te namene se kljub varčevanju na ravni javnega zavoda ne zmanjšujejo.

»Glasovno predvajanje je zelo moteč dejavnik še tako dobrega prispevka«

Gledalec **A. O.** se je obrnil na varuhinjo zaradi motečih zvočnih podnapisov, ki sicer niso namenjeni dobro videčim, pač pa slepim in slabovidnim:

»Kot gledalec nacionalne TV zelo rad gledam dokumentarne prispevke. Kar pa me moti, je glasovno predvajanje teksta s pomočjo umetne inteligence. Tega predvajanja se ne da izključiti, zato je zelo moteč dejavnik še tako dobrega in zanimivega prispevka. Sprašujem Vas, dragi odgovorni na nacionalni TV Slovenija, ali ne čutite vsaj malo odgovornosti do takih napak /.../«

ODGOVOR VARUHIJNE

To, o čemer pišete, so zagotovo zvočni podnapisi za slepe in slabovidne. Če so to zvočni podnapisi, ki jih za slepe in slabovidne pripravlja TV Slovenija, jih lahko izključite tako, da na televizorju ali na set boxu v rubriki »Jezik« izključite finščino ali suomi in vključite slovenščino. Če to ne bo delovalo, gre verjetno za podnapise, ki jih generira vaš operater. V tem primeru pokličite operaterja in ga vprašajte, kako se izključijo zvočni podnapisi (govorna sinteza) za slepe in slabovidne.

Gledalec se je odzval:

»Tudi sanjalo se mi ni, da obstaja možnost izklopa. Z ženo sva vam iskreno hvaležna za to pojasnilo.«

Pohvala za podporo in prizadevanja na področju dostopnosti programov RTV SLO

»V imenu ZDGNS ter več kot 5.000 naših članic in članov, pa tudi približno 200.000 naglušnih v Sloveniji, se vam iskreno zahvaljujem za vašo podporo in prizadevanja na področju dostopnosti programov RTV Slovenija.

Iskreno cenimo uporabo podnapisov v živo pri oddajah v slovenskem jeziku, saj to pomembno prispeva k boljši obveščenosti ter enakovredni vključenosti gluhih in naglušnih gledalk in gledalcev. Z velikim zadovoljstvom smo spremljali svetovno prvenstvo ter oddajo Poročila in druge informativne vsebine, ki so bile ustrezno prilagojene tudi za gluhe in naglušne. Takšni primeri dobre prakse nam zelo veliko pomenijo.

Ob tej priložnosti bi vas želel tudi prijazno opozoriti na manjšo težavo, ki se občasno pojavlja pri poročilih TV Maribor. Ob zaključku poročil se namreč vmes predvajajo reklame, nato pa sledi naslednja oddaja (na primer Tednik ali šport). Zaradi prelivanja vsebin se tolmačenje v slovenski znakovni jezik včasih ne ujema s prikazano vsebino, zato gluhi gledalci ne morejo v celoti slediti informacijam oziroma ne vedo, kaj je bilo povedano prej.

Kljub temu se vam iskreno zahvaljujemo za vaš trud, razumevanje in podporo skupnosti gluhih in naglušnih. Veselimo se nadaljnjega sodelovanja in nadaljnjega razvoja še bolj dostopnih medijskih vsebin.» (G. O., predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije)

Vodja Službe za dostopnost programov Mateja Vodeb

Zahvaljujem se za vaš odziv in veseli me, da redno spremljate naše programe. Prav tako me veseli, da je uvedena storitev sprotnih podnapisov pomemben korak k boljši obveščenosti in vključenosti. Z namenom zagotovitve še višje jezikovne kakovosti in povečanja deleža vsebin s podnapisi storitev sprotnih podnapisov dodatno tehnično in vsebinsko nadgrajujemo. Tudi oddaje s tolmačem v slovenski znakovni jezik redno umeščamo v naše programe in povečujemo delež. V letošnjem letu bomo posebno pozornost med drugim namenili tudi predvolilnim kampanjam, da bodo v celoti dostopne najširši publiki.

Nevšečnosti pri spremljanju osrednjega dnevnoinformativnega bloka smo tudi mi zaznali in so tehnično manipulativnega značaja. Kolegi v oddelku predvajanja programov so se že dogovorili za ukrepe, s katerimi nevšečnosti odpravljajo. Za nevšečnosti se vam iskreno opravičujem in upam, da do njih ne bo več prihajalo.

ODGOVOR VARUHNJE

Varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev, med katerimi dajem še posebno pozornost osebam z invalidnostmi, kot sta slepota in gluhot, sem vesela, da RTV Slovenija že vrsto let vlaga veliko naporov za izboljšanje dostopnosti vsebin posameznim skupinam, tudi gluhim in naglušnim.

To se, kot ugotavljate tudi sami, pozna v čedalje večjem obsegu vsebin, ki so vam na voljo. Pri tem bi dodala tudi res skrbno pozornost Programskega odbora za invalide, ki redno predstavljajo vodstvu RTV Slovenija in programskim ustvarjalcem težave, do katerih prihaja, da se zanje čim hitreje najdejo rešitve ali izboljšave. Tudi Svet RTV Slovenija, v katerem je tudi predstavnik invalidov, ima za dostopnost vsebin za invalide zelo veliko razumevanja in njegove usmeritve Upravi RTV Slovenija prispevajo k temu, da ostaja dostopnost programov tudi v finančno težkih letih neokrnjena oziroma se iz leta v leto izboljšuje. Tako bo, upam, ostalo tudi v prihodnje.

Tudi težava s tolmačenjem z znakovnim jezikom, na katero opozarjate, ki se občasno pojavlja na TV Maribor, je, kot vidim iz odgovora vodje Službe za dostopnost, že odpravljena. Podobno se redno odpravljajo tudi težave s podnapisi za gluhe in naglušne. S takšnim sodelovanjem se bo dostopnost vsebin za gluhe in naglušne še izboljševala.

IV. SPLOŠNO

»Danes je 5. 1. 2026, RTV pa nam še vedno vošči vesele praznike«

»Danes je 5. 1. 2026, RTV pa nam še vedno vošči vesele praznike. Mislim, da bodo naslednji meseca aprila.« (B. A.)

Pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve Rok Smolej

Praznično voščilo smo imeli v etru vse do 7. 1, ko božič praznujejo pravoslavni verniki, ki so prav tako naši gledalci.

DODATNO VPRAŠANJE VARUHNJE

Prosim še za odgovor o splošnih merilih za objavo prazničnih čestitk, ki so namenjene vsem gledalkam in gledalcem: Ali je merilo za objavo čestitke status praznika (državni praznik) ali kaj drugega? Če so merila še drugačna, prosim za pojasnilo, za praznike katerih verskih skupnosti še pripravlja oziroma namerava pripraviti čestitke in kako bo zagotovila, da bodo čestitko prepoznali tisti, ki jim je namenjena, in ne bo zmotila tistih, ki tiste dni ne praznujejo ničesar, kot se je to zgodilo v primeru objave čestitke 5. januarja.

Pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve Rok Smolej

Pojasnjujemo, da Televizija Slovenija gledalcem v zunajprogramskem času ne izreka nobenih prazničnih čestitk. Različna voščila gledalcem znotraj programskega časa pa so stvar uredniške presoje.

Zadeva, o kateri piše gledalka, je bila del širše zasnovane korporativne akcije RTV Slovenija, ki so jo koordinirali v Službi za komuniciranje RTV Slovenija, tako kot vsako leto ob božično-novoletnih praznikih. Televizija Slovenija je zadevo vizualizirala in sodelovala s kreativnimi predlogi.

Vodja Službe za komuniciranje RTV Slovenija Polonca Komar

Zahvaljujemo se vam za vprašanje in priložnost, da dodatno pojasnimo prakso RTV Slovenija glede objave prazničnih voščil, namenjenih gledalkam in gledalcem.

Radiotelevizija Slovenija kot javni medij v času praznikov izvaja skupne, korporativne komunikacijske aktivnosti, katerih namen je nagovoriti najširši in raznolik krog javnosti. Objave prazničnih voščil niso vezane izključno na status posameznega praznika, temveč izhajajo iz širšega družbenega in kulturnega konteksta ter vloge javnega medija.

Pri oblikovanju voščil se uporabljajo splošni in vključujoči izrazi, namenjeni najširšemu krogu gledalk in gledalcev. Ob tem se upošteva tudi dejstvo, da se v javnem prostoru praznično vzdušje običajno nadaljuje v prve dni oziroma tedne januarja, zato je uporaba zapisa »Vesele praznike« v tem času skladna s splošnim občutkom prazničnega obdobja.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Gledalko je zmotil čas objave prazničnega voščila oziroma »korporativne akcije RTV Slovenija«, kot navajate.

V preteklih letih sem prejela na praznična voščila kar nekaj odzivov gledalk in gledalcev, kar kaže, da jih opazijo in so nanje zelo pozorni. Nazadnje decembra 2025, ko so nekateri v voščilih pogrešali besedo »blagoslovljeni« prazniki. Gledalko, ki se je pritožila, pa je zmotila prav navezava (časa objave) voščila na verski praznik.

Zato menim, da bi morala RTV Slovenija jasneje opredeliti merila za objavo prazničnih voščil: je to status praznika (državni praznik) ali kaj drugega. Če so merila verski prazniki, kot je navedeno v prvem odgovoru, je to še posebej občutljivo področje, ki terja pojasnilo o merilih. **Vodstvu RTV Slovenija in Službi za komuniciranje priporočam, da oblikuje merila za praznična voščila v zunajprogramskem času.**

O nesodelovanju RTV Slovenija na Evroviziji ter o glasbenih ločnicah Radia Prvi in Vala 202

»Dopis naslavljam na odgovorne za programske vsebine RTV Slovenija, in sicer na Televizijo Slovenija ter Radio Slovenija (Val 202), z nekaj vprašanji in pobudami, ki izhajajo iz vidika rednega gledalca in poslušalca javnega medija.

1. Nesodelovanje Slovenije na Pesmi Evrovizije 2026

Zanima me, zakaj je bila sprejeta odločitev, da Slovenija letos ne sodeluje na izboru za Pesem Evrovizije, kljub temu da gre za enega najbolj gledanih televizijskih dogodkov tudi v Sloveniji. Ali je bila pri tej odločitvi opravljena analiza gledanosti, odziva mlajših generacij in širšega pomena dogodka za prepoznavnost slovenske glasbene ustvarjalnosti? Politična prepričanja me ne prepričajo.

2. Razmerje med politiko in zabavno-glasbenimi vsebinami

Kako na RTV Slovenija presoate vpliv političnih okoliščin na sodelovanje pri zabavno-glasbenih projektih, ki jih večina gledalcev dojema predvsem kot kulturne in glasbene dogodke, ne pa kot politične platforme?

3. Programska privlačnost TV Slovenija

Kot gledalec imam občutek, da je splošna programska ponudba TV Slovenija v zadnjem obdobju manj raznolika in manj privlačna, zlasti za mlajše in srednje generacije. Ali načrtujete vsebinske spremembe ali spremembe formata, s katerimi bi okrepili gledanost in sodobnost programa?

4. Glasbena usmeritev Vala 202

Pri poslušanju Vala 202 opažam zelo velik poudarek na slovenski glasbi, pogosto z vrtenjem istih izvajalcev. Zanima me:

- ali obstaja jasna glasbena strategija glede razmerja med slovensko in tujo glasbo,
- ali razmišljate o večji žanrski in izvajalski raznolikosti?

5. Glasbena ločnica med Prvim programom in Valom 202

Zakaj po vašem mnenju ni izrazitejše glasbene ločnice med Prvim programom Radia Slovenija in Valom 202, čeprav nagovarjata različno ciljno publiko? Menim, da bi jasnejša diferenciacija prispevala k večji prepoznavnosti in kakovosti obeh programov.

Moje vprašanja in pobude so podane dobronamerno, z željo po odprtem dialogu in nadaljnjem razvoju javnega medija, ki ima pomembno vlogo v slovenskem kulturnem in medijskem prostoru.« (F. K. B.)

Varuhinja je za odgovore na 4. in 5. vprašanje prosila odgovorna urednika Prvega programa in Vala 202. Odgovorila sta:

Odgovorni urednik Vala 202 Boštjan Reberšak

4. Strategija je jasna, med drugim nam jo nalaga Zakon o medijih in sicer z določilom o kvotah slovenske glasbe. Te so za javni radio postavljene pri 40 %. Kar pomeni, da je razmerje (vsaj) 40 odstotkov domače, 60 pa tuje produkcije. Predpisane kvote izpolnjujemo vsak mesec oz. jih celo presegamo. Menim, da je Val 202 že zdaj izjemno žanrsko raznolik. Naša usmeritev je "sodobna glasbena produkcija vseh žanrov", kar se odlikava tako v naših glasbenih opre- mah,

kot v specializiranih glasbenih oddajah, v katerih želimo pokriti pisan spekter glasbenih žanrov. Od popa, rocka, hiphopa, raznovrstne elektronike, do glasb svetov.

5. Glasbena politika programov nacionalnega radia je v rokah posameznih glasbenih uredništev. Vsaka postaja ima svoje glasbeno uredništvo, svoje glasbene urednike, ki - vsaj v primeru Vala 202 - skupaj določajo glasbeno politiko posameznega programa. Kot prvi med valovskimi uredniki sem prepričan, da je naša glasbena politika precej jasna in prepoznavna. Obenem se čedalje bolj zavedamo pomembnosti diferenciacije s Prvim in tudi ostalimi programi v mreži Radia Slovenija, zato smo v zadnjih letih opustili določene stvari oz. jih prepustili ostalim programom (šansonu in "slovenska popevka" se praviloma ne pojavljajo več v opremah Vala 202, MMS-ja ni več na Valu 202, ipd.).

Odgovorni urednik Radia Prvi Danijel Poslek

Prvi program Radia Slovenija po svoji glasbeni vsebini vendarle odstopa od preostalih nacionalnih programov. V svoji glasbeni ponudbi zajema 14 glasbenih zvrsti (od narodnozabavne glasbe do šansona, popularne glasbe in tudi jazz, etno in druge glasbe), kar ga pomembno razlikuje od drugih programov. Hkrati je uredniška politika takšna, da zasleduje cilj 60 % slovenske glasbe, kar je tudi bistveno nad zakonskimi določili in tudi bistveno več od posameznih preostalih programov.

Zavedamo pa se, da v določenih programskih pasovih obstaja podobna glasbena ponudba, o teh izzivih se tako na ravni programov kot radijske mreže nenehno pogovarjamo in iščemo način, da bi zagotavljali pestro in raznoliko glasbeno ponudbo in posledično dosegli večjo prepoznavnost posameznih programov.

Med pomembnejšimi načini za doseg tega cilja je tudi izpeljava projektov, ki se glasbeno povsem odmikajo od drugih programov (npr. Festival slovenskega šansona, Četrtek večer domačih pesmi na napevov, Slovenska glasba v zemlji in besedi ipd.).

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Glede nesodelovanje RTV Slovenija na Evroviziji vam pošiljam [sporočilo za javnost](#) iz decembra 2025 in [pogovor](#) (in prepis pogovora) s predsednico Uprave RTV Slovenija Natalijo Gorščak na Prvem 10. 12. 2025, v katerem je pojasnila razloge za nesodelovanje na Evroviziji, pa tudi finančne učinke te odločitve.

Glede Evrovizije je v prepisu pogovora s predsednico Uprave RTV Slovenija pojasnjeno vse, prav tako menim, da sta odgovorna urednika Prvega in Vala 202 podrobno odgovorila na vaši vprašanji. Njuni odgovori kažejo, da delujeta oba radijska programa glede glasbe podobno kot razmišljate vi: da povečujejo razlike med glasbeno ponudbo Prvega in Vala 202. O preveliki podobnosti glasbene ponudbe Prvega in Vala 202 sem varuhinja prejela kar nekaj pripomb tudi v preteklih letih in z njimi seznanila oba odgovorna urednika in vodstvo Radia Slovenija ter v [Priporočilih](#) za Programsko-produkcijski načrt za leto 2026 zapisala priporočilo:

»Jasneje določiti ločnice med glasbenim profilom Prvega in Vala 202. **Na Prvem poslušalke in poslušalci predvsem zjutraj in dopoldne želijo več slovenske glasbe** (zlasti narodnozabavne,

ljudske, zborovske, glasbe za pihalne orkestre), ob nedeljah in verskih praznikih več verske glasbe, ob nedeljah zvečer lahkotnejšo glasbo.«

Iz odgovorov izhaja, da sta oba radijska programa v preteklem letu že začela izvajati jasnejše profiliranje glasbene ponudbe in s tem razliko med obema programoma.

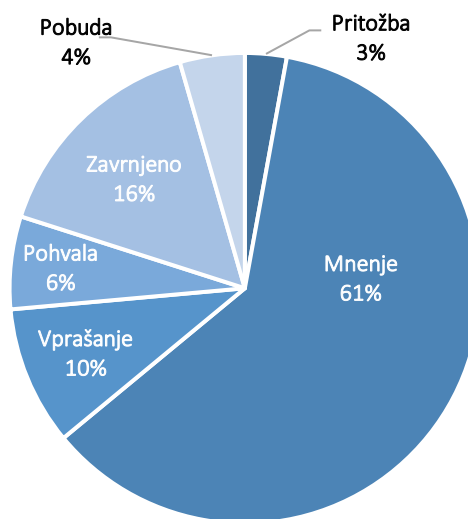
Vaše pripombe in predloge vsekakor jemljem kot dobronamerne in konstruktivne. Poslušalci in gledalci, ki se odzovete na program in izrazite svoje mnenje, kritiko, pohvalo, pričakovanja ... ste dragocen »pomočnik« programskim ustvarjalcem pri načrtovanju programskih vsebin (kamor spada tudi glasba). S kritiko jih opozarjate, kaj javnosti ni všeč, s pohvalo pa, kam naj še usmerijo svoje delo. Tudi sama to poudarjam, ko programskim ustvarjalcem predstavljam odzive občinstev. Ne nazadnje ste poslušalci in gledalci tisti, za katere javni medij ustvarja program oziroma opravlja z Zakonom o RTV Slovenija določene naloge javne službe.

STATISTIKA

Naziv OE	JANUAR 2026	DECEMBER 2025	JANUAR 2025	Mesečno povprečje 2025
PPE TELEVIZIJA SLOVENIJA				
SKUPAJ	132	90	78	72,92
Informativni program	58	53	35	38,58
Kulturno umetniški program	8	8	9	8,33
Razvedrilni program	18	13	8	9,25
Športni program	17	5	11	5,00
TV Koper	1	0	1	0,33
TV Maribor	0	0	1	0,25
Splošno	30	11	13	11,17
PPE RADIO SLOVENIJA				
SKUPAJ	10	5	6	6,92
Radio Prvi	4	5	4	4,17
Val 202	4	0	2	1,58
Ars	0	0	0	0,42
Radio Koper	0	0	0	0,08
Radio Maribor	0	0	0	0,08
Radio Si	0	0	0	0,00
Splošno	2	0	0	0,58
RTV - PROGRAMI ZA NARODNI SKUPNOSTI				
SKUPAJ	0	0	0	0,50
TV Capodistria	0	0	0	0,17
Radio Capodistria	0	0	0	0,08
TV studio Lendava	0	0	0	0,08
Pomurski madžarski radio (MMR)	0	0	0	0,08
PPE MMC				
SKUPAJ	78	110	46	51,83
Novinarske vsebine	26	20	25	23,17
Uporabniške vsebine	50	90	21	27,50
Storitve	2	0	0	1,17
RTV SLOVENIJA				
SKUPAJ	94	94	60	62,92
Jezikovna kultura	19	11	19	14,08
Oglaševanje	4	6	6	3,92
Dostopnost in prilagojeni programi	6	8	2	4,00
RTV-prispevek	1	3	5	2,83
Tehnične zadeve	5	5	7	4,08
RTV SLO - splošno	9	20	5	11,00
Svet RTV Slovenija	0	1	0	0,50
Varuhinja	1	0	1	1,25
Zavrnjena obravnava	49	40	15	21,25
VSI ODZIVI	314	299	190	195,08

Statistika po vrsti odziva

SKUPAJ	314	Mesečno povprečje 2025
Pritožba	9	13,08
Mnenje	192	123,33
Vprašanje	30	18
Pohvala	20	9,5
Pobuda	14	9,92
Zavrnjeno	49	21,25

SKUPAJ	314	Mesečno povprečje 2025
Elektronska pošta	220	146,25
Spletni obrazec	39	21,25
Pismo	3	2,08
Telefon	52	25,50

